

SLUŽBENI VJESNIK VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

SLUŽBENO GLASILO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE I GRADOVA:
IVANEC, LEPOGLAVA, LUDBREG, NOVI MAROF I VARAŽDINSKE
TOPLICE, TE OPĆINA: BEDNJA, BERETINEC, BREZNICA,
BREZNIČKI HUM, CESTICA, DONJA VOĆA, JALŽABET, KLENOVNIK,
LJUBEŠĆICA, MALI BUKOVEC, MARTIJANEC, MARUŠEVEC,
PETRIJANEC, SRAČINEC, SVETI ĐURĐ, SVETI ILIJA, TRNOVEC
BARTOLOVEČKI, VELIKI BUKOVEC, VIDOVEC, **2019.**
VINICA I VISOKO

BROJ: 4 — Godina XXVII

Varaždin, 31. siječnja 2019.

List izlazi po potrebi

SADRŽAJ

GRAD LUDBREG AKTI GRADSKOG VIJEĆA

1. Odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka iz Proračuna Grada Ludbrega za 2019. godinu 137
2. Odluka o visini godišnjeg paušalnog poreza od iznajmljivanja stanova, soba i postelja 138
3. Odluka o usvajanju Strategije razvoja poduzetništva Grada Ludbrega za razdoblje 2018. do 2023. godine 138

Strategija razvoja poduzetništva Grada Ludbrega 139

4. Odluka o usvajanju Strategije pametnog grada 176

Strategija razvoja pametnog grada 176

AKTI GRADONAČELNIKA

1. Izmjene i dopune Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike gradske uprave Grada Ludbrega 224

GRAD LUDBREG AKTI GRADSKOG VIJEĆA

1.

Na temelju članka 7. st. 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»Narodne novine«, broj 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14, 96/16 i 70/17) te članka 33. Statuta Grada Ludbrega (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/09, 17/13, 40/13 - pročišćeni tekst, 12/18 i 55/18 - pročišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Ludbrega na svojoj 12. sjednici održanoj dana 31. siječnja 2019. godine, donosi sljedeću

ODLUKU

o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka iz Proračuna Grada Ludbrega za 2019. godinu

Članak 1.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava Proračuna Grada Ludbrega imaju političke stranke koje imaju člana u Gradskom vijeću Grada Ludbrega i članovi Gradskoga vijeća koji su izabrani s lista grupe birača.

Članak 2.

Sredstva osigurana u Proračunu Grada Ludbrega raspoređuju se na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u Gradskom vijeću, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju članova u trenutku konstituiranja.

Za svakog izabranog člana Gradskog vijeća podzastupljenog spola političkim strankama pripada i pravo na naknadu u visini od 10% iznosa predviđenog po svakom članu Gradskog vijeća.

Članak 3.

Sredstva za rad političkih stranaka za 2019. godinu raspoređuju se u slijedećim iznosima:

1. Socijaldemokratska partija Hrvatske (SDP)	19.200,00 kn;
2. Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati (HNS)	9.300,00 kn;
3. Hrvatska seljačka stranka (HSS)	6.300,00 kn;
4. Hrvatska demokratska zajednica (HDZ)	6.000,00 kn;
5. Hrvatska stranka umirovljenika (HSU)	3.000,00 kn;
6. Hrvatska socijalno liberalna stranka (HSLs)	3.000,00 kn;
7. Član GV izabran s liste grupe birača - GORAN HORVAT	3.000,00 kn.

Članak 4.

Raspoređena sredstva iz članka 3. ove Odluke doznačit će se tromjesečno na žiro račun političke stranke odnosno na poseban žiro račun člana GV izabranog s liste grupe birača.

Članak 5.

Ova odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 402-01/19-01/02
URBROJ: 2186/18-02/1-19-3
Ludbreg, 31. siječnja 2019.

Predsjednik Gradskog vijeća
Antun Šimić, v.r.

2.

Na temelju članka 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (»Narodne novine«, broj 106/18) te članka 33. Statuta Grada Ludbrega (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/09, 17/13, 40/13 - pročišćeni tekst, 12/18 i 55/18 - pročišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Ludbrega na 12. sjednici održanoj 31. siječnja 2019. godine, donosi

ODLUKU

o visini godišnjeg paušalnog poreza od iznajmljivanja stanova, soba i postelja

Članak 1.

Poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova porez na dohodak po osnovi obavljanja te djelatnosti utvrđuje se u godišnjem paušalnom iznosu.

Članak 2.

Visina godišnjeg paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu na području Grada Ludbrega iznosi 200,00 kuna.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 410-07/18-01/01
URBROJ: 2186/18-02/1-19-4
Ludbreg, 31. siječnja 2019.

Predsjednik Gradskog vijeća
Antun Šimić, v.r.

3.

Temeljem članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12. 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 i 123/17) i članka 33. Statuta Grada Ludbrega (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/09, 17/13, 40/13 - pročišćeni tekst, 12/18 i 55/18 - pročišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Ludbrega, na 12. sjednici održanoj 31. siječnja 2019. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Strategije razvoja poduzetništva Grada Ludbrega za razdoblje 2018. do 2023. godine

Članak 1.

Ovom Odlukom usvaja se Strategija razvoja poduzetništva Grada Ludbrega za razdoblje 2018. do 2023. godine.

Članak 2.

Osnovni cilj Strategije jest predstaviti postojeće stanje poduzetništva na području Grada Ludbrega te predstaviti mjere i rješenja čijom će se implementacijom nastaviti daljnji razvoj i poticanje poduzetništva Grada Ludbrega. Strategija razvoja poduzetništva Grada Ludbrega izrađuje se i provodi s ciljem jačanja poduzetničkog potencijala, poticanja inovativnog proizvodnog procesa, povoljnog poslovnog okruženja.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 334-03/16-01/03
URBROJ: 2186/18-02/1-19-155
Ludbreg, 31. siječnja 2019.

Predsjednik Gradskog vijeća
Antun Šimić, v.r.

2018.

STRATEGIJA RAZVOJA PODUZETNIŠTVA GRADA LUDBREGA

RAZDOBLJE: 2018.-2023.

NARUČITELJ:

Grad Ludbreg
Trg Svetog Trojstva 14
42230 Ludbreg
Tel: 042/420-200

DOKUMENT IZRADILI

Logička Matrica d.o.o.
Ulica Junija Palmotića 41
10000 Zagreb
Tel: 01/464-7029

RIJEČ GRADONAČELNIKA**Poštovani sugrađani i sugrađanke,**

Predstavljamo Vam Strategiju razvoja poduzetništva Grada Ludbrega za razdoblje 2018. do 2023. godine. U njoj je prikazano kako Grad Ludbreg pokušava pozitivno utjecati na sektor poduzetništva, dat je pregled mjera za poticanje razvoja poduzetništva te kompletan pregled stanja poduzetništva za Grad Ludbreg u zadnje tri godine.

Kroz ovakve strateške dokumente želimo građanima omogućiti bolji uvid u ono što radimo i za što se zalažemo. U narednom vremenu planiramo ulaganja u komunalnu infrastrukturu, izgradnju i asfaltiranje cesta, plinovoda, vodovoda i kanalizacije, uređenje nogostupa, pješačkih staza i parkirališta, uređenje dječjih igrališta u naseljima i Gradu Ludbregu kao i rekonstrukciju te modernizaciju javne rasvjete. Kako bismo naš grad učinili ljepšim ulažemo u održavanje javnih površina čišćenjem, sadnjom cvijeća i drveća te održavanjem zelenih površina.

I ove godine nastavljamo s projektima kao što su:

- Arheološki parka lovia koji je dio projekta »Unaprjeđenje kontinentalnog turizma turističkom valorizacijom povijesno-kulturne baštine Grada Ludbrega«. U planu je izgradnja Arheološkog parka, uređenje šetnice uz rijeku Bednju, sanacija fasade na Crkvi svetog Trojstva, uređenje hotelskih soba s ciljem povećanja smještajnih kapaciteta te uređenje Zanatskog trga.
- Projekt »Zeleno želimo«, zajednički cilj projekta je prekogranično povezivanje turističke ponude ruralnog smještaja s lokalnom gastronomskom ponudom i turističkim sadržajima,
- Projekt »Ecosmartcities«, uključuje uspostavu modernog sustava gospodarenja otpadom koji obuhvaća opremanje podzemnim kontejnerima povezanog s naprednim softverom za praćenje popunjenosti otpadom pomoću mobilnih aplikacija, a čime se postiže vremenska učinkovitost, smanjuju troškovi prijevoza te osigurava učinkovito upravljanje ljudskim resursima,
- Projekt »Descoco«, je projekt prijavljen na program prekogranične suradnje Mađarska - Hrvatska, a temelji se na potrebi jačanja suradnje između malenih gradova i različitih te okuplja tri partnera iz dvije zemlje, Grad Ludbreg, Grad Prelog i Općinu Letenye, s ciljem unaprjeđenja suradnje između partnera, institucija i građana na prekograničnom području. Glavni cilj projekta je razvijanje zajedničke platforme za stratešku suradnju između različitih dionika u cijelom prekograničnom području,
- Projekt »Happy Bike« je projekt biciklističke staze koja će povezivati partnerska naselja, prolazeći kroz prirodu uz rijeke Muru i Dravu.

Velik dio novca izdvojili smo za sufinanciranje boravka djece u dječjim vrtićima i sufinanciranje boravka djece slabijeg imovinskog stanja. Zalažemo se za povećanje broja djece, s toga za svako novorođeno dijete dajemo jednokratnu pomoć u iznosu 1.200,00 kuna za prvo dijete, 1.500,00 kuna za drugo, a za treće i svako sljedeće 2.000,00 kuna.

Također, moramo napomenuti da su mladi i obrazovani ljudi temelj našeg društva i budućnosti, s toga im želimo olakšati obrazovanje sufinanciranjem prijevoza, stipendiranjem studenata i učenika, sufinanciranjem prehrane učenicima Osnovne škole i nabavom školskog pribora. Uz sve navedeno, planiramo namijeniti dio novca za opremanje Gradske knjižnice i čitaonice »Mladen Kerstner« Ludbreg te za stručno usavršavanje zaposlenika. Dio novca izdvojili smo za Zajednice športskih udruga i za sufinanciranje društveno humanitarnih udruga i za pomoć obiteljima koje su najugroženije i kojima je potrebna naša pomoć kako bismo im pružili neke od osnovnih stvari potrebne za život.

Poštovani sugrađani i sugrađanke izdvojili smo neke projekte u koje ulažemo i za koje se zalažemo te ujedno Vam približili načine kako planiramo određene stavke ostvariti. Ali kako je sve to veoma opsežan posao koji zahtjeva puno rada i truda, ovim prilikom napominjem da sam zahvalan na Vašoj pomoći, sugestijama, prijedlozima i novim idejama koje ste nam dostavljali te se nadam da će tako i ostati, kako bi zajednički ostvarili sve što smo naumili.

Gradonačelnik Grada Ludbrega
Dubravko Bilić

Sadržaj

1. UVOD	141
1.1 Predmet i metodologija	141
1.2 Institucionalna potpora malom gospodarstvu u Ludbregu	142
1.3 Politika za razvoj malog gospodarstva u Ludbregu	143
1.4 Usklađenost Strategije s ključnim strateškim nacionalnim i europskim dokumentima	144
2. SOCIO-EKONOMSKO OKRUŽJE GRADA LUDBREGA	146
2.1 Teritorijalni i demografski aspekt	146
2.1.1 Teritorijalni aspekt	146
2.1.2 Demografski aspekt	147
2.2 Turizam	151
2.3 Ekonomski aspekti	154
3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA PODUZETNIŠTVA U GRADU LUDBREGU	155
3.1 Veličina i sastav sektora maloga gospodarstva u Ludbregu	155
3.2 Dinamika sektora maloga gospodarstva u Ludbregu	157
3.3 Analiza poduzetništva prema podsektorima i djelatnostima	158
3.4 Malo gospodarstvo u Ludbregu i tržišta	159
3.5 Radna snaga maloga gospodarstva u Ludbregu	160
3.6 Percepcija i stavovi stanovništva Grada Ludbrega o poduzetništvu	162
3.7 Financijski instrumenti za poduzetnike	164
4. SWOT ANALIZA	166
5. CILJEVI RAZVOJA PODUZETNIŠTVA U GRADU LUDBREGU 2018.-2023.	168
5.1 Vizija, misija, strateški ciljevi i mjere	168
5.2 Pokazatelji i gantogram provedbe Mjera	173
6. PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEGIJE	174
7. POPIS GRAFIKONA, TABLICA I SLIKA	175

1. UVOD

1.1 Predmet i metodologija

Cilj ovog dokumenta je predstaviti postojeće stanje poduzetništva na području Grada Ludbrega te predstaviti mjere i rješenja čijom će se implementacijom nastaviti daljnjih razvoj i poticanje poduzetništva Grada Ludbrega. Strategija razvoja poduzetništva Grada Ludbrega sastoji se od sljedećih međusobno povezanih cjelina:

- **Analiza institucionalne potpore malom gospodarstvu u Ludbregu, pregled postojeće politike za razvoj poduzetništva i pregled ostalih relevantnih strateških dokumenata s kojima je predmetna strategija usklađena**

U spomenutom dijelu navode se institucije koje pružaju potporu poduzetnicima, koje djeluju na nacionalnoj, regionalnoj te lokalnoj razini. Predstavljene su programi za poticanje poduzetništva koje Grad Ludbreg trenutno provodi. Spomenuti su strateški dokumenti na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini koji uključuju smjernice za razvoj poduzetništva, a s kojima je Strategija razvoja poduzetništva Grada Ludbrega komplementarna i u sinergiji.

- **Analiza socio-ekonomskog okruţja Grada Ludbrega koja ukljuĉuje opis teritorijalnog, demografskog, turistiĉkog te ekonomskog aspekta na temelju kojeg se mogu donijeti zakljuĉci o potrebama stanovništva i razvojnim potrebama Grada**

Ovaj dio Strategije odnosi se na analizu teritorijalnog poloţaja, prometne povezanosti, strukture stanovništva prema dobi, spolu, obrazovanju, informatiĉkoj pismenosti. Ukljuĉuje i opis stanja turizma i poduzetništva u turizmu te analizu dohotka stanovništva i nezaposlenosti.

- **Analiza postojećeg stanja poduzetništva u Gradu Ludbregu koja obuhvaća analizu kroz razne segmente i sastavnice koje ĉine malo gospodarstvo Ludbrega te rezultate provedenih anketa o percepciji i stavovima prema poduzetništvu stanovništva i poduzetnika sa podruĉja Grada**

U ovom dijelu opisuje se veliĉina i sastav malog gospodarstva u Ludbregu, dinamika poduzetništva, analiza poduzetništva prema djelatnostima, izvoz, radna snaga malog gospodarstva u Ludbregu te analiza rezultata provedenih anketa nad graĉanima i poduzetnicima o percepciji, stavovima i mišljenju o poduzetništvu općenito i stanju poduzetništva u Ludbregu. Provedene su dvije ankete: *Istraţivanje o poduzetniĉkom okruţju Grada Ludbrega* koja je bila internetskim putem distribuirana poduzetnicima sa podruĉja Grada Ludbrega te *Stavovi graĉana Grada Ludbrega o poduzetništvu* koja je distribuirana graĉanima Grada Ludbrega.

- **SWOT analiza - ukljuĉuje saţeto grupiranje zakljuĉaka koji su kljuĉni za izradu Strategije**

Ukljuĉuje analizu snaga, slabosti, prilika i prijetnja poduzetništva u Gradu Ludbregu kroz kljuĉna podruĉja: makroekonomsku situaciju, institucionalni okvir, politiku pruţanja potpore, poslovno okruţenje te poslovni sektor (veliĉina, ustroj, poslovanje).

- **Postavljanje ciljeva, prioriteta i mjera za razvoj poduzetništva u Ludbregu**

Pristup koji slijedi u ovom dokumentu usmjeren je na nekoliko strateških ciljeva koji su prioritetni u razdoblju od 2018. do 2023. godine. Prilikom strateškog planiranja nuţno je odrediti manji broj ciljeva kako se ulaţenjem u preveliku širinu i opseg planiranja ne bi umanjio fokus, realnost i mjerljivost postizanja istih. Vaţno je odrediti mali broj ciljeva jer oni nuţno moraju biti strateški vaţni. Nuţan je dio izrade strategije uspostavljanje prioriteta, što obuhvaća svoĉenje dugog popisa problema na mali broj kljuĉnih ili strateških problema te mjera za rješavanje istih.

1.2 Institucionalna potpora malom gospodarstvu u Ludbregu

Poduzetniĉke potporne institucije pruţaju potporu poduzetnicima općim savjetima, izobrazbom, potporom novim poduzećima koja uvode novu tehnologiju, pomaganjem pri ispunjavanju projektnih prijava te osiguravanjem lokacija za industrijski razvoj sa cjelovitom infrastrukturom.

Na nacionalnoj razini, **Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta** odgovorno je za malo gospodarstvo u smislu osiguravanja odgovarajućeg zakonodavnog okvira te oblikovanja politika radi pruţanja potpore ovom sektoru. Potporu poduzetništvu na nacionalnoj razini takoĉer pruţa i **Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije - HAMAG BICRO** koja poduzetnicima pruţa podršku kroz sve razvojne faze njihovog poslovanja, od istraţivanja i razvoja ideje pa sve do komercijalizacije i plasmana na trţište. Potiĉe osnivanje i razvoj subjekata malog gospodarstva, ulaganje u malo gospodarstvo, financiranje poslovanja i razvoj subjekata malog gospodarstva kreditiranjem i davanjem jamstva, kao i davanjem potpora za istraţivanje, razvoj i primjenu suvremenih tehnologija. Znaĉajna institucija koja pruţa potporu razvoju poduzetništva je i **Hrvatska banka za obnovu i razvitak - HBOR**, razvojna i izvozna banka Republike Hrvatske ĉija je osnovna zadaća poticanje razvitka hrvatskog gospodarstva. S ciljem osnaţivanja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva vrši kreditiranje putem posebno kreiranih kreditnih linija kojim poduzetnici mogu osigurati ostvarenje poduzetniĉkih ideja, pruţa mogućnost osiguranja izvoza od političkih i komercijalnih rizika, izdaje garancije te vrši uslugu poslovnog savjetovanja.

Na lokalnoj i regionalnoj razini osnovane su poduzetniĉke potporne institucije. Te su institucije regionalne razvojne agencije, poduzetniĉki centri, poduzetniĉki inkubatori i tehnološki parkovi. Na podruĉju Varaţdinske ţupanije djeluje **Agencija za razvoj Varaţdinske ţupanije - AZRA** koja pokriva sljedeće sektore i aktivnosti: Edukacija i savjetovanje poduzetnika; Poljoprivreda i turizam;

Strateško planiranje i programiranje strateških dokumenata; Upravljanje projektnim ciklusom; Ured hrvatskih regija u Bruxellesu; Promocija Varaţdinske ţupanije; Suradnja s EU, ministarstvima, ţupanijskim i lokalnim institucijama te nevladinim organizacijama u svrhu razvoja na višoj razini. **Poduzetniĉki inkubator Lucera** je prostor u kojem su smještena novoosnovana mala poduzeća koja tek poĉinju poslovati ili su u fazi razvoja ili posluju do najviše 3 godine, a potrebna im je pomoć u prostoru, infrastrukturi i stručna pomoć kroz savjetodavne, konzultantske te administrativne usluge i edukacije. Proces inkubacije u Poduzetniĉkom inkubatoru traje najviše 5 godina nakon ĉega poduzetnik izlazi iz inkubatora, a njegovo mjesto zauzima novi poduzetnik poĉetnik. Na ovaj naĉin inkubirana poduzeća dobivaju potrebnu podršku da pokrenu svoju djelatnost bez velikih tehniĉkih i administrativnih troškova, da djeluju u poslovnoj atmosferi okruţeni drugim poduzećima u nastanku i Lucerom kao savjetodavnim tijelom te na taj naĉin sudjeluju u gospodarskom razvoju podruĉja i smanjenju nezaposlenosti

u regiji. U sklopu Poduzetničkog inkubatora nalazi se i co-working prostor čiji je cilj umrežavanje potencijalnih i postojećih poduzetnika te poticanje zajedničke suradnje i međusobne povezanosti tvrtki i pojedinaca. Nadalje, **Poduzetnička zona Ludbreg** proteže se na 81 ha te obuhvaća 4 dijela: zona Sjever, Istok, Zapad i zona male privrede A i B. Izgrađena površina zone je 57 ha, a neizgrađena površina 24 ha. U poduzetničkoj zoni investitorima koji tamo posluju nude se direktne olakšice i povlastice u obliku 50%-tnog smanjenja plaćanja komunalne naknade.

1.3 Politika za razvoj malog gospodarstva u Ludbregu

Gradsko vijeće Grada Ludbrega je na 17. sjednici održanoj 31. ožujka 2011. godine donijelo Odluku o poticajnim mjerama za razvoj poduzetništva na području Grada Ludbrega kojom su utvrđene povoljnosti za poticanje poduzetništva na području Grada Ludbrega koje su uključivale oslobađanje plaćanja poreza na tvrtku, djelomično oslobađanje plaćanja komunalne naknade i djelomično ili potpuno oslobađanje komunalnog doprinosa. Gradsko vijeće je na 6. sjednici održanoj 09. veljače 2018. godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o poticajnim mjerama za razvoj poduzetništva na području Grada Ludbrega (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 8/11). Iz postojeće Odluke brisana je mjera oslobođenja plaćanja poreza na tvrtku iz razloga što je navedena vrsta poreza brisana zakonski te je povećan prag i postotak novozaposlenih djelatnika. Poticajne mjere za razvoj poduzetništva uključuju:

- **Djelomično oslobađanje plaćanja komunalne naknade**

Komunalne naknade oslobađaju se pravne osobe prema sljedećim kriterijima:

- 1) Investitori koji zapošljavaju **do 50 djelatnika** u trenutku podnošenja zahtjeva ostvaruju slijedeće poticaje:
 - koji zaposle 3 - 5 djelatnika 80% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine
 - koji zaposle 6 - 10 djelatnika 40% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine
 - koji zaposle više od 10 djelatnika 60% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine
- 2) Investitori koji zapošljavaju **iznad 50 djelatnika** u trenutku podnošenja zahtjeva ostvaruju slijedeće poticaje:
 - koji zaposle 5 - 10 djelatnika 20% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine
 - koji zaposle 11 - 20 djelatnika 40% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine
 - koji zaposle više od 20 djelatnika 60% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine

- **Djelomično ili potpuno oslobađanje komunalnog doprinosa**

Komunalnog doprinosa oslobađaju se investitori koji se bave proizvodnom djelatnošću prema slijedećim kriterijima:

- koji zaposle 5 - 10 djelatnika - 25% utvrđenog iznosa;
- koji zaposle 11 - 20 djelatnika - 50% utvrđenog iznosa;
- koji zaposle 21 - 50 djelatnika - 75% utvrđenog iznosa;
- koji zaposle više od 50 djelatnika - 100% utvrđenog iznosa.

Investitorima koji grade objekte za proizvodne djelatnosti komunalni doprinos obračunava se do visine objekta od 3 metra unutar određene etaže dok se iznad ove visine komunalni doprinos ne obračunava.

Programi za poticanje poduzetništva koji se u 2018. godini provode na području Grada Ludbrega su:

- **Program mjera poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Ludbrega za razdoblje 2018.-2020. godine**

Svrha ovog Programa je stvaranje povoljnog poduzetničkog okruženja za djelovanje poduzetnika, razvijanje poduzetničke klime i osiguranje preduvjeta za razvoj poduzetničkih sposobnosti na području Grada Ludbrega. Korisnici mjera iz Programa mogu biti subjekti malog gospodarstva, a koji su u privatnom vlasništvu sa sjedištem, odnosno prebivalištem na području Grada Ludbrega. Osim toga, pojedine mjere mogu koristiti gospodarski subjekti bilo koje veličine, vlasničke strukture i prebivališta te fizičke osobe ili drugi pravni oblici koji planiraju aktivnosti, investicije ili projekte na području Grada Ludbrega koje će rezultirati otvaranjem novih radnih mjesta na području Grada Ludbrega.

Ciljevi Programa su: jačanje konkurentnog nastupa poduzetnika na tržištu, ostvarenje praktičnog obrazovanja i boljeg informiranja u poduzetništvu, smanjenje broja nezaposlenih osoba, poboljšanje uvjeta za korištenje raspoloživih financijskih resursa, bolje korištenje poduzetničke prostorne i komunikacijske infrastrukture za realizaciju poduzetničkih pothvata, osiguranje tehničkih preduvjeta za razvoj i primjenu digitalnog poslovanja, podizanje

razine poduzetničke kulture te rast i razvoj malog i srednjeg poduzetništva temeljenog na znanju, inovacijama i novim tehnologijama.

- **Program »Poduzetnik 3«**

Grad Ludbreg potpisao je Ugovore o poslovnoj suradnji s bankama o kreditiranju poduzetnika s područja Grada Ludbrega. Banke odobravaju poduzetničke kredite korisnicima po dogovorenim uvjetima, a Grad Ludbreg subvencionira ugovorenu kamatnu stopu u visini od jedan posto godišnje za uslužne i slične djelatnosti, a dva posto godišnje za proizvodne djelatnosti. Poduzetnik sam odabire banku s kojom sklapa ugovor prema uvjetima iz programa. Korisnici kredita mogu biti mala i srednja trgovačka društva, obrti, odnosno vlasnici obrta, zadruge, profitne ustanove, fizičke osobe u slobodnim zanimanjima te obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Minimalni iznos kredita je 35.000,00 kuna, a maksimalni iznos nije određen već ovisi o kvaliteti projekta i kreditnoj sposobnosti poduzetnika. Krediti se odobravaju za kupnju, izgradnju, uređenje ili proširenje gospodarskih objekata, kupnju građevinskog i pripadajućeg zemljišta te uređenje infrastrukture, nabavu opreme ili dijelova opreme, nabavu prijevoznih sredstava u funkciji poduzetništva, nabavu strojeva i opreme za poljoprivredu, nabavu rasplodne stoke i nazimce, kupnju poljoprivrednih zemljišta te obrtna sredstva.

- **Program javnih potreba u području gospodarstva i poljoprivrede**

Grad Ludbreg svake godine tijekom donošenja proračuna Grada izrađuje Program javnih potreba u području gospodarstva i poljoprivrede. Programom za 2018. godinu određena su tri područja kojima je namijenjen određen iznos sredstava:

- 1. Ulaganje u izgradnju i održavanje krupne gospodarske infrastrukture**

Ulaganje u izgradnju i održavanje krupne gospodarske infrastrukture obuhvaća dio proračunskih sredstava namijenjenih za asfaltiranje cesta, sredstva koja se izdvajaju za potrebe održavanja društvenih domova i dr. infrastrukture po naseljima te sredstva namijenjena za realizaciju Programa održavanja komunalne infrastrukture.

- 2. Poticanje poduzetništva**

Poticanje poduzetništva planira se realizirati kroz ranije opisane Programe - »Poduzetnik 3« i »Program mjera poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Ludbrega za razdoblje 2018.-2020. godine«.

- 3. Poljoprivreda**

Za potrebe poljoprivrede u Proračunu osiguravaju se sredstva koja su namijenjena za subvenciju nabave loznih cijepova, novih vrsta voćnih sadnica i dugogodišnjih nasada, subvenciju osiguranja usjeva, nasada i stoke, umjetno osjemenjivanje stoke, subvenciju za držanje pčela. Osigurava se i subvencija za nabavu i postavljanje sistema za navodnjavanje, nabavu i postavljanje staklenika i plastenika te nabavu sadnica povrća, cvijeća i sjemenja u plastenicima i staklenicima, potpore za ekološku proizvodnju te edukaciju poljoprivrednika. Također, izmjenama i dopunama Programa potpora u poljoprivredi dodane su dvije nove mjere za financiranje: potpora za financiranje uzimanja uzoraka krvi konja te potpore za poticanje malih proizvođača svinja - poticaj za uzgoj i držanje svinja.

1.4 Usklađenost Strategije s ključnim strateškim nacionalnim i europskim dokumentima

- **Europa 2020: Strategija za pametan, održiv i uključiv rast**

Strategija Europa 2020. predlaže tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju: (1) Pametan rast: razvijanjem ekonomije temeljene na znanju i inovaciji; (2) Održiv rast: promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija; (3) Uključiv rast: njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost. U okviru prioriteta (1) Pametan rast bitno je istaknuti točku *Inovacije* - Predvodnička inicijativa EU »Unija inovacija« s ciljem unaprjeđenja okvirnih uvjeta i pristupa financiranju istraživanja i inovacija za jačanje lanca inovacija i podizanja razine ulaganja širom Unije. U okviru prioriteta (2) Održiv rast bitno je istaknuti točku *Konkurentnost* - Predvodnička inicijativa EU »Industrijska politika za globalizacijsko doba« s ciljem unaprjeđenja poslovnog okruženja, prvenstveno za male i srednje poduzetnike, te razvoja snažne i održive globalno konkurentne industrijske osnove. U okviru prioriteta (3) Uključiv rast bitno je istaknuti točku *Zapošljavanje i vještine* - Predvodnička inicijativa EU »Program za nove vještine i radna mjesta« s ciljem modernizacije tržišta rada, olakšavanjem mobilnosti radne snage te razvojem vještina tijekom cijeloga života s ciljem povećanja sudjelovanja radne snage te boljeg slaganja ponude i potražnje radne snage.

- **Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine**

Svrha strategije je poticanje gospodarskog rasta putem ulaganja u istraživanje i razvoj, inovacije i ljudski kapital, s naglaskom na povećanje suradnje između istraživačkih institucija i poslovnog sektora. U Strategiji su

odabrana tematska područja koja su definirana na temelju snaga i potencijala za istraživanje, razvoj i inovacije s naglaskom na izvoznu orijentiranost. To su: zdravlje i kvaliteta života, energija i održiv okoliš, transport i mobilnost, sigurnost te hrana i bioekonomija. Strategija uključuje i dva horizontalna područja, a to su Ključne razvojne tehnologije (KET) te informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT).

- **Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.**

Uključuje strateški okvir koji će utjecati na povećanje konkurentnosti malog gospodarstva u Republici Hrvatskoj. Na povećanje konkurentnosti malog gospodarstva utjecat će se na način da se poboljša ekonomska uspješnost poduzeća, pristup financiranju za poduzeća, promocija poduzetništva, te da se poboljšaju poduzetničke vještine i poslovno okruženje, a to će utjecati na bolje pozicioniranje poduzeća i stvaranje novih mogućnosti zapošljavanja odnosno smanjivanja postojeće nezaposlenosti.

- **Strategija poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020.**

Strategijom se dugoročno usmjerava razvoj i sustavno poticanje inovacija kao temeljne vrijednosti uspješnosti gospodarstva, ali i društva u cjelini. Svrha je izgradnja učinkovitog inovacijskog sustava koji će usmjeriti hrvatsko gospodarstvo prema aktivnostima koje su utemeljene na znanju. Učinkoviti inovacijski sustav omogućit će iskorištavanje potencijala Hrvatske obzirom na teritorijalni položaj, resurse te tradiciju u industrijskoj proizvodnji, ali i sposobnosti za inovativnost i kreativnost kao osnovne čimbenike pokretanja gospodarstva. Inovacijskom strategijom unaprijedit će se inovacijski sustav te zakonodavni i fiskalni okvir, utvrditi način komunikacije i modeli suradnje između javnog, znanstveno-istraživačkog i poslovnog sektora u cilju razvoja novih proizvoda, usluga, poslovnih procesa i tehnologije, te također način primjene rezultata znanstveno-istraživačkog rada u gospodarstvu i društvu u cjelini.

- **Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj 2014.-2020.**

Strategijom je predviđena realizacija sljedećih ciljeva razvoja ženskog poduzetništva: poboljšanje usklađenosti i umreženosti javnih politika, poboljšanje sustava podrške, uvođenje ženskog poduzetništva u cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu te promocija ženskog poduzetništva. Strategija je okosnica različitim inicijativama i institucijama čijim aktivnostima se omogućava smanjenje nezaposlenosti žena kroz samozapošljavanje, ali i jačanje zaposlenosti u rastućim poduzetničkim pothvatima žena. Povećanje uključenosti žena treba doprinijeti i jačanju regionalne gospodarske aktivnosti, te dugoročno utjecati i na promjenu sistema društvenih vrijednosti i mnogih područja društvenog života, poput obrazovanja i znanosti.

- **Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. godine**

Strategija ističe važnost i potencijal društvenog poduzetništva u poticanju zapošljavanja, pružanju socijalnih usluga i doprinosa socioekonomskom razvoju Republike Hrvatske. Društveno poduzetništvo je poslovanje koje povezuje poduzetničku praksu poslovnog svijeta i vrijednosti društvene odgovornosti, zaštite okoliša i mjerenja socioekonomskog učinka. Društveno poduzetništvo pristupa postojećim društvenim problemima na nov način provedbom ekonomskih aktivnosti uz inovativno kombiniranje postojećih resursa i stvaranje ne samo ekonomske, nego i društvene vrijednosti. Strategija razvoja društvenog poduzetništva jasno definira termin društvenog poduzetništva, razvija kriterije za prepoznavanje društvenih poduzetnika, te razrađuje mjere i aktivnosti za njihovo buduće poslovanje. Opći cilj Strategije za razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2015. do 2020. je uspostava poticajnog okruženja za promicanje i razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj kako bi se smanjile regionalne razlike i osiguralo povećanje razine zaposlenosti, te pravednija raspodjela i upravljanje društvenim bogatstvom. Specifični ciljevi su: Uspostava i unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za razvoj društvenog poduzetništva; Uspostava financijskog okvira za učinkovit rad društvenih poduzetnika; Promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva kroz sve oblike obrazovanja; Osiguranje vidljivosti uloge i mogućnosti društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj te informiranje opće javnosti o temama u vezi s društvenim poduzetništvom.

- **Strategija razvoja Grada Ludbrega 2014.-2020.**

Postavljeni strateški ciljevi određuju smjer kretanja budućih razvojnih procesa koji bi na području Grada Ludbrega trebali povećati kvalitetu života te ruralna područja izjednačiti s razvijenim ruralnim područjima Europske unije. Na taj način ovo područje postalo bi atraktivnijim za življenje te bi se postigla demografska stabilnost. Predmetna Strategija je u potpunosti u skladu sa *Strateškim ciljem 1: Dinamičan gospodarski i ruralni razvoj kroz jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva*. Strateški cilj odražava potrebu da se ekonomski subjekti na području Grada specijaliziraju za područja u kojima se kreiraju više i visoke dodane vrijednosti, odnosno da se gradskim politikama potiču ulaganja inovativnih i kreativnih poduzeća na području Grada te sa *Prioritetnom okosnicom 2: Konkurentno gospodarstvo i ubrzani ekonomski razvoj - prostor za kreativne i inovativne poduzet-*

nike - Grad poduzetništva. U okviru navedenog Prioriteta predviđene su sljedeće Mjere: 2.1. Razvoj poduzetničke infrastrukture; 2.2. Jačanje ljudskih potencijala s ciljem razvoja poduzetništva; 2.3. Razvoj nove strukture mikro i malih poduzeća.

2. SOCIO-EKONOMSKO OKRUŽJE GRADA LUDBREGA

2.1 Teritorijalni i demografski aspekt

U 2015. godini Grad Ludbreg donio je *Strategiju razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2014. do 2020. godine*. Strategija jasno i detaljno donosi analizu okružja Grada Ludbrega, odnosno cjelokupni socio-ekonomski aspekt. U ovom poglavlju Strategije razvoja poduzetništva predstavljeni su dijelom revidirani podaci prethodno navedene strategije, kao i nadopuna s najrelevantnijim čimbenicima okružja koji direktno utječu na razvoj poduzetništva Grada Ludbrega.

2.1.1 Teritorijalni aspekt

Grad Ludbreg nalazi se u Podravini (sjeverozapadna Hrvatska) u Varaždinskoj županiji uz rijeku Bednju, 25 kilometara jugoistočno od Varaždina na magistralnoj cesti Varaždin - Koprivnica. Smješten je podno obronaka Kalničkog gorja, a nalazi se na nadmorskoj visini od 157 metara. Područje Grada obuhvaća prostor površine 73,52 km² što iznosi 5,83% ukupnog područja Županije. Na području Grada je prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine evidentirano 8.478 stanovnika, ali je 2013. godine Gradu pripojeno i naselje Poljanec sa 716 stanovnika (DZS 2011.), čime ukupan broj stanovnika Grada Ludbrega iznosi 9.194.

Područje Grada Ludbrega čini 13 naselja:

Slika 1. Naselja Grada Ludbrega

NASELJE	BROJ STANOVNIKA (DZS 2011.)
1. Apatija	250
2. Bolfan	413
3. Čukovec	332
4. Globočec Ludbreški	491
5. Hrastovsko	760
6. Kućan Ludbreški	186
7. Ludbreg	3.603
8. Poljanec	716
9. Segovina	37
10. Selnik	844
11. Sigetec Ludbreški	667
12. Slokovec	257
13. Vinogradi Ludbreški	648
UKUPNO LUDBREG	9.194

Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Ludbrega, 2015.

Prometna povezanost jedna je od ključnih determinanti koje utječu na razvoj poduzetništva određenog područja i rast malog gospodarstva. U smjeru od istoka do zapada područjem Grada Ludbrega prolazi podravska magistrala koja povezuje Grad Ludbreg s Varaždinom, a zatim i ptujsko-mariborsko područje te Beč kao jedno od najvažnijih prometnih središta ovog dijela Europe. Takvo povoljno stanje prometne povezanosti vrlo je značajno za transport materijala, sirovina, proizvoda te putnika, što je nužna predispozicija za neometano poslovanje poduzetnika sa područja Grada Ludbrega. Na istočnoj strani taj pravac povezuje Grad Ludbreg i okolna područja preko Koprivnice sa srednjom i donjom Podravinom. Na podravsku magistralu se nadovezuje mreža državnih, županijskih i lokalnih prometnica.

Područje Grada povezano je s obližnjim gradovima i naseljima u Varaždinskoj i susjednoj županiji javnim autobusnim prometom. Prema podacima Autobusnog prometa d.d. Varaždin, najveća je učestalost linija prema gradu Varaždinu te prema gradu Koprivnici. Postoje i međunarodne linije za gradove Zürich, Maribor, München i St. Gallen. Prostorom Grada položena je željeznička pruga od značaja za regionalni promet R202: Varaždin - Ludbreg - Koprivnica kojom se promet redovito odvija i koja ulazi u red značajnih prometnica za ovo područje (Podravski prometni pravac). Postoji 12 putničkih redovnih linija u pravcu Varaždina te 7 u pravcu Koprivnice. Također, postoji i redovna linija teretnih vlakova na navedenom pravcu.

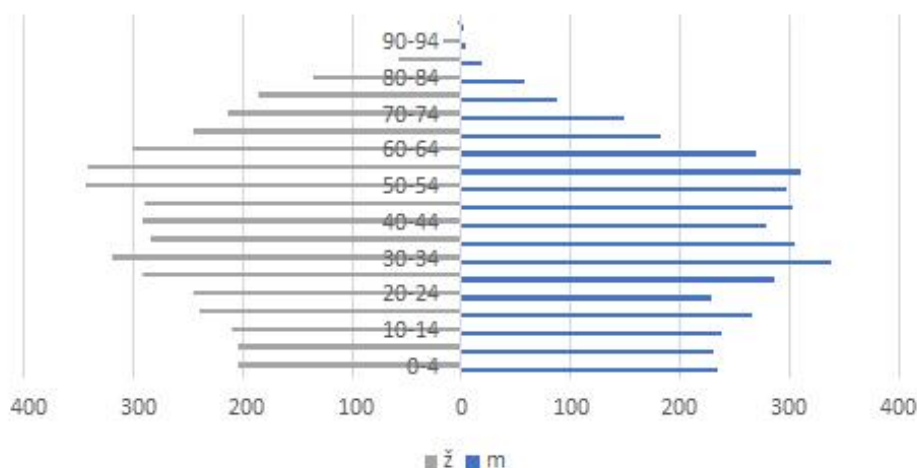
2.1.2 Demografski aspekt

Kako je ranije navedeno, prema rezultatima Popisa stanovništva 2011. godine, na području Grada evidentirano je ukupno 9.194 stanovnika. U usporedbi s prethodnim Popisom iz 2001. godine, 2011. godine evidentirano je 266 stanovnika manje.

Podaci o dobnoj strukturi (grafikon 1) pokazuju visoki udjel potencijalno radno aktivnog stanovništva, odnosno stanovništva u mladoj i zreloj dobi. Navedeno predstavlja vrlo vrijedan resurs, prvenstveno zbog činjenice da su ljudi pokretač i nužan čimbenik u razvoju poduzetništva te malog gospodarstva određenog područja. Osim toga, u gotovo svim dobnim skupinama omjer spolova je podjednak, s ponešto većim brojem muškaraca.

Grafikon 1. Struktura stanovništva Ludbrega prema dobi i spolu

Dobno-spolna piramida

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

Prema posljednjem provedenom popisu stanovništva (2011. godina), broj radno sposobnog stanovništva, odnosno stanovništva u dobi od 15 do 64 godine je 5.830 osoba. Od toga je 2.883 muškaraca i 2.947 žena. Ukoliko se analizira stanovništvo starije od 15 godina (ukupno 7.157 osoba) prema trenutačnoj aktivnosti i spolu, prema podacima Popisa stanovništva iz 2011. godine, dolazi se do broja od ukupno 3.236 zaposlene osobe, od čega je 1.712 muškaraca i 1.524 žena. Tablice u nastavku prikazuju strukturu nezaposlenih i ekonomski neaktivnih osoba.

Tablica 1. Struktura nezaposlenog i ekonomski neaktivnog stanovništva

Spol	Nezaposleni		
	Ukupno	Traže prvo zaposlenje	Traže ponovno zaposlenje
Svi	479	70	409
M	278	35	243
Ž	201	35	166

Spol	Ekonomski neaktivni				
	Ukupno	Umirovljenici	Osobe koje se bave obvezama u kućanstvu	Učenici ili studenti	Ostale neaktivne osobe
Svi	3.436	2.138	240	636	422
M	1.391	859	29	300	203
Ž	2.045	1.279	211	336	219

Izvor: Popis stanovništva, 2011., Državni zavod za statistiku

Iz prethodne tablice je vidljivo kako je znatno više nezaposlenih osoba koje traže ponovno zaposlenje od onih koji traže prvo zaposlenje. U strukturi ekonomski neaktivnih osoba najviše je umirovljenika, potom učenika i

studenata te osoba koje se bave obvezama u kućanstvu. Od ukupnog broja ekonomski neaktivnih osoba 12,3% je onih koji su ekonomski neaktivni iz nekog drugog razloga.

2.1.2.1. Obrazovanje i poduzetništvo

Stupanj obrazovanja/formalno obrazovanje

U nastavku su prikazani podaci o stupnju obrazovanosti stanovništva Grada Ludbrega, prema podacima Popisa stanovništva iz 2011. godine.

Tablica 2. Stanovništvo staro 15 i više godina prema završenom stupnju obrazovanja

Spol	Ukupno	Bez škole	1-3 razreda osnovne škole	4-7 razreda osnovne škole	Osnovna škola
svi	2.413	63	40	596	1.714
m	822	17	9	162	634
ž	1.591	46	31	434	1.080
Spol	Ukupno	Srednja škola	Visoko obrazovanje		
			Viša škola, stručni i sveučilišni studij, prvostupnici	Magisterij	Doktorat
svi	4.739	3.835	879	24	1
m	2.559	2.131	410	17	1
ž	2.180	1.704	469	7	0

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

Ukoliko razmotrimo niže razine obrazovanja, odnosno stanovništvo koje kao najviši završeni stupanj obrazovanja ima osnovnu školu (njih ukupno 2.413), struktura je sljedeća: Iz prethodne tablice vidljivo je da je bez škole više žena nego muškaraca, točnije 2,9% žena i 2% muškaraca. 1 do 3 razreda osnovne škole završilo je 1,9% žena i 1% muškaraca. 4 do 7 razreda osnovne škole ima završeno 2,7% žena i 1,9% muškaraca. Kao najviši završeni stupanj obrazovanja osnovnu školu ima 67,8% žena i 77,1% muškaraca. Ukoliko se razmotri stanovništvo koje kao najmanji stupanj obrazovanja ima barem završenu srednju školu (4.739 stanovnika), struktura je sljedeća: 78,1% žena i 83,3% muškaraca je sa završenom srednjom školom, prvostupničko visoko obrazovanje ima završeno 21,5% žena i 16% muškaraca, magisterij 0,3% žena i 0,6% muškaraca, a doktorat samo jedan muškarac. Struktura stanovništva Grada Ludbrega prema obrazovanju prikazana je grafikonom 2. Najveći je udio stanovništva s završenom srednjom školom, točnije 59,43%. Osnovna škola je najviši završeni stupanj obrazovanja otprilike četvrtini stanovništva (26,56%), a najmanji je udio stanovništva sa visokim obrazovanjem, tj. 14,01%.

Grafikon 2. Struktura stanovništva prema obrazovanju

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

Provedena istraživanja na globalnoj i europskoj razini¹ koja proučavaju utjecaj formalnog obrazovanja na poduzetničku inicijativu pojedinaca iznijela su nekoliko zaključaka koji su relevantni za strateško promišljanje o poduzetništvu. Rezultati su pokazali da je tercijarno (fakultetsko) obrazovanje u pozitivnoj korelaciji sa poduzimanjem formalne poduzetničke inicijative, a kao uzrok tome navode viši stupanj samopouzdanja, niži percipirani rizik te veći dohodak koji omogućuje ulazak u poduzetničke vode. Tercijarno obrazovanje se negativno odražava na poduzetništvo u pogledu toga da taj stupanj obrazovanja povećava svijest o mogućim negativnim posljedicama poduzetničkog pothvata. Rezultati istraživanja pokazali su da je srednjoškolsko obrazovanje također u pozitivnoj korelaciji sa formalnim poduzetništvom. Isto tako, srednjoškolsko obrazovanje povećava svijest i osjetljivost prema mogućim negativnim posljedicama ulaska u poduzetništvo, ali ne u tolikoj mjeri kao što je slučaj kod tercijarnog obrazovanja. Kao glavni uzrok tomu navodi se manje opširno formalno znanje o menadžmentu i menadžerskim vještinama. Kako je navedeno ranije prikazanim podacima, vidljivo je da većina stanovnika Grada Ludbrega ima završeno srednjoškolsko obrazovanje, što je prema spomenutom istraživanju dobra predispozicija za razvoj poduzetništva. Na formalno obrazovanje Grad ne može previše utjecati, budući se obrazovni program utvrđuje na nacionalnoj razini, ali ono što Grad Ludbreg čini jest stipendiranje učenika i studenata koji su se opredijelili za deficitarna zanimanja. Time indirektno utječe na poboljšanje stanja na tržištu rada, ali i na razvoj poduzetništva i obrtništva budući da potiču obrazovanje u specifičnim područjima koja stvaraju kadrove koje poduzetnici traže za rad u svojim poduzećima, ali i stvaraju predispozicije mladim ljudima za pokretanje vlastitog posla.

Poduzetničko obrazovanje/neformalno obrazovanje

Edukacija o poduzetništvu može biti zastupljena kroz formalno i neformalno obrazovanje. Neformalno obrazovanje je svaki oblik obrazovanja koji ne dovodi do stjecanja novih kvalifikacija ili diploma, već uključuje organizirane procese učenja usmjerene na osposobljavanje odraslih osoba za rad, odnosno omogućuje im unaprijeđenje osobnih i profesionalnih vještina. S druge strane, formalno obrazovanje je ono koje se provodi u akreditiranim obrazovnim institucijama. Na području Grada Ludbrega djeluju jedna osnovna i jedna srednja škola. Njihov djelokrug je u nadležnosti Varaždinske županije, stoga bi Grad trebao usmjeriti svoje aktivnosti poduzetničkog obrazovanja prema modelu cjeloživotnog učenja, odnosno uložiti napore u poboljšanje dostupnosti neformalnog obrazovanja. Prema Preporuci Europskog parlamenta i vijeća o ključnim kompetencijama u cjeloživotnom učenju (Recommendation of the European Parliament and the Council on key competences for lifelong learning) iz 2006. godine², jedinice lokalne/regionalne samouprave trebale bi usmjeravati svoje obrazovne politike cjeloživotnog učenja prema ostvarivanju osam ključnih kompetencija. One se odnose podjednako na mlade i starije te se tumače kroz ciljeve razvoja specifičnih znanja te pratećim odgovarajućim vještinama i stavovima. Njihov razvoj trebao bi osigurati višu razinu fleksibilnosti radne snage te doprinijeti boljim mogućnostima građana za postizanje gospodarskog i društvenog uspjeha u promjenjivom okruženju. Najvažnija uloga poduzetničkog obrazovanja je razvijanje poduzetničkih vještina, ponašanja i osobina, koji će pojedincima osigurati snalaženje u uvjetima velike nesigurnosti i kompleksnosti uvjetovane pritiscima globalizacije na društvo, organizaciju i pojedinca.

Mladima sa područja Grada Ludbrega dostupni su Programi razvoja poduzetničkih sposobnosti mladih i poticanje razvoja učeničkih zadruga kojim je, između ostalog, predviđeno i educiranje u predmetnom području poduzetništva u kojemu žele razvijati ideju i području glavnih djelatnosti učeničkih zadruga. Također, Strategijom je predviđena organizacija i provođenje niza radionica i tečajeva kojima postojeći i potencijalni poduzetnici mogu nadograditi svoje znanje o raznim segmentima poslovanja, poput seminara o korištenju digitalnog marketinga, start-up akademije, tečaja unapređenja prodajnih vještina, razvoja projektne ideje i prijave projekta na natječaje Europske unije te edukacija za pružatelje usluga obiteljskog smještaja. Povećanjem dostupnosti i raznovrsnosti oblika neformalnog obrazovanja stanovništvu se nudi mogućnost ulaganja u vlastite kompetencije čime postaju konkurentniji na tržištu rada, a poduzetnici stečeno znanje direktno mogu primijeniti na rast i razvoj vlastitog poslovanja te uložiti u znanje i kompetencije svojih zaposlenika i građenje održive konkurentnosti.

Na području Grada djeluje Centar za kulturu i informiranje Dragutin Novak koje u okviru cjeloživotnog učenja između ostalog nudi i tečaj vođenja poslovnih knjiga obrtnika i slobodnih zanimanja. Preporuka je proširenje usluga i na druga područja koja su od interesa poduzetnicima, odnosno uvođenje tečajeva koji će im pomoći prilikom planiranja pojedinih aspekata poslovanja. Osim toga, većinski dio planiranja i provođenja aktivnosti i odgovornosti u okviru provođenja neformalnog poduzetničkog obrazovanja trebale bi preuzeti poduzetničke potporne institucije koje djeluju na području Grada Ludbrega. Povećanje dostupnosti i kvalitete neformalnog obrazovanja na području Grada Ludbrega kojim će se nadograditi kompetencije postojećih i potencijalnih poduzetnika predviđeno dijelom Mjera ove Strategije. Osim toga, građani se savjetima može potaknuti na obrazovanje neovisno o dostupnosti programa u okolici - edukacijom putem brojnih dostupnih online edukacija. Kako bi se veći broj građana uključio u takav oblik usavršavanja, potrebno je pružiti mogućnost informatičkog opismenjavanja koje je preduvjet za pristup takvim oblicima neformalnog obrazovanja.

Neformalnim obrazovanjem, odnosno edukacijom u raznim područjima koja su korisna za razvoj poslovanja poduzetnici i ostali građani mogu postići sljedeće:

1 University of Burgos: The impact of educational levels on formal and informal entrepreneurship, 2015.

2 Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM:c11090>

Steći znanje o aktivnostima koje prethode pokretanju posla

Steći znanje o administrativnim i računovodstvenim procesima potrebnima u poslovanju

Povećati zadovoljstvo zaposlenika pružanjem mogućnosti osobnog rasta i razvoja

Potaknuti razvoj ideja i inovacija

Proširiti poslovanje korištenjem novih naučenih metoda dosezanja ciljanog tržišta

Naučiti kako koristiti razne dostupne izvore financiranja za razvoj poslovanja

Informatičkim opismenjavanjem uštediti vrijeme za obavljanje radnih zadataka

Koristiti internetski marketing i uštediti na tradicionalnim oblicima promocije

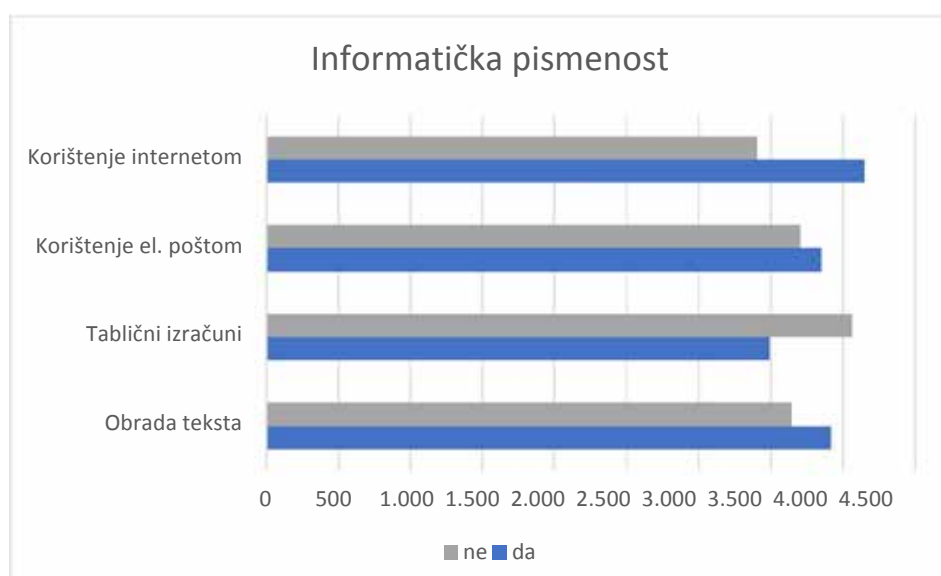
Poboljšati komunikacijske, pregovaračke i prodajne vještine

Koristi obrazovanja za razvoj malog i srednjeg poduzetništva su brojne, a na poduzetnicima je da prepozna-ju potencijal i iskoriste ga za vlastiti napredak. Grad Ludbreg će u suradnji s ostalim relevantnim institucijama raditi na povećanju dostupnosti i kvalitete raspoloživih tečajeva, radionica, seminara koji se mogu pohađati na području Grada.

2.1.2.2. Informatička pismenost i poduzetništvo

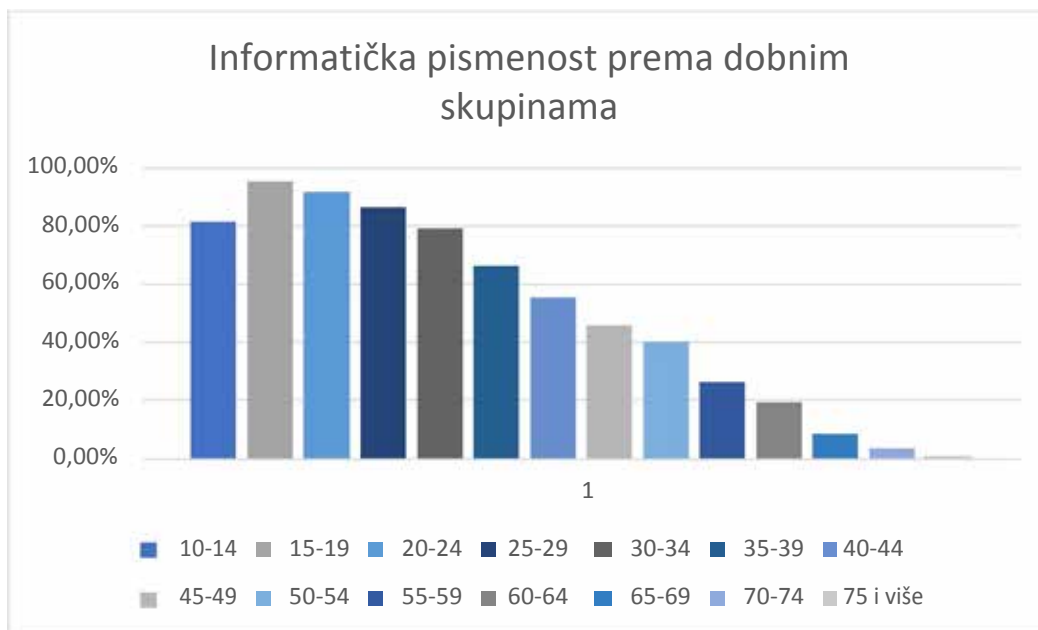
U današnjem poslovnom okružju informatička pismenost jedna je od ključnih kompetencija koju ljudski poten-cijali moraju imati, bilo da se radi o samom poduzetniku/vlasniku/direktoru poduzeća ili o zaposlenicima. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine internetom se koristi 54,94% stanovništva, elektroničkom poštom se služi 50,97% stanovništva, alate za obradu teksta zna upotrebljavati 51,80% stanovništva, a alate za tablične izračune 46,21%. U prosjeku to znači da je ukupno 50,98% stanovništva Grada Ludbrega informatički pismeno.

Grafikon 3. Stanovništvo staro 10 i više godina prema informatičkoj pismenosti

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

S obzirom na činjenicu da je prosjek informatičke pismenosti na razini EU oko 60% (Eurostat, 2014.), a na razini RH oko 53% (DZS, 2011.), navedeni podaci ukazuju na zaključak da informatička pismenost stanovništva Grada Ludbrega nije na zadovoljavajućoj razini. Osim informatičke pismenosti na razini cjelokupnog stanovništva, bitno je isto razmotriti prema dobnim kontingentima stanovništva, kako bi se isključili ekstremi koji nisu u tolikoj mjeri relevantni i ne utječu uvelike na razvoj poduzetništva (npr. stanovništvo koje nije u radno-aktivnoj dobi).

Grafikon 4. Informatička pismenost stanovništva Ludbrega starijeg od 10 godina prema dobnim segmentima

Izvor: Popis stanovništva DZS, 2011.

Struktura stanovništva prema dobi pokazuje detaljniju sliku stanja informatičke pismenosti građana Ludbrega. Najveća razina informatičke pismenosti zabilježena je kod kontingenta stanovništva mlade dobi. Stanovništvo staro do 29 godina bilježi visoku razinu informatičke pismenosti, u rasponu od 80% do čak 95% za dob od 15 do 19 godina. U dobi od 30 do 64 godine raspon pismenosti kreće se padajućom stopom, od 79% za dob od 30 do 34 godine, prema razini do ispod 50% za dob od 45 do 49 godina, pa do razine od 19% u dobi od 60 do 64 godine. Stanovništvo u dobi 65 godina i više bilježi najnižu stopu pismenosti. Za razvoj poduzetništva je vrlo ohrabrujuća činjenica da je razina informatičke pismenosti osoba koje su još u procesu školovanja te onih koji su u ranoj fazi radne aktivnosti na vrlo visokoj razini. Mjesta za napredak ima u informatičkom opismenjavanju osoba u dobi od 35 do 54 godina, budući su upravo ti segmenti jedni od najčešći dionika poduzetništva, tj. najveći postotak osoba koje vode neki oblik poslovnog subjekta ili čak otvaraju novo poduzeće je u navedenom dobnom rasponu³. Za uspješan razvoj poduzetništva potrebno je omogućiti provedbu programa/tečajeva usavršavanja informatičkih vještina na području Grada Ludbrega, odnosno ustrojiti koncept cjeloživotnog učenja i u tom segmentu. To se može postići suradnjom Grada, poduzetnika, poduzetničkih potpornih institucija te Centra za kulturu i informiranje Dragutin Novak kroz implementaciju programa edukacija, razvoja vještina i profesionalnog usavršavanja zaposlenika.

Ranije navedenom strukturnom stanovništva prema posljednjem završenom stupnju obrazovanja vidljivo je su u Gradu Ludbregu najzastupljenije osobe sa završenom srednjom školom, a one su isto tako i najtraženije na tržištu rada. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na području Varaždinske županije su u 2018. godini identificirana sljedeća srednjoškolska deficitarna zanimanja: tesar/ica, zavarivač/ica, elektroinstalater/ka, zidar/ka, vozač/ica motornog vozila, limar/ica, krojač/ica, tapetar/ka, fasader/ka, konobar/ica, armirač/ica, bravar/ka, CNC operater/ka, stolar/ka, instalater/ka kućnih instalacija, monter/ka suhe gradnje, keramičar/ka, automehatroničar/ka, pekar/ica, soboslikar/ica, kuhar/ica, mesar/ica, obučar/ka, galanterist/ica i strojobravar/ica. Iako za brojna srednjoškolska zanimanja koja su identificirana kao najtraženija na području Varaždinske županije u 2018. godini informatička pismenost nije nužna za obavljanje posla, ona svakako nudi prednost prilikom zapošljavanja te je nužna prilikom otvaranja vlastitog obrta/poduzeća po završetku školovanja. Zanimanja u kojima su djelatnici također vrlo traženi, a za koja je informatička pismenost nužna za obavljanje posla su: IT stručnjaci - programeri, sistem inženjeri i web dizajneri te djelatnici u turizmu. Deficitarni studijski obrazovni programi od bitnog značaja za gospodarski razvoj grada, a za koje je informatička pismenost nužna su: elektrotehnika, medicina, psihologija, farmacija, strojarstvo, građevinarstvo, matematika, fizika.

2.2 Turizam

Na području Grada Ludbrega najznačajniji oblici turizma su kulturni turizam, ruralni turizam i eno-gastronomski turizam. Grad Ludbreg bilježi kontinuirani rast turističke potražnje. Kretanje broja noćenja u Gradu Ludbregu prikazano je grafikonom u nastavku.

3 Global entrepreneurship monitor (GEM) Hrvatska, 2002.

Grafikon 5. Kretanje broja noćenja u Gradu Ludbregu, 2014., 2015., 2016. i 2017.

Izvor: Izvješće o radu Turističke zajednice Grada Ludbrega, 2017.

U 2017. godini ostvareno je ukupno 4.525 dolazaka turista što je za 6% više nego u 2016. godini, no ostvareno je ukupno 6.761 noćenja, što je za 59% manje nego u rekordnoj 2016. godini. U strukturi dolazaka domaći gosti bilježe ukupno 973 dolazaka, što je u odnosu na 2016. godinu pad broja dolazaka za čak 49%. Ovakav negativni rezultat objašnjava nedolazak domaćih gostiju koji su u Ludbregu boravili na poslovnom usavršavanju te činjenica da Grad Ludbreg nije bio domaćin ni jednoj manifestaciji sportskog ili kulturnog karaktera koja bi privukla domaće goste na više dana. Strani gosti su zabilježili porast u broju dolazaka u odnosu na 2016. godinu za čak 56%. Veliki pad broja noćenja rezultat je pada u broju noćenja domaćih gostiju, čak za 75% manje u odnosu na 2016. godinu. Strani gosti bilježe porast broja noćenja za 3%. U 2017. godini najveći broj dolazaka i noćenja stranih turista ostvaren je po osnovi vjerskog ili hodočasničkog turizma, dok su dolasci po osnovu poslovnog i sportskog turizma izostali.

Na temelju spomenutih pokazatelja turističkih kretanja može se zaključiti da na području Grada Ludbrega nedostaje atraktivniji turistički sadržaj koji će privući veći broj turista, pogotovo onaj namijenjen domaćim turistima budući je broj njihovih dolazaka i noćenja u padu. Dostupnost i promocija turističkih atrakcija dovodi do povećanja broja posjetitelja, a tu se otvara mogućnost za razvoj poduzetništva u turizmu kroz otvaranje novih poduzeća u području ugostiteljstva, ali i svih drugih djelatnosti koje razvojem turizma nekog područja bilježe porast obujma poslovanja, kao npr. trgovina, promet, umjetnost zabava i rekreacija i dr.

Kulturni turizam

Ludbreg je poznat unutar i izvan granica Hrvatske po svom Svetištu, utemeljenom na tradiciji 600 godina starog čuda Presvete Krvi Isusove. Ovo ludbreško čudo je potvrđeno papinskom bulom pape Leona X. iz 1513. godine i jedino je svetište na području Hrvatske koje posjeduje papinski certifikat o čudu. Na ovakvu se atrakciju osnovicu naslanja i najznačajnija ludbreška manifestacija - Ludbreška sveta nedjelja. Druga najznačajnija kulturno-povijesna atrakcija grada je legenda o Ludbregu koja kaže da se Ludbreg nalazi u središtu koncentričnih krugova koji spajaju brojne svjetske gradove. Legenda govori da su upravo na ovom mjestu bili zamišljeni krugovi zemaljski, a na njihovim obodima velike metropole. Na tim kulturnim atrakcijama temelji se razvoj turizma grada Ludbrega, a u posljednje se vrijeme intenzivnijim promotivnim aktivnostima Turističke zajednice Grada Ludbrega ostvaruje rast turističke potražnje.

Ruralni i eno-gastronomski turizam

Uzgoj vinove loze tradicionalno je zastupljena djelatnost na području Grada Ludbrega. Jedna od značajnijih turističkih atrakcija je Vinska cesta Ludbreg koja se nalazi se u vinogorju nad gradom. Većinom su zastupljene bijele sorte vina poput graševine, rajnskog rizlinga, pinota bijelog, sauvignona, silvanca zelenog i chardonnaya. Ostala vina su crna poput frankovke, pinota crnog i caberneta, te voćna vina. Ludbreška vinska cesta za sada obuhvaća 8 objekata koji u ponudi imaju kušanje vina te obrok: OPG i kušaonica vina »Kežman« koja može zaprimiti do 50 osoba; Vinska hiža »Kovaček« zaprima 50 osoba, Restoran »Arabela« zaprima do 100 osoba; Vinski podrum »Makar« zaprima do 60 osoba; Vinska kuća »Kirić« zaprima do 25 osoba; Vinarija Stručić zaprima do 50 osoba; Restoran »Črn bel« zaprima do 100 osoba te Kušaonica »Trsekov podrum« zaprima do 25 osoba. U sklopu Ludbreške vinske ceste, iznad naselja Globočec, nalazi se kip Svetog Vinka, zaštitnika Ludbreškog vinogorja, s vidikovcem. Potencijal za daljnji razvoj eno-gastronomskog turizma nije iskorišten do maksimuma, odnosno postoji potencijal za daljnji razvoj kroz proširenje ponude objekata u ugostiteljstvu na usluge smještaja, obogaćivanje ponude kroz daljnji razvoj seoskog turizma koji turistima koji odsjedaju u objektima omogućuje odvijanje aktivnosti u prirodi, jahanje, bicikliranje i sl.

Poduzetništvo u turizmu

Svaki dio turističkog proizvoda čini određenu poduzetničku aktivnost koju je potrebno uskladiti sa ostalim dijelovima turističkog proizvoda kako bi se postigla smisljena, održiva cjelina, odnosno integrirani turistički proizvod. Mala i srednja poduzeća imaju važnu ulogu u gospodarstvu jer upravo malo i srednje poduzetništvo otvara većinu radnih mjesta. Hoteli, apartmani, restorani i ostali mali i srednji gospodarski subjekti u turizmu svojim djelovanjem stvaraju kvalitetan turistički proizvod i osim što valoriziraju brojne gospodarske potencijale, pridonose i razvoju lokalne zajednice i gospodarstva u cjelini.

Djelatnosti koje su direktno vezane uz turizam su smještaj i ugostiteljstvo. Prema podacima Turističke zajednice Grada Ludbrega, trenutno na području Grada posluju sljedeći subjekti koji pružaju uslugu smještaja: hotel »Amalia« *** (75 ležajeva, restoran, aperitiv bar, banketno-konferencijska sala za 30 - 150 osoba), hotel »Crnković« **, (21 ležaj, restoran, aperitiv bar, banketna sala za 250 osoba), hotel »Raj« *** (30 ležaja, restoran, kafić), studio apartman Markulinčić (4 ležajeva -2 dvokrevetne sobe), sobe Konjević (6 ležajeva -3 dvokrevetne sobe), Kuća za odmor (smještaj za 2 osobe), Agroturizam Požgaj (6 ležajeva - dvije trokrevetne sobe), apartmani Nemec (6 ležajeva). Restorani koji posluju na području Grada su: restoran »Črn-Bel«; restoran »Arabela«, pivnica »Mejaši«, pizzeria i spageteria »Shark«, restoran »Lav«. Osim smještaja i ugostiteljstva, djelatnosti koje se indirektno razvijaju kada raste turistička potražnja su pružanje usluga prijevoza roba i putnika i trgovina.

U nastavku su dane preporuke postojećim i potencijalnim poduzetnicima za iskorištavanje turističkog potencijala, uzevši u obzir prirodne i društvene resurse kojima područje Grada Ludbrega raspolaže:

Prijedlozi postojećim i potencijalnim poduzetnicima u turizmu za iskorištavanje turističkog potencijala u Gradu Ludbregu

Eno-gastronomski turizam - daljnji razvoj ponude na Ludbreškoj vinskoj cesti kroz izgradnju i primjereno opremanje većeg broja novih (većih i manjih) ugostiteljskih objekata, graditeljskog izričaja usklađenog s tradicijskim značajkama lokalne arhitekture te s vrhunskom ponudom lokalnih delicija; organiziranje većeg broja događanja na temu hrane i pića.

Ruralni turizam - otvaranje novih obiteljskih smještajnih objekata na način da se postojeća seoska gospodarstva uredi poštujući i/ili interpretirajući elemente tradicionalnog lokalnog graditeljstva i uređenja okoliša; nuditi uslugu koja je više od samog smještaja, kao npr. priprema i posluživanje tradicionalnih domaćih jela pripremljenih

u kućanstvu, mogućnost doživljaja života na selu kroz boravak u prirodi s domaćim životinjama, rekreacija na obiteljskom imanju, jahanje, bicikliranje i sl.

Usluga hotelskog/apartmanskog smještaja - iskorištavanje potencijala rastućeg interesa za wellness uslugama unutar smještajnih objekata, ulaganje u preuređenje prostora i uvođenje spa zone u objekte. Rastući je interes turista za spojem aktivnog turizma, poput boravka u prirodi, šetanja, bicikliranja te potom odmora i relaksacije u smještaju koji pruža uslugu wellnessa.

Cikloturizam - Grad Ludbreg ulaže sredstva u razvoj cikloturizma kroz izgradnju cestovne infrastruktura te popratnih objekata poput odmorišta i info točaka. Poduzetnički potencijal može se iskoristiti kroz otvaranje objekata koji nude uslugu servisa bicikala te kupnje biciklističke i ostale sportske opreme. Osim toga, potencijal mogu iskoristiti pružatelji ugostiteljskih usluga poput kafića ili manjih objekata koji pružaju uslugu pripreme jela na način da u svoju ponudu uvrste zdrave pripravke, brze obroke visoke nutritivne vrijednosti i sl., prateći time trend rasta zdravih životnih navika kako turista, tako i domaćeg stanovništva.

Kulturni i vjerski turizam - postojeća turistička ponuda velikim je dijelom bazirana na bogato kulturno-povijesno nasljeđe grada, spoj kulture i vjerskog turizma. Rast kulturnog turizma mogu iskoristiti obrtnici kao na primjer suvenirnice koje svoju ponudu temelje na autohtonim proizvodima i uslugama imaju veliko značenje u stvaranju prepoznatljivosti turističke destinacije. Na taj način gotovo nestali tradicionalni obrti imaju priliku revitalizirati svoje djelovanje putem turizma.

Promocija putem internetskog marketinga (promocija na društvenim mrežama, web stranici, Google AdWords kampanje i sl.), iskorištavanje potencijala koji nude portali grupne kupovine. Navedeno se preporuča za brojne djelatnosti kojima poduzetnici mogu unaprijediti svoje poslovanje u turizmu - za usluge smještaja, pripreme i usluživanja jela i pića, seoski turizam, izlete na vinskoj cesti, wellness i brojne druge usluge koje se mogu marketirati i prodavati spomenutim promotivno-prodajnim kanalima.

Iskorištavanje potpora poduzetnicima u turizmu-nacionalnih i europskih. Turizam jedna od najvažnijih gospodarskih grana Republike Hrvatske, ali prisutan je problem sezonalnosti, tj. velikog rasta ljeti te stagnacije tokom ostalih doba godine. Turistička ponuda Grada Ludbrega temelji se upravo na specifičnim oblicima turizma čiji značaj je prepoznat u zbog rastućeg broja turista koji traže takvu ponudu te zbog mogućnosti smanjenja sezonalnosti u turizmu Republike Hrvatske.

2.3 Ekonomski aspekti

Indeks razvijenosti omogućava mjerenje stupnja razvijenosti jedinica lokalne/područne samouprave u Republici Hrvatskoj, a za izračun se koriste standardizirane vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja. Pokazatelji su:

Prosječni dohodak po stanovniku iznosi 29.422,09 kuna godišnje. Izvorni prihodi po stanovniku su 2.018,12 kuna. Prosječna stopa nezaposlenosti je u 2017. godini iznosila 9,99%. Opće kretanje stanovništva u razdoblju od 2006. do 2016. bilježi porast broja stanovnika od 4,55%. Indeks starenja iznosi 103,9. Što se tiče stupnja obrazovanosti stanovništva, evidentirano da je 17% osoba u dobi od 20 do 65 godina visoko obrazovano. Kada se sve navedeno uzme u obzir, dolazi se do izračuna vrijednosti indeksa razvijenosti koji iznosi 105,544 i time se Grad Ludbreg svrstava u 7. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

U Tablici 2. dan je prikaz strukture stanovništva prema izvorima prihoda. Ukoliko se izuzmu osobe koje su u procesu školovanja te umirovljenici dolazi se do izračuna da 68% stanovništva prihoduje od stalnog rada, 2% od povremenog rada te 4% od poljoprivrede. Ukoliko se od ukupnog broja osoba bez prihoda izuzmu osobe koje su u procesu školovanja i osobe koje se bave obavezama u kućanstvu, dolazi se do izračuna da 551 osoba (12% radno sposobnog stanovništva) ne prihoduje, odnosno nema evidentiran izvor sredstava za život.

Tablica 3. Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život

<i>Prihodi od stalnog rada</i>	<i>Prihodi od povremenog rada</i>	<i>Prihodi od poljoprivrede</i>	<i>Starosna mirovina</i>	<i>Ostale mirovine</i>
3.120	92	181	983	1.174
<i>Prihodi od imovine</i>	<i>Socijalne naknade</i>	<i>Ostali prihodi</i>	<i>Povremena potpora drugih</i>	<i>Bez prihoda</i>
14	444	135	41	2.513

Izvor: Popis stanovništva 2011., DZS

Ukoliko se analiziraju rashodi Izvješća o izvršenju proračuna za 2015., 2016. i 2017. godinu koji se odnose na stavku subvencija, vidljiv je trend pada iznosa subvencija za trgovačka društva u javnom sektoru te rasta ukupnih izdanih subvencija trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtima izvan javnog sektora. Tako je u 2017. godini trgovačkim društvima u javnom sektoru izdano subvencija u 32% manjem iznosu u odnosu na 2015. godinu, a trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora iznos subvencija u 2017. godini bilježio je rast od 29%.

Tablica 4. Proračunski rashodi Ludbrega-stavka Subvencije

STAVKA PRORAČUNA/GODINA	2015.	2016.	2017.
<i>Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru</i>	555.228,21	444.420,32	377.847,97
<i>Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora</i>	274.431,99	276.735,33	354.791,00

Izvor: Izvješće o izvršenju Proračuna Grada Ludbrega, 2015., 2016. i 2017.

3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA PODUZETNIŠTVA U GRADU LUDBREGU

3.1 Veličina i sastav sektora maloga gospodarstva u Ludbregu

Na području Grada Ludbrega u 2015. godini poslovalo je ukupno 173 poduzetnika, 2016. godine poslovalo ih je 184, a 2017. godine 190, što je prikazano grafikonom u nastavku.

Grafikon 6. Broj poduzetnika na području Grada Ludbrega, 2015., 2016., 2017.

Izvor: FINA - Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2015., 2016., 2017.

Vidljivo je da je u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu broj poduzetnika porastao za 6,4%. U 2017. godini je u odnosu na 2016. godinu broj poduzetnika porastao za 3,2%. Ukoliko se razmotri udjel broja poduzetnika Ludbrega u ukupnom broju poduzetnika Varaždinske županije, u 2015. godini poduzetnici Ludbrega u ukupnom broju poduzetnika Županije (3.202) sudjeluju s 5,4%, u 2016. godini (3.488) s 5,3%, a u 2017. godini s 5,2%.

Sljedećim grafikonom prikazana je struktura prema veličini poduzetnika koji su u 2017. godini poslovali na području Grada Ludbrega. 84% poduzetnika su mikro poduzetnici, 12% su mali poduzetnici, a 4% su srednje veliki poduzetnici.

Grafikon 7. Struktura poduzetnika prema veličini poduzeća na području Grada Ludbrega, 2017.

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2017.

U nastavku je prikazan broj poduzetnika prema veličini poduzeća te dobit i gubitak razdoblja promatrani prema veličini poduzeća. Dobit i gubitak razdoblja promatrani prema veličini poduzetnika pokazuju pozitivno poslovanje poduzetnika svih veličina.

Tablica 5. Prikaz dobiti i gubitka poduzetnika Grada Ludbrega prema veličini poduzetnika

Opis	Broj poduzetnika	Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja		
		2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.
Mikro poduzetnici	153	8.378	9.373	12.991	4.578	10.028	4.354
Mali poduzetnici	26	16.291	11.139	10.527	26.265	0	148
Srednje poduzetnici veliki	5	15.422	73.982	35.461	0	0	8510
Veliki poduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	184	40.091	94.493	58.979	30.843	10.028	13.013

* (iznosi u tisućama kn)

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2015., 2016., 2017.

U 2017. godini mikro poduzetnici (131 dobitaš) ostvarili su dobit razdoblja (dobit nakon oporezivanja) u iznosu od 12,9 milijuna kuna što je 38,6% više u odnosu na promatranu 2016. godinu, dok je 28 mikro poduzetnika (gubitaši) ostvarilo gubitak razdoblja u iznosu od 4,4 milijuna kuna te se isti smanjio u odnosu na 2016. godinu za 56,6%. Mali poduzetnici (22 dobitaša) poslovalo je pozitivno te su ostvarili 10,5 milijuna kuna dobiti što je za 5,5% manje u odnosu na 2016. godinu, dok je 1 mali poduzetnik (gubitaš) ostvario gubitak razdoblja u iznosu od 148 tisuća kuna.

Na području Grada Ludbrega u 2017. godini poslovalo je 5 srednje velikih poduzetnika, navedenih u tablici u nastavku.

Tablica 6. Srednje veliki poduzetnici koji posluju na području Grada Ludbrega

Naziv poduzetnika	Pretežita djelatnost	Ukupna imovina	
		2016.	2017.
ACG LUKAPS d.o.o	20.52 - Proizvodnja ljepila	183.770	273.490
GRAFIČAR d.d.	1721 - Proizvodnja valovitog papira i	159.829	176.570
DUCATI KOMPO d.o.o. NENTI	2790 - Proizvodnja ostale elek. opreme	96.142	93.888
OPREMA d.d.	2825 - Proizvodnja rashladne i ventilacijske opreme, osim za kućanstvo	77.137	81.173
FARMAL d.d.	46.46 Trgovina na veliko farmace-utskim proizvodima	56.181	47.221

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2016., 2017.

3.2 Dinamika sektora maloga gospodarstva u Ludbregu

Poduzetnici Grada Ludbrega ostvarili su u 2017. godini ukupne prihode u iznosu od 1,1 milijardi kuna što je na usporednu 2016. godinu povećanje prihoda za 0,9% odnosno za 9,2 milijuna kuna. Prema kriteriju ostvarenih ukupnih prihoda Grad Ludbreg pozicioniran je na 5.-om mjestu među 28 gradova i općina Varaždinske županije odnosno na 69.-om mjestu među 556 gradova i općina Republike Hrvatske. Analizom strukture ukupnih prihoda u 2017. godini može se uočiti da su kao i prethodnih godina dominantni poslovni prihodi (prihodi od osnovne djelatnosti) s 98,9%, zatim slijede financijski prihodi s 1,2%. Prema prethodnoj 2016. godini poslovni prihodi povećani su za 1,1% dok su financijski prihodi smanjeni za 14,0%.

Tablica 7. *Struktura ukupnih prihoda poduzetnika Grada Ludbrega u 2016. i 2017. godini*

Opis	Iznos		Udjel u ukupnim prihodima u%		Indeks 2017./16.
	2016.	2017.	2016.	2017.	
Poslovni prihodi	1.032.077	1.043.072	98,8	98,9	101,1
Financijski prihodi	12.901	11.100	1,2	1,1	86,0
Ukupni prihodi	1.044.978	1.054.172	100,0	100,0	100,9

* (iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2016., 2017

U 2017. godini poduzetnici Grada Ludbrega ostvarili su ukupne rashode poslovanja u iznosu od 1,0 milijun kuna što je povećanje za 48,5 milijuna kuna odnosno 5,1% u odnosu na ukupne rashode iz 2016. godine. Poslovni rashodi kao i financijski rashodi povećani su za 5,1% odnosno za 5,3%.

Tablica 8. *Struktura ukupnih rashoda poduzetnika Grada Ludbrega u 2015. i 2016. godini*

Opis	2016.	Iznos 2017.	Udjel u ukupnim prihodima u%		Indeks 2017./16.
			2016.	2017.	
Rashodi poslovanja	933.603	981.086	97,9	97,9	105,1
Financijski rashodi	20.016	21.075	2,1	2,1	105,3
Ukupni rashodi	953.619	1.002.161	100,0	100,0	105,1

* (iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2016., 2017

Iz analize strukture rashoda u 2017. godini evidentno je da su kao i proteklih godina dominantni rashodi poslovanja sa udjelom od 97,9%, a slijede financijski rashodi sa udjelom od 2,1%.

Tablica 9. *Ekonomičnost poslovanja - odnosi prihoda i rashoda poduzetnika Grada Ludbrega*

Opis	2016.	2017.
Poslovni prihodi prema poslovnim rashodima	110,5	106,3
Financijski prihodi prema financijskim rashodima	64,5	52,7
Ukupni prihodi prema ukupnim rashodima	109,6	105,2

* (prihodi na 100 kuna rashoda)

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2016., 2017

Poduzetnici Grada Ludbrega u 2017. godini povećali su rashode u odnosu na 2016. godinu za 5,1% uz istovremeno povećanje prihoda za 0,9%, što je utjecalo na smanjenje efikasnosti poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega mjerenoj pokazateljem ekonomičnosti. U 2016. godini na 100 kn ukupnih rashoda ostvareno je 109,6 kuna ukupnih prihoda, dok je u 2017. godini na 100 kuna rashoda ostvareno 105,2 kuna ukupnih prihoda

Tablica 10. Broj poduzetnika te osnovni rezultati poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega u razdoblju 2011. - 2017. g.

Opis	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Broj poduzetnika	173	172	178	172	173	184	190
Ukupni prihodi	831.959	881.802	866.151	890.740	994.477	1.082.473	1.054.172
Ukupni rashodi	815.616	856.305	860.632	858.115	965.591	984.868	1.002.161
Dobit razdoblja	21.838	34.340	33.290	55.607	53.381	95.287	58.979
Gubitak razdoblja	11.332	14.933	32.690	27.429	29.922	4.883	13.013
Neto dobit/gubitak	10.506	19.407	600	28.178	23.459	90.403	45.966

*(iznosi u tisućama kuna)

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2016., 2017.

Podaci iskazani u Tablici 9. Broj poduzetnika te osnovnih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega u razdoblju 2011. - 2017. godine pokazuju da je najveći broj poduzetnika na području Grada Ludbrega poslovalo u 2017. godini, 190, što je za 9,8% više u odnosu na početnu promatranu 2011. godinu. Najveći ukupni prihodi (1,08 milijardi kuna) ostvareni su u 2016. godini, kao i najveća dobit razdoblja (95,3 milijuna kuna) dok je najveći gubitak zabilježen je u 2013. godini.

Grad Ludbreg je po broju poduzetnika na 78. mjestu među svim gradovima i općinama u Hrvatskoj, dok je po broju zaposlenih kod poduzetnika na 45. mjestu, a po neto dobiti na 60. mjestu.

3.3 Analiza poduzetništva prema podsektorima i djelatnostima

U nastavku je prikazana sektorska struktura poduzetnika s područja Grada Ludbrega te dobit i gubitak razdoblja pojedinačno po svakoj od djelatnosti.

Tablica 11. Prikaz broja poduzetnika te dobiti i gubitka poduzetnika Grada Ludbrega po područjima djelatnosti, 2016., 2017.

Područje djelatnosti	Broj poduzetnika	Dobit razdoblja		Gubitak razdoblja	
		2016.	2017.	2016.	2017.
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	6	485	500	0	12
C) Prerađivačka industrija	50	41.771	44.681	1.472	1.731
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	2	25	59	0	0
F) Građevinarstvo	21	2.693	2.011	7.723	141
G) Trgovina na veliko i malo	49	45.727	6.494	249	8.890
H) Prijevoz i skladištenje	4	162	253	39	19
I) Djelat. pružanja smještaja te pripreme i usluž. hrane	9	435	580	205	19
J) Informacije i komunikacije	10	534	1.261	64	1.686
L) Poslovanje nekretninama	2	514	172	0	0
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	20	1.345	1.640	124	397
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3	392	618	0	0
P) Obrazovanje	5	352	341	118	99
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2	12	101	0	0
R) Umjetnost, zabava i rekreacija	1	0	0	5	7
S) Ostale uslužne djelatnosti	6	40	268	30	11
Ukupno	190	94.493	58.979	10.028	13.013

*(iznosi u tisućama kuna)

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2016., 2017.

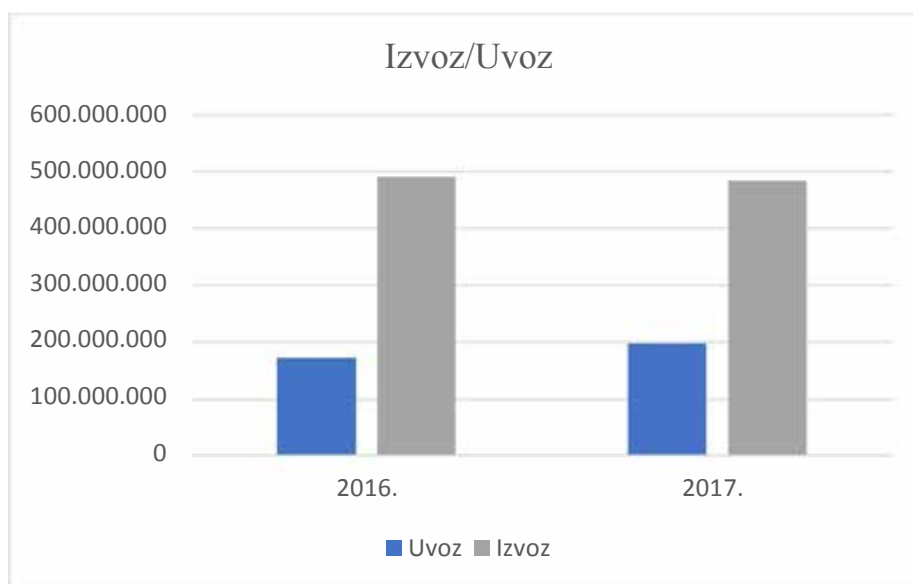
Promatrano prema područjima djelatnosti najznačajnije djelatnosti prema broju poduzetnika su prerađivačka industrija sa 50 poduzetnika, trgovina na veliko i malo sa 49 poduzetnika, građevinarstvo sa 21 poduzetnikom i stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti sa 20 poduzetnika.

U 2017. godini najveću dobit razdoblja ostvarili su poduzetnici iz djelatnosti prerađivačke industrije. Od ukupno 50 poduzetnika ove djelatnosti njih 41 je ostvarilo dobit razdoblja u iznosu od 44,7 milijuna kuna dok je 9 poduzetnika iskazalo gubitak razdoblja u iznosu od 1,7 milijuna kuna, što je rezultiralo sa ostvarenom neto dobiti u iznosu od 42,9 milijuna kuna što je povećanje za 6,6% u odnosu na promatranu 2016. godinu. Konačni ili konsolidirani financijski rezultat - neto dobit poduzetnika Grada Ludbrega pozitivnog je predznaka što znači da su poduzetnici na području Grada Ludbrega u 2017. godini poslovali sa neto dobiti. Ostvarena neto dobit u iznosu od 45,9 milijuna kuna smanjena je za 45,6% u odnosu na usporednu 2016. godinu.

3.4. Malo gospodarstvo u Ludbregu i tržišta

Poduzetnici sa prostora Grada Ludbrega u 2017. godini bilježili su pad trgovinskog salda za 10,2% što je posljedica porasta uvoza uz smanjenje izvoza. Uvoz i izvoz 2016. i 2017. godine prikazani su grafikonom u nastavku.

Grafikon 8. Odnos uvoza i izvoza poduzetnika Grada Ludbrega u 2016. i 2017. godini

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2016., 2017.

U 2016. godini veličina izvoza iznosila je 490.715.000 kuna, a u 2017. godini 483.253.000 kuna, tj. izvoz je pao za 1,5%. Uvoz je porastao u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu, sa 171.253.000 kuna na 196.333.000 kuna, tj. za 14,6%. Najznačajnije izvozno tržište Varaždinske županije, pa tako i Grada Ludbrega je tržište Europe, od čega je 22% izvoza orijentirano na Njemačku, 19% na Austriju te 11% na Italiju.

Ukoliko se izvoz razmotri prema veličini poduzeća, u ukupnom izvozu mikro poduzetnici imaju udio od 5,3%, mali poduzetnici 8,4% a srednji poduzetnici 86,2%. Tablicom u nastavku prikazana je lista prvih 10 poduzetnika prema veličini izvoza u Gradu Ludbregu u 2017. godini. Najviše je izvozno orijentirana djelatnost C-prerađivačka industrija.

Tablica 12. Rang lista prvih deset poduzetnika prema veličini izvoza u Gradu Ludbregu u 2017.

	Naziv	NKD (Djelatnost)	Izvoz
1.	ACG LUKAPS D.O.O.	20.52 - Proizvodnja ljepila	123.356
2.	DUCATI KOMPONENTI D.O.O.	27.90 - Proizvodnja ostale električne opreme	106.609
3.	OPREMA D.D.	28.25 - Proizvodnja rashladne i ventilacijske opreme, osim za kućanstvo	103.542
4.	INOXMONT-VS D.O.O.	25.99 - Proizvodnja ostalih gotovih proizvoda od metala, d. n.	52.776

Naziv		NKD (Djelatnost)	Izvoz
5.	ENERGY PLUS D.O.O.	28.94 - Proizvodnja strojeva za industriju tekstila, odjeće i kože	20.079
6.	OPREMA-STROJEVI D.D.	28.93 - Proizvodnja strojeva za industriju hrane, pića i duhana	17.468
7.	LED D.O.O.	15.20 - Proizvodnja obuće	11.963
8.	IBO METAL D.O.O.	46.19 - Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima	7.784
9.	FARMAL D.D.	46.46 - Trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima	5.079
10.	GRAFIČAR D.D.	17.21 - Proizvodnja valovitog papira i kartona te ambalaže od papira i kartona	5.069
UKUPNO 10 NAJVEĆIH PREMA VELIČINI IZVOZA			453.725

* (u tisućama kn)

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2017.

3.5. Radna snaga maloga gospodarstva u Ludbregu

U rujnu 2018. godine na području Grada Ludbrega evidentirane su ukupno 288 nezaposlene osobe (Mjesečni statistički bilten, HZZ), od čega 117 muškaraca i 171 žena. Kretanje nezaposlenosti na području Grada Ludbrega u istom razdoblju (rujan) u posljednjih 5 godina prikazano je grafikonom u nastavku.

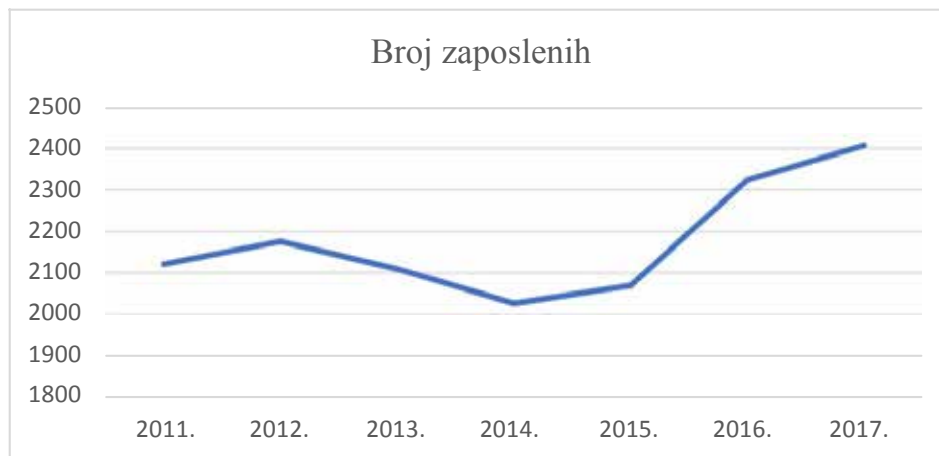
Grafikon 9. Kretanje ukupnog broja nezaposlenih osoba na području Grada Ludbrega

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, 2014.-2018.

Vidljivo je kako je prisutan trend smanjenja broja ukupno nezaposlenih osoba na području Grada Ludbrega. U 2018. godini je evidentirano 68% manje nezaposlenih osoba u odnosu na prvu promatranu godinu, 2014. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na području Varaždinske županije su u 2018. godini identificirana sljedeća srednjoškolska deficitarna zanimanja: tesar/ica, zavarivač/ica, elektroinstalater/ka, zidar/ka, vozač/ica motornog vozila, limar/ica, krojač/ica, tapetar/ka, fasader/ka, konobar/ica, armirač/ica, bravar/ka, CNC operater/ka, stolar/ka, instalater/ka kućnih instalacija, monter/ka suhe gradnje, keramičar/ka, automehatroničar/ka, pekar/ica, soboslikar/ica, kuhar/ica, mesar/ica, obučar/ka, galanterist/ica i strojobravar/ica. Osim deficitarnih srednjoškolskih zanimanja, definirani su i deficitarni studijski obrazovni programi od bitnog značaja za gospodarski razvoj grada: elektrotehnika, medicina, psihologija, farmacija, strojarstvo, građevinarstvo, matematika, fizika, engleski jezik te njemački jezik.

Prema kumulativnom godišnjem financijskom izvještaju poduzetnika Grada Ludbrega, u 2016. godini na kraju razdoblja ukupno je bilo zaposleno 2.343 osobe, a broj zaposlenih prema satima rada iznosio je 2.258. Na kraju 2017. godine poduzetnici Grada Ludbrega ukupno su zapošljavali 2.493 osobe, prema satima rada 2.406 osobe što čini 5,7% ukupno zaposlenih u Varaždinskoj županiji te 0,3% zaposlenih u Republici Hrvatskoj. Grafikonom u nastavku prikazano je kretanje broja zaposlenih osoba u sektoru malog gospodarstva u razdoblju od 2011. do 2017. godine.

Grafikon 10. Kretanje broja zaposlenih osoba u poduzećima koja posluju u Ludbregu

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2017.

Najviše zaposlenih evidentirano je u 2017. godini, 2.406, što je za 285 radnika odnosno 13,44% više u odnosu na početnu 2011. godinu. Kretanje prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom prikazano je sljedećom tablicom.

Tablica 13. Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom na području Grada Ludbrega, 2011.-2017.

Opis	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	3.498	3.659	3.866	3.995	4.903	4.683	4860

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2017.

Najviša prosječna mjesečna plaća (neto) obračunata je u 2015. godini u iznosu od 4.903 kuna što je 1.405 kuna, odnosno 40,2% više u odnosu na prosječnu plaću obračunatu u 2011. godini i 43 kune, odnosno 0,8% više u odnosu za zadnju promatranu godinu-2017. Prosječna mjesečna plaća po zaposlenom na razini Varaždinske županije iznosila je 4.448 kuna u 2017. godini, a na razini Republike Hrvatske 5.372 kune. To znači da je prosječna mjesečna neto plaća u Ludbregu za 9,3% veća od plaće u Varaždinskoj županiji, a za 9,5% manja u odnosu na prosječnu mjesečnu plaću na razini Republike Hrvatske.

Troškovi za osoblje (neto plaće, porezi i doprinosi iz plaća i na plaće) čine znatnu stavku u strukturi ukupnih rashoda; na razini Grada Ludbrega u 2017. godini isti su iznosili 214,4 milijuna kuna i bili su 9,8% veći nego usporedne 2016. godine. U ukupnim rashodima sudjeluju sa 21,4% što je povećanje za 0,9% u odnosu na prethodnu 2016. godinu. Troškovi za osoblje na razini Varaždinske županije čine 14,0% ukupnih troškova županije, te je u odnosu na usporednu 2016. godinu njihov udio povećan za 0,4%. Na razini ukupnog hrvatskog poduzetništva troškovi osoblja čine 13,9% ukupnih rashoda što je 0,2% manje u odnosu na usporednu 2016. godinu.

Isplata plaća u poduzetništvu, kao i proteklih godina, nije bila zakonski ograničena, već se isplaćivala u skladu s poslovnim politikom i financijskim mogućnostima svakoga pojedinog poslodavca. Poduzetnici Grada Ludbrega obračunali su za neto plaće u 2017. godini za 2 406 zaposlenih ukupno 140,3 milijuna kuna. U odnosu na 2016. godinu masa novca za neto plaće povećana je za 10,8%, dok je broj zaposlenih povećan za 6,6%. Analiza udjela mase neto plaća u ukupnim rashodima poduzetnika Grada Ludbrega pokazuje da je taj udjel u 2017. godini bio 14,0%, odnosno veći nego 2016. godine kada je iznosio 13,3%.

Mikro poduzeća	Mala poduzeća	Srednja poduzeća
• 3.677 kn	• 4.286 kn	• 5.758 kn

Promatrano prema veličini poduzetnika najviše plaće isplaćivane su kod srednje velikih poduzetnika. Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom kod srednje velikih poduzetnika iznosila je 5 758 kuna što je 18,5% više od prosjeka svih poduzetnika Grada Ludbrega, 22,8% više od županijskog prosjeka srednje velikih poduzetnika te 2,0% manje od prosjeka zaposlenih kod srednje velikih poduzetnika Hrvatske.

Prosječna mjesečna neto plaća zaposlenih kod malih poduzetnika Grada Ludbrega u 2017. godini iznosila je 4 286 kuna što je 11,8% manje od prosjeka svih poduzetnika grada Ludbrega (4 860 kuna), 7,1% manje od prosjeka malih poduzetnika Varaždinske županije (4 614 kuna) te 17,8% manje od prosjeka zaposlenih kod malih poduzetnika Hrvatske (5 217 kuna).

Prosječna mjesečna neto plaća zaposlenih kod mikro poduzetnika Grada Ludbrega u 2017. godini iznosila je 3 677 kuna što je 24,3% manje od prosjeka svih poduzetnika Grada Ludbrega (4 860 kuna), 4,4% manje od prosjeka mikro poduzetnika Varaždinske županije (3 846 kuna) te 4,1% manje od prosjeka zaposlenih kod mikro poduzetnika Hrvatske (3 834 kune).

U strukturi gospodarstva Grada Ludbrega u 2017. godini, kao i prethodnih godina, promatrano prema kriteriju broja zaposlenih dominantnu ulogu imaju poduzetnici iz djelatnosti prerađivačke industrije, građevinarstva, trgovine na veliko i malo, te djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Tablica 14. Broj zaposlenih i prosječne mjesečne neto plaće po djelatnostima na području Grada Ludbrega, 2017.

Područje djelatnosti	Broj zaposlenih	Prosječna mj. neto plaća (kn)
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	20	3.658
C) Prerađivačka industrija	1.674	4.979
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	37	4.541
F) Građevinarstvo	266	4.526
G) Trgovina na veliko i malo	175	5.525
H) Prijevoz i skladištenje	7	5.147
I) Djelat. pružanja smještaja te pripreme i usluž. hrane	60	3.599
J) Informacije i komunikacije	34	4.568
L) Poslovanje nekretninama	2	2.669
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	43	4.637
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	26	4.385
P) Obrazovanje	36	3.693
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	16	2.950
S) Ostale uslužne djelatnosti	10	4.076
Ukupno	2.406	4.860

Izvor: FINA-Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega, 2017.

U 2017. godini najveći broj zaposlenih, 1.674 ili 69,6%, zapošljavali su poduzetnici koji posluju u sektoru prerađivačke industrije koji su obračunali prosječnu mjesečnu neto plaću u iznosu od 4.979 kuna što je za 1% više nego 2016. godine, za 2,4% više od prosječne plaće Grada Ludbrega, za 7,5% manje od prosječne plaće zaposlenih kod poduzetnika djelatnosti prerađivačke industrije Hrvatske (5.382 kuna) te za 14,4% više od prosjeka prerađivačke industrije Varaždinske županije (4.351 kuna). Druga značajna skupina su poduzetnici iz djelatnosti građevinarstva koji su u 2017. godini zapošljavali 266 zaposlenih ili 11,1% od ukupno zaposlenih na razini grada. Njihova prosječna mjesečna neto plaća ostvarena je u iznosu od 4.526 kuna što je za 25,1% više nego 2016. godine, ali za 6,7% manje od prosjeka Grada Ludbrega, za 3,7% manje od prosjeka zaposlenih kod poduzetnika građevinarstva Hrvatske (4.702 kuna) te za 3,6% manje od prosjeka građevinarstva Varaždinske županije (4.696 kuna). Od ostalih djelatnosti izdvaja se djelatnost trgovine na veliko i malo. U 2017. godini kod poduzetnika Grada Ludbrega u djelatnosti trgovine bilo je 175 zaposlenih ili 7,3% ukupno zaposlenih na razini Grada. Zaposlenima u toj djelatnosti obračunata je prosječna mjesečna neto plaća u iznosu od 5.525 kuna, što je iznad prosjeka Grada Ludbrega za 13,7%, za 6,9% iznad prosjeka zaposlenih u istoj djelatnosti Hrvatske (5.166 kuna) te za 26,4% iznad prosjeka djelatnosti trgovine Varaždinske županije (4.370 kuna). Najveća prosječna mjesečna plaća (5.525 kuna) obračunana je zaposlenima kod 49 poduzetnika u području djelatnosti trgovine na veliko i malo, dok je najmanja prosječna mjesečna plaća (2.669 kuna) obračunana kod 2 poduzetnika u području djelatnosti poslovanja nekretninama.

3.6. Percepcija i stavovi stanovništva Grada Ludbrega o poduzetništvu

U svrhu uključivanja građana Grada Ludbrega u izradu Strategije razvoja poduzetništva distribuiran je online anketni upitnik koji je bio dostupan cjelokupnom stanovništvu, a posebna anketa je distribuirana i poduzetnicima Grada Ludbrega. Cilj ankete koja je bila distribuirana građanima bio je dobiti povratne informacije od građana i ostalih dionika Grada Ludbrega o stavovima prema poduzetništvu, sa svrhom poboljšanja uvjeta u poduzetništvu,

razvoja adekvatne poduzetničke okoline, poboljšanje standarda i uvjeta života građana te privlačnosti Grada Ludbrega za investitore. Cilj ankete koja je distribuirana poduzetnicima bio je prikupljanje ocjene o poslovnoj klimi među direktorima lokalnih poduzeća i vlasnicima obrta. Svrha prikupljanja odgovora je stvaranje smjernica za strateško planiranje i daljnji razvoj jer poduzetnici najbolje znaju kako snage i slabosti lokalnog okruženja utječu na rad poduzeća.

Cjelokupno stanovništvo Grada Ludbrega

Kada se radi o preferenciji između samozapošljavanja, odnosno imati vlastiti poslovni subjekt ili biti zaposlen u tuđem subjektu, podjednak broj stanovnika Grada Ludbrega se izjasnio za obje opcije. Među građanima koji su se izjasnili kako bi radije bili zaposleni u tuđem poduzeću prevladava mišljenje kako je to bolja opcija zbog mogućnosti ostvarivanja redovnih i stabilnih primanja, a osobama koje su se izjasnile kako bi radije imale vlastiti poslovni subjekt ta opcija je primamljivija zbog mogućnosti bolje zarade. Većini građana koji su se izjasnili da bi radije radili u tuđem poduzeću opcija osnivanja vlastitog poduzeća je privlačna, međutim najznačajniji faktor koji ih odbija od te opcije je nedostatak financijskih sredstava za pokretanje posla, nesigurnost i neredovitost primanja. Većina građana smatra kako im njihovo formalno obrazovanje nije pomoglo u poduzimanju inicijative i razvoja poduzetničkog stava te da im nije unaprijedilo vještine i znanje o osnivanju i vođenju poduzeća. Kada se radi o stavovima građana prema poduzetnicima, u velikoj većini prevladavaju pozitivni stavovi i mišljenja. Većina građana se slaže ili u potpunosti slaže s tvrdnjom da poduzetnici stvaraju nove proizvode i usluge koji su korisni za cijelu zajednicu te da su poduzetnici kreatori radnog mjesta. Također, većina stanovnika se izjasnila da bi u slučaju da posjeduju raspoloživa financijska sredstva, tj. da raspolažu većom količinom novaca kojom bi se posljedice koje nosi rizik od propadanja posla svele na minimum, pokrenuli vlastiti posao. Iz rezultata ankete provedene nad građanima Grada Ludbrega može se zaključiti da su najveći ograničavajući faktori razvoja poduzetništva nedostatak financijskih sredstava, strah od bankrota ukoliko posao propadne te općenito rizici nesigurnosti i nestabilnosti primanja.

Poduzetnici sa područja Grada Ludbrega

U istraživanje su bili uključeni poduzetnici svih veličina, vlasnici mikro, malih i srednjih poduzeća, koji posluju i na tržištu krajnje potrošnje, a i na tržištu poslovne potrošnje (B2B) te kojima je najznačajnije tržište pretežito tržište Republike Hrvatske. 47% poduzetnika u sljedećih 5 godina očekuje porast broja zaposlenih, 18% pad, a 35% ih smatra kako se razina zaposlenosti neće značajno mijenjati. 70% poduzetnika navelo je da je imalo ili će imati problema u pronalaženju stručnog kadra, a većina ih je za uzrok navedenog problema spomenula odlazak radnika u inozemstvo te nedostatak radnika sa odgovarajućom stručnom spremom, pri čemu naglašavaju sve manji broj upisane djece u strukovne srednje škole. Čak 84% poduzetnika izjavilo je da njihovo poduzeće planira nova ulaganja u sljedećih 5 godina, od čega većina planira uložiti sredstva u opremanje. 59% poduzetnika u sljedećih 5 godina namjerava koristiti sredstva EU fondova za daljnji razvoj poslovanja.

Poduzetnike se pitalo da navedu svoje mišljenje o najpozitivnijim stvarima vezanim uz Grad Ludbreg kao mjesta za vođenje poslovanja. Najčešći odgovor bio je isticanje prednosti male sredine u kojoj je sve dostupno, u kojoj se lako širi mreža poslovnih suradnika, prednost nižih troškova poslovanja, dobre prometne povezanosti te uspostavljene dobre suradnje s Gradskom upravom. Kao negativne stvari vezane uz Grad Ludbreg kao mjesto za vođenje poslovanja ističu neujednačenost potreba tržišta i stručnog kadra, nedovoljna promocija poduzetnika i poduzeća te visoki trošak komunalne naknade. Općenito gledajući, 53% poduzetnika smatra da je Grad Ludbreg dobro ili izrazito dobro mjesto za vođenje poslovanja poduzeća, a 17% da je loše ili izrazito loše mjesto za vođenje poslovanja poduzeća. Većina poduzetnika smatra da Grad nastoji proces izdavanja suglasnosti i izdavanje rješenja o komunalnom doprinosu za gradnju, prenamjenu ili proširenje poslovnih zgrada učiniti što bržim i pravednijim. Više poduzetnika smatra da je su u usporedbi s drugim općinama/gradovima u Republici Hrvatskoj lokalni porezi i naknade koje utječu na poduzetništvo neprihvatljivi, nego li ih smatra da su prihvatljivi. Većina poduzetnika smatra da Grad odgovorno koristi javna sredstva. Otprilike je podjednak broj poduzetnika koji su upoznati, odnosno nisu upoznati s činjenicom da je Grad »Programom javnih potreba u području gospodarstva i poljoprivrede Grada Ludbrega za 2018.« godinu osigurao sredstva za poticanje poduzetništva. 57% poduzetnika nije upoznato s postojanjem »Programa mjera poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Ludbrega za razdoblje 2018.-2020.« Kada su im predstavljene mjere iz navedenog programa, svi poduzetnici su se složili da im je dio mjera (ovisno o tipu djelatnosti) koristan za razvoj njihovog poslovanja. Tablicom u nastavku dan je prikaz njihovih odgovora na pitanje koja od mjera im se čini korisna za razvoj njihovog poslovanja.

Tablica 15. Mišljenje poduzetnika o značaju pojedine mjere Programa mjera za poticanje razvoja poduzetništva na području Grada Ludbrega za razdoblje 2018.-2020.

Kupnja zemljišta u Poduzetničkoj zoni Ludbreg po povlaštenoj cijeni zemljišta.	25%
Oslobađanje plaćanja komunalne naknade.	50%

Sufinanciranje troškova zakupa poslovnog prostora.	50%
Subvencioniranje nabave i ugradnje novih strojeva i opreme.	69%
Subvencioniranje inicijalnih troškova pokretanja gospodarske aktivnosti poduzetnika početnika.	31%
Sufinanciranje razvoja komercijalizacije inovativnog proizvoda ili usluge	25%
Subvencioniranje certificiranja proizvoda.	38%
Subvencioniranje troškova implementacije industrijskog i grafičkog dizajna.	19%
Obrazovni program razvoja poduzetničkih sposobnosti mladin i poticanje razvoja učeničkih zadruga.	31%
Program »Inkubator za kreativne industrije«.	25%
Program stipendiranja učenika/studenata u deficitarnim zanimanjima.	38%
Program administrativno stručne pomoći »Poduzetnički inkubator«.	44%
Subvencioniranje kamatne stope za poduzetničke kredite.	25%

Izvor: Vlastito istraživanje

Iz istraživanja je vidljivo da najveći postotak poduzetnika mjeru subvencioniranja nabave i ugradnje novih strojeva i opreme smatra korisnom za vlastito poslovanje, njih čak 69%. Također, polovica poduzetnika smatra korisnom mjere oslobađanja plaćanja komunalne naknade te sufinanciranja troškova zakupa poslovnog prostora. Neke od mjera, kao na primjer subvencioniranje troškova implementacije industrijskog i grafičkog dizajna te program »Inkubator za kreativne industrije« specifične su za određene vrste djelatnosti, stoga je razumljivo da se manji broj poduzetnika izjasnio da su te mjere korisne za razvoj njihovog vlastitog poslovanja. Međutim, nastavak provedbe mjera je poželjan, budući da se njima značajno pridonosi razvoju kreativnih industrija i sve većem broju poduzetnika koji otvaraju poduzeća u tom specifičnom području.

Poduzetnike se također pitalo da navedu svoje mišljenje i ocjenu o tome kako Grad Ludbreg obavlja pružanje određenih usluga. Najbolje su ocijenjeni zaštita okoliša, prikupljanje i odlaganje otpada pružanje zaštite od požara, obrazovanje, briga o djeci, kultura i sport te pružanje socijalne skrbi. U niti jednoj kategoriji usluga ne prevladava mišljenje da se ista obavlja loše, ali postoji mišljenje kako bi se moglo unaprijediti stanovanje, upravljanje gradskim vlasništvom, održavanje cesta, pružanje primarne zdravstvene zaštite, zaštita potrošača, prostorno i urbanističko planiranje, održavanje cesta te izdavanje potrebnih suglasnosti i dozvola. Dio mjera za unaprjeđenje pojedinih kategorija predviđen je strategijom Ludbreg - pametan grad, Strategija razvoja pametnog grada, a dio mjera, kao na primjer održavanje cesta te pružanje primarne zdravstvene zaštite može se unaprijediti putem većih razvojnih projekata koji se mogu sufinancirati sredstvima iz fondova Europske unije, ovisno o raspoloživim natječajima ovog i sljedećeg programskog razdoblja.

3.7 Financijski instrumenti za poduzetnike

U nastavku se nalazi pregled mogućnosti financiranja za poduzetnike i poljoprivrednike. Pregled uključuje programe putem kojih se mogu ostvariti bespovratna sredstva te poslovne zajmove i kredite s niskim kamatnim stopama namijenjene poticanju razvoja poduzetništva.

1) Bespovratna sredstva iz Strukturnih i investicijskih Fondova Europske unije

Natječaji za dodjelu bespovratnih sredstava raspisuju se u okviru sljedećih programa relevantnih za vlasnike trgovačkih društava, obrta ili poljoprivrednih gospodarstava:

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Temeljni programski dokument kojim se provodi kohezijska politika Europske unije i doprinosi cilju Ulaganje za rast i radna mjesta kroz poticanje ulaganja u infrastrukturne investicije (u područjima prometa, energetike, zaštite okoliša, ICT-a) i pružanje potpore razvoju poduzetništva i istraživačkih djelatnosti.

Prioritetne osi Programa su: **Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija; Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije; Poslovna konkurentnost;** Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije; Klimatske promjene i upravljanje rizicima; Zaštita okoliša i održivost resursa; Povezanost i mobilnost; Socijalno uključivanje i zdravlje; Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje; Tehnička pomoć.

Program ruralnog razvoja 2014.-2020.

Zajednička poljoprivredna politika (ZPP) predstavlja jedno od najznačajnijih područja djelovanja institucija Europske unije. Ruralni razvoj, kao drugi stup ZPP financiran je sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). Cilj programa: poticanje konkurentnosti poljoprivrede, osiguranje održivog upravljanja

prirodnim resursima i klimatskim promjenama i postizanje uravnoteženog teritorijalnog razvoja ruralnih područja, uključujući stvaranje i očuvanje radnih mjesta.

Prioritetne osi Programa: Promicanje znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima; Povećanje održivosti poljoprivrednih gospodarstava te konkurentnosti svih vrsta poljoprivrednih djelatnosti u svim regijama, promovirajući pri tome i inovacijske poljoprivredne tehnologije, kao i održivo upravljanje šumama; Promicanje organiziranja lanca prehrane, uključujući preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda, dobrobit životinja te upravljanje rizicima u poljoprivredi; Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava vezanih uz poljoprivredu i šumarstvo; Promicanje učinkovitosti resursa i pomaka prema klimatski elastičnom gospodarstvu s niskom razinom ugljika u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru; Promicanje socijalne uključenosti, smanjenje siromaštva i gospodarski razvoj u ruralnim područjima; Tehnička pomoć.

Mjere: M4 - Ulaganja u fizičku imovinu; M5 - Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti; M6 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja; M8 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma; M9 - Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija; M10 - Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene; M11 - Ekološki uzgoj; M16 - Suradnja; M17 - Upravljanje rizicima;

Napomena: Spomenuti programi važeći su u razdoblju do 2020. godine, nakon čega slijedi novo programsko razdoblje i donošenje Operativnih programa za razdoblje 2021.-2027.

Grad Ludbreg poduzetnicima pruža podršku u cjelokupnom procesu pripreme i provedbe projekata. Poduzetnicima je na raspolaganju besplatna usluga Grada Ludbrega koja uključuje: podršku pri pripremi projekata (pisanju, analizi, kontroli projektnog prijedloga), savjetovanje, organiziranje okruglih stolova na temu korištenja sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova, edukaciju o korištenju bespovratnih sredstava Europske unije te asistenciju u provedbi odobrenih projekata. Grad će spomenutu podršku poduzetnicima nastaviti pružati i dalje, bez naknade, s ciljem što bolje pripreme na odabrani natječaj i samim time veće apsorpcije dostupnih sredstava od strane poduzetnika sa područja Grada Ludbrega.

Poduzetnicima se savjetuje da prate objavu natječaja kako bi bili informirani o mogućnostima i iskoristili bespovratna sredstva za razvoj vlastitog poslovanja. Korisne web stranice na kojima se zainteresirani mogu informirati o EU i nacionalnim natječajima su:

<https://strukturnifondovi.hr/>

<https://efondovi.mrrfeu.hr/>

<https://ruralnirazvoj.hr/>

<https://www.apprrr.hr/>

www.esf.hr/

www.obzor2020.hr/

<https://gov.hr/ministarstva-i-drzavna-tijela/>

2. HAMAG-BICRO - ESIF zajmovi

ESIF zajam idealan je za poduzetnike početnike i poduzetnike koji planiraju uložiti u opremu, poslovni prostor ili obrtna sredstva potrebna za poslovni uzlet. HAMAG-BICRO raspisao je pet programa linije ESIF zajmova, prikazanih u nastavku.

Mikro investicijski zajam	- Mikro gospodarski subjekt - Mali gospodarski subjekt - Fizičke osobe- u trenutku podnošenja zahtjeva za kredit nemaju registrirani vlastiti gospodarski subjekt
Mikro zajam za obrtna sredstva	- Mikro gospodarski subjekt - Mali gospodarski subjekt
ESIF mali zajam	- Mikro gospodarski subjekt - Mali gospodarski subjekt - Srednji gospodarski subjekt - Fizičke osobe - u trenutku podnošenja zahtjeva za kredit nemaju registrirani vlastiti gospodarski subjekt
Mikro zajam za ruralni razvoj	- Mikro i mali poduzetnici u poljoprivrednom, prerađivačkom i šumarskom sektoru
Mali zajam za ruralni razvoj	- Mikro, mali i srednji poduzetnici u poljoprivrednom, prerađivačkom i šumarskom sektoru

Osnova sredstva odnose se na kupnju materijalne (poslovni prostor, oprema, postrojenja i slično) i nematerijalne imovine (licence, dozvole, software i slično). Obrtnim sredstvima mogu se financirati: plaće radnika, režijski troškovi, troškovi najma, nabavke sirovina, marketinških usluga, vanjskih suradnika, dobavljača itd.

3. HBOR - Krediti

Hrvatska banka za obnovu i razvoj je razvojna i izvozna banka osnovana sa svrhom kreditiranja obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva. Poduzetnicima nude razne kreditne linije te kredite po pojedinom programu mogu ostvariti poduzetnici u određenim fazama razvoja poslovanja. U nastavku se nalazi pregled dostupnih kreditnih programa.

START-UP	Poduzetnici koji po prvi put osnivaju obrt, trgovačko društvo ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, zadruge i mali i srednji poduzetnici koji posluju kraće od dvije godine.
PODUZETNIŠTVO ŽENA	Trgovačka društva, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost, zadruge i ustanove: u kojima jedna ili više žena posjeduje najmanje 51% kapitala u društvu ili su žene registrirane vlasnice i čiju upravu vodi žena.
MLADI PODUZETNICI	Trgovačka društva, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost, zadruge i ustanove: u kojima jedna ili više osoba u dobnoj skupini do 30 godina života posjeduje najmanje 51% kapitala ili su osobe u dobnoj skupini do 30 godina života registrirani vlasnici i u kojima osoba u dobnoj skupini do 30 godina života vodi Upravu.
PRONALASCI	Mala i srednja trgovačka društva, obrtnici i obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja imaju razvijen proizvod (atestiran prototip) i/ili tehnologiju.
INVESTICIJSKI KREDITI	Programi: Razvoj malog i srednjeg poduzetništva - trgovačka društva, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost; ESIF krediti za rast i razvoj - mali i srednji poduzetnici; Turizam - trgovačka društva, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva; Poljoprivreda - trgovačka društva, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, poljoprivrednici; Zaštita okoliša - trgovačka društva, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i ostale pravne osobe; Gospodarstvo - trgovačka društva, obrtnici, zadruge, obiteljska poljoprivredna gospodarstva; Nova proizvodnja - trgovačka društva, obrtnici, zadruge, obiteljska poljoprivredna gospodarstva; Infrastruktura - trgovačka društva, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i ostale pravne osobe.

4. SWOT ANALIZA

U ovom poglavlju dokumenta, prije konkretiziranja ciljeva strategije, ukratko se grupiraju zaključci SWOT analize koji su ključni za izradu Strategije.

Snage	Slabosti
<i>Makroekonomska situacija</i>	<i>Makroekonomska situacija</i>
- Vrijednost indeksa razvijenosti iznosi 105,544, tj. Grad Ludbreg je u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. - Porast broja stanovnika od 4,55% - Kontinuirano smanjenje nezaposlenosti	- Ograničena veličina domaćeg tržišta - Iznos plaćanja i doprinosa za poduzeća u obliku poreza, naknada i administrativnih pristojbi
<i>Institucionalni okvir</i>	<i>Institucionalni okvir</i>
- Ustrojena institucionalna potpora na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini - Dobra suradnja između Poduzetničkog inkubatora Lucera i Gradske uprave - Interes lokalne samouprave za izradom strategija, programa i projekata	- Kvaliteta i količina (statističkih) dostupnih informacija o malom gospodarstvu - Nedovoljna informiranost građana o poduzetničkim potpornim institucijama i uslugama koje nude - Nedovoljna promocija poduzetništva od strane potpornih institucija - Nedostatak količine raspoloživih sredstva za promociju poduzetništva od strane JLS-a i poduzetničkih potpornih institucija

Snage	Slabosti
<i>Politika pružanja potpore</i>	<i>Politika pružanja potpore</i>
- Uspostavljene poticajne mjere za razvoj poduzetništva u okviru olakšica za poduzetnike - Usvojen Program mjera poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Ludbrega za razdoblje 2018.-2020. godine - Na snazi je Program »Poduzetnik 3« kojim se subvencionira dio kamate na kredite - Donesen Program javnih potreba u području gospodarstva i poljoprivrede kojim su između ostalog osigurana sredstva za poticanje poduzetništva.	- Nedovoljan broj programa za cjeloživotno učenje u poduzetništvu - Slabija educiranost građana i poduzetnika o mogućnostima koje pružaju doneseni Programi za poticanje poduzetništva
<i>Poslovno okruženje</i>	<i>Poslovno okruženje</i>
- Prevladavajuće pozitivno mišljenje građana i poduzetnika o poduzetništvu - Dobra suradnja između gradske uprave i poduzetnika - Pozitivna poduzetnička klima - Pozitivni stavovi o privlačnosti osnivanja poduzeća	- Ograničen pristup izvorima financiranja za nova poduzeća i mikro poduzeća - Prevladavajuće mišljenje poduzetnika o prevelikim komunalnim naknadama i drugim obaveznim davanjima poduzetnika - Nedovoljna uključenost poduzetnika u odlučivanje o javnim investicijama - Nedostatak financijskih sredstava građanstva za osnivanje i vođenje poslovanja - Strah od rizika nestabilnosti i nesigurnosti primanja u slučaju samozapošljavanja
<i>Poslovni sektor</i>	<i>Poslovni sektor</i>
- Trend porasta broja poduzeća - Porast ukupnih prihoda poduzeća i porast dobiti - Porast veličine izvoza - Važnost i razvijenost prerađivačke industrije - Visoki prioritet koji postojeći poduzetnici pridaju inovacijama i novim ulaganjima u razvoj poslovanja - Snaga i značaj malih poduzeća u Gradu Ludbregu	- Potrebno je više klastera, udruga, umrežavanja i suradnje između poduzeća - Manje neto plaće od prosjeka županije i RH u mikro poduzećima Ludbrega

Prilike	Prijetnje
<i>Makroekonomska situacija</i>	<i>Makroekonomska situacija</i>
- Stabilan bankarski sustav te stabilna tečajna i inflacijska stopa olakšavaju investicije i trgovinu - Jedinstveno tržište EU sa slobodom kretanja (roba, osoba, usluga i kapitala)	- Neusklađenost potreba tržišta i raspoloživosti odgovarajućih kadrova - trend iseljavanja stanovništva
<i>Institucionalni okvir</i>	<i>Institucionalni okvir</i>
- Rast broja ustanova za financiranje maloga gospodarstva - Rast mogućnosti za razvoj kapaciteta i jačanje poduzetništva zbog Strukturnih fondova EU - Povezivanje s Kohezijskom politikom EU i pristup financijskim instrumentima Kohezijske politike - Postojanje određenih sektorskih strategija	- Usporena i neučinkovita birokracija i administracija - Usklađivanje sa promjenjivom zakonskom regulativnom
<i>Politika pružanja potpore</i>	<i>Politika pružanja potpore</i>
- Rast izvora financiranja za malo gospodarstvo - Iskustvo u dosadašnjem provođenju programa potpora poduzetništvu - Predviđanje budućih potreba na temelju dosadašnjih mjerljivih pokazatelja	- Raspoloživost proračunskih sredstava osiguranih za poticanje poduzetništva - Nedostatna informiranost poduzetnika o raspoloživim mogućnostima
<i>Poslovno okruženje</i>	<i>Poslovno okruženje</i>
- Daljnje uklanjanje administrativnih zapreka malom gospodarstvu - Lakši pristup tržištu EU	- Konkurencija iz EU na hrvatskom tržištu - Nedovoljna predanost odgovornih tijela na nacionalnoj razini za olakšavanje administrativnih opterećenja za malo gospodarstvo

Prilike	Prijetnje
<i>Poslovni sektor</i>	<i>Poslovni sektor</i>
- Rast ukupnih prihoda i broja zaposlenih u poduzećima Grada Ludbrega dovodi do rasta mikro poduzeća u mala poduzeća što pridonosi uspješnosti gospodarstva - Umrežavanje, povezivanje, poslovna suradnja između poduzeća s područja Grada i Županije - Učenje na primjerima dobre prakse, umrežavanje s poduzećima susjednih zemalja putem dostupnih EU programa - Veća ulaganja u istraživanje i razvoj, povećanje inovativnosti poduzeća	- Odljev kvalificirane radne snage - Neadekvatnost (kvalitetom i količinom) formalnog strukovnog obrazovanja čime se dodatno smanjuje broj potencijalnih radnika na tržištu rada - Nedovoljna pripremljenost poduzetnika za korištenje EU fondova

5. CILJEVI RAZVOJA PODUZETNIŠTVA U GRADU LUDBREGU 2018. - 2023.

5.1 Vizija, misija, strateški ciljevi i mjere

Vizija - Grad Ludbreg, Grad poduzetništva. Postati grad koji je sinonim za pozitivnu poduzetničku klimu, rast i razvoj poduzetništva te potaknuto time, rast otvaranja novih radnih mjesta i gospodarstva Grada Ludbrega u cjelini.

Misija je kreiranje i provedba mjera za razvoj poduzetništva s ciljem podizanja konkurentnosti poduzeća sa područja Grada Ludbrega. Uključuje davanje poticaja u financijskom, savjetodavnom i informativno-edukativnom obliku. Poticanjem inovacija, razvoja, novih ideja i poduzetničkih pothvata postići će se ciljevi koji vode k dugoročnom razvoju i održivosti poduzeća s područja Grada Ludbrega.

Ciljevi razvoja poduzetništva Grada Ludbrega usklađeni su s ciljevima razvoja poduzetništva Republike Hrvatske te pridonose slici poželjne budućnosti malog gospodarstva u Republici Hrvatskoj - konkurentno malo gospodarstvo koje se temelji na rastućem broju uspješnih poslovnih subjekata, kontinuiranom povećanju izvoza, visokom stupnju inovacija, kvalitetno obrazovanom, fleksibilnom menadžmentu, inovativnom proizvodnom procesu, povoljnom poslovnim okruženju i olakšanom pristupu financijskim i ostalim instrumentima kako bi se održale povoljne stope rasta ili dostigli najviši europski standardi.

OPĆI CILJ: Dinamičan ekonomski razvoj Grada Ludbrega kroz jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva

Strateški ciljevi utemeljeni su na rezultatima analize postojećeg stanja područja, s naglaskom na poduzetništvo te provedenoj SWOT analizi. Strateški ciljevi određuju smjer kretanja budućih procesa razvoja poduzetništva s krajnjim ciljem ukupnog povećanja gospodarskog razvoja Grada Ludbrega.

Strateški cilj 1: Poboljšanje ekonomske uspješnosti i konkurentnosti

Ukupna ekonomska uspješnost poduzetnika koji posluju na području Grada Ludbrega postići će se većim ulaganjima u istraživanje i razvoj, povećanjem stupnja inovacija u poduzećima, rastom izvoza, priznavanjem i certifikacijom proizvoda, što sve posljedično utječe na povećanje konkurentnosti poduzeća.

- Prioritet 1.1. Poticanje investicija u poduzetničkoj zoni i Gradu Ludbregu

Prioritet se odnosi na razvoj postojećih poduzetničkih zona te stvaranje pretpostavki za razvoj povoljnog okruženja za osnivanje poduzeća koja svoj rast temelje na visokoj produktivnosti, inovacijama i kreativnosti. Svrha je unapređivanje pozitivne poduzetničke klime u svrhu privlačenja domaćih i stranih investitora, te osiguravanja daljnjeg razvoja gospodarstva.

Mjera 1.1.1. Kupnja zemljišta u poduzetničkoj zoni Ludbreg po povlaštenoj cijeni zemljišta

Cilj mjere je davanje poticaja investitorima za ulaganje u Poduzetničku zonu Ludbreg uz mogućnost umanjenja početnog iznosa kupoprodajne cijene građevinskog zemljišta. Nositelj provođenja Mjere je Grad Ludbreg, Odsjek za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti i imovinu. Korisnici mjere su domaća i strana trgovačka društva i obrti. Ovom Mjerom predviđeno je da investitori koji ulažu u Zonu mogu ostvariti sljedeće poticaje: (1) Investitor se oslobađa plaćanja kupoprodajne cijene zemljišta razmjerno broju novozaposlenih djelatnika s prebivalištem na području Grada Ludbrega prema sljedećem kriteriju: 10% kupoprodajne cijene za 3-5 novozaposlenih radnika; 20% kupoprodajne cijene za 6-10 novozaposlenih radnika; 30% kupoprodajne cijene za 11-15 novozaposlenih radnika; 40% kupoprodajne cijene za 16-20 novozaposlenih radnika; 50% kupoprodajne cijene za 21 i više novozaposlenih radnika. (2) Definiranje položaja i površine građevinske parcele unutar zone sukladno zahtjevima

investitora. Uvjeti i postupak prodaje/pravo građenja građevinskog zemljišta na području poduzetničke zone utvrdit će se temeljem Natječaja za prodaju zemljišta u Poduzetničkoj zoni Ludbreg i sklopljenog ugovora.

Mjera 1.1.2. Oslobođenje plaćanja komunalne naknade

Cilj mjere je davanje poticaja investitorima za ulaganje u Poduzetničku zonu Grada Ludbrega i na području Grada Ludbrega kroz smanjenje plaćanja komunalne naknade. Nositelj ove Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni odjel, Odsjek za financije i proračun. Korisnici mjere su domaća i strana trgovačka društva i obrti. Mjera se provodi na sljedeći način: (1) Investitori imaju pravo na djelomično oslobođenje plaćanja komunalne naknade u visini od 50% utvrđenog iznosa u razdoblju od 1-3 godine, ovisno o broju zaposlenih djelatnika. (2) Investitori koji zapošljavaju do 50 djelatnika u trenutku podnošenja zahtjeva ostvaruju sljedeće poticaje: koji zaposle 3-5 djelatnika 20% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine; koji zaposle 6-10 djelatnika 40% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine; koji zaposle više od 10 djelatnika 60% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine. (3) Investitori koji zapošljavaju iznad 50 djelatnika u trenutku podnošenja zahtjeva ostvaruju sljedeće poticaje: koji zaposle 5-10 djelatnika 20% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine; koji zaposle 11-20 djelatnika 40% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine; koji zaposle više od 20 djelatnika 60% utvrđenog iznosa u razdoblju od jedne godine.

Mjera 1.1.3. Sufinanciranje troškova zakupa poslovnog prostora

Cilj ove mjere je sufinanciranje dijela troškova zakupa neiskorištenih i zapuštenih poslovnih prostora na području Grada Ludbrega. Grad Ludbreg nudit će posebne povoljne uvjete poduzetnicima koji će se odlučiti za ponovnu aktivaciju i pokretanje poslovne aktivnosti u zapuštenim poslovnim prostorima na području Grada Ludbrega. Nositelj Mjere je Grad Ludbreg, jedinstveni upravni odjel, Odsjek za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti i imovinu. Korisnici su obrti, subjekti malog i srednjeg gospodarstva sa sjedištem odnosno prebivalištem na području Grada Ludbrega. Mjera se provodi na sljedeći način: sufinanciraju se troškovi zakupa poslovnog prostora površine 60 metara kvadratnih do 100 metara kvadratnih u visini od 1% tržišne cijene zakupa nekretnosti za uslužne djelatnosti i 2% zakupa za proizvodne djelatnosti, a najviše do 10.000,00 kuna (bez PDV-a) u tijeku jedne kalendarske godine. Isplata subvencije vršit će se jednom godišnje, najkasnije do 15. siječnja za prethodnu godinu. Zakup poslovnog prostora sufinancirat će se na rok od 3 godine. Da bi poduzetnik/investitor ostvario poticaje iz ove mjere mora predložiti ugovor o zakupu poslovnog prostora na minimalni rok od 5 godina te mora zapošljavati minimalno jednog radnika na neodređeno vrijeme.

- Prioritet 1.2. Jačanje konkurentnosti poduzetnika

Razvijanje različitih mogućnosti financijske potpore za poduzetnike, odnosno subvencioniranje dijela troškova za pokretanje i/ili razvoj poslovanja.

Mjera 1.2.1. Subvencioniranje nabave i ugradnje novih strojeva i opreme

Cilj Mjere je poticanje proizvodnje, konkurentnosti proizvoda i usluga, razvojnog istraživanja te unapređenja tehnoloških postupaka u svrhu zaštite okoliša. Potpore će se dodjeljivati za aktivnosti izgradnje/rekonstrukcije i opremanje nove ili održavanje i opremanje postojećih proizvodnih kapaciteta te posljedično podizanje konkurentnosti poduzetnika na tržištu. Nositelj provođenja Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni odjel, odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte. Korisnici su obrti, subjekti malog i srednjeg gospodarstva sa prebivalištem odnosno sjedištem na području Grada Ludbrega. Putem ove Mjere potpore će se dodjeljivati za: nabavu novih strojeva, postrojenja i opreme za proizvodnju, obradu i preradu; nabavu dijelova postrojenja i opreme kojom se proširuju proizvodni kapaciteti i/ili zaokružuje proizvodna linija; nabavu specijalnih alata, strojeva, mjernih i kontrolnih uređaja i instrumenata; troškove uređenja i opremanja objekata ukoliko isti uključuju preuređenje objekta koji je povezan s osnivanjem nove poslovne jedinice ili proširenjem kapaciteta postojeće poslovne jedinice. Iznos potpore po korisniku dodjeljuje se u visini do 50% vrijednosti računa, a najviše u iznosu do 20.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje za proizvodne djelatnosti, dok se za uslužne i ostale djelatnosti dodjeljuje najviši iznos do 10.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje. Da bi se ostvarili navedeni uvjeti korisnik mora zapošljavati minimalno jednog radnika na neodređeno vrijeme.

Mjera 1.2.2. Subvencioniranje inicijalnih troškova pokretanja gospodarske aktivnosti poduzetnika početnika

Cilj Mjere je povećanje broja gospodarskih subjekata i gospodarskih aktivnosti na području Grada Ludbrega. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni odjel, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte. Korisnici su novoosnovani obrti, subjekti mikro i malog gospodarstva sa sjedištem odnosno prebivalištem na području Grada Ludbrega - poduzetnik početnik. Provedba Mjere uključuje subvenciju troškova pri pokretanju gospodarske aktivnosti za nabavu strojeva, opreme, mehanizacije, alata, inventara i zaštitnih sredstava, uređenje

poslovnog prostora, izradu poslovnog plana, konzultantske usluge, potrebnu izobrazbu te izradu mrežne stranice i vizualnog identiteta tvrtke ostvariva je u visini do 50% troškova, a najviše do 5.000,00 kuna (bez PDV-a) po zahtjevu, odnosno najviše do 20.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje. Da bi se ostvarili navedeni uvjeti korisnik mora zapošljavati minimalno jednog radnika na neodređeno vrijeme.

Mjera 1.2.3. Sufinanciranje razvoja komercijalizacije inovativnog proizvoda ili usluga

Cilj Mjere je potaknuti razvoj inovacija i tržišne uspješnosti novih ili bitno izmijenjenih proizvoda i/ili usluga koje nositeljima inovacijskog procesa pružaju konkurentnu prednost na tržištu. Grad Ludbreg će dodjeljivati subvencije za razvoj novih proizvoda i usluga koji će potaknuti razvoj inovacije i tržišne uspješnosti novih ili bitno izmijenjenih proizvoda i/ili usluga (do kojih su došli sami MSP-ovi, u suradnji s drugim ili putem transfera znanja i tehnologije) te poslovnih aktivnosti i pokretanje proizvodnje na temelju primijenjenih rješenja. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni odjel, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte te poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su obrti, subjekti malog i srednjeg gospodarstva sa sjedištem odnosno prebivalištem na području Grada Ludbrega. Provedba se odnosi na dodjelu bespovratne subvencije nositelju inovacijskog procesa čiji poslovni koncept pokazuje tržišni potencijal uspješnosti inovacije. Subvencija se dodjeljuje za troškove razvoja ideje, izrade prototipa, izrade plana komercijalizacije inovacije ili savjetodavne usluge pri izradi plana komercijalizacije inovacije, testne primjene te troškove podnošenja zahtjeva za zaštitu intelektualnog vlasništva kod Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske u visini do 70% troškova, a najviše do 10.000,00 kuna (bez PDV-a) po zahtjevu, odnosno najviše do 30.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje.

Mjera 1.2.4. Subvencioniranje certificiranja proizvoda

Cilj Mjere je stvaranje povoljnih uvjeta za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom i okolišem, certificiranje sukladnosti proizvoda prema međunarodnim priznatim standardima i normama. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni Odjel, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte te poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su obrti, subjekti malog i srednjeg gospodarstva sa sjedištem odnosno prebivalištem na području Grada Ludbrega. Provedba se odnosi na subvenciju za troškove stjecanja prava uporabe oznaka Hrvatska kvaliteta, izvorno hrvatsko te drugih znakova izvornosti i zemljopisnog podrijetla ostvariva je u visini 50% troškova, a najviše 2.500,00 kuna (bez PDV-a) po zahtjevu, odnosno najviše do 5.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje.

Mjera 1.2.5 Subvencioniranje troškova implementacije industrijskog i grafičkog dizajna

Cilj Mjere je davanje poticaja poduzetnicima u implementaciji industrijskog dizajna za oblikovanje novih i unaprjeđenje postojećih proizvoda te grafičkog dizajna. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni Odjel, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte, poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su obrti, subjekti malog i srednjeg gospodarstva sa sjedištem odnosno prebivalištem na području Grada Ludbrega. Provedba uključuje subvenciju za troškove implementacije industrijskog dizajna kroz razradu dizajnerske ideje i izrade prototipa dizajna ostvariva je u visini do 50% troškova, a najviše do 5.000 kuna po zahtjevu, odnosno najviše do 20.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje. Subvencija za troškove implementacije grafičkog dizajna kroz razradu dizajnerske ideje i izrade logotipa, vizualnog identiteta tvrtke/proizvoda ostvariva je u visini do 50% troškova, a najviše 5.000,00 kuna (bez PDV-a) po zahtjevu, odnosno najviše do 20.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje.

Strateški cilj 2: Promocija poduzetništva

Svrha je poticanje otvaranja novih poduzeća te pružanje potpore novootvorenim poduzećima i samozaposlenima. Također, nastoji se utjecati na stavove građana putem organizacije marketinških inicijativa sa svrhom educiranja građana o poduzetništvu i mogućnostima koje im se pružaju na području Grada Ludbrega.

- Prioritet 2.1. Razvoj poduzetničke potporne infrastrukture

Kvalitetna poduzetnička potporna infrastruktura utječe na očuvanje i unaprjeđenje poslovnih aktivnosti postojećih poduzetnika te stvara odgovarajuću podršku poduzetnicima početnicima.

Mjera 2.1.1. Program »Inkubator za kreativne industrije«

Cilj Mjere je jačanje konkurentnosti kulturnog i kreativnog sektora kroz razvoj kreativnosti, vještina i talenata pojedinaca ili skupina kao potencijala za stvaranje dobiti, novih radnih mjesta te korištenje intelektualnog vlasništva, koje u konačnici doprinosi gospodarskom rastu i sveukupnom razvoju grada. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni Odjel, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte te poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su Pravne osobe, obrtnici i fizičke osobe u slobodnim zanimanjima u djelatno-

stima: informacijsko-komunikacijskih tehnologija - IKT (proizvodnja softvera, NKD 2007, Područja J, Odjeljak 62, razred 62.01 - Računalno programiranje, multimedijalnih računalnih igara, DVD i video produkciji, novim medijima i medijskim komunikacijama, glazbi, glazbeno - scenskoj umjetnosti, arhitekturi, dizajnu, grafici, modnom dizajnu, novoj medijskoj kulturi i modernom načinu oglašavanja kao što je digitalni marketing, obrada podataka, socijalne mreže). Mjera se provodi kroz pružanje usluga podrške razvoju projekata, proizvoda, usluga i poslovnih procesa po poduzetničkim načelima, omogućavanje povoljnih prostornih uvjeta u fazi razvoja kreativnih ideja i postignuća pojedinaca i subjekata kulturnih i kreativnih industrija. Grad Ludbreg će subvencionirati troškove provedbe ove Mjere najviše do 30.000,00 kn godišnje.

Mjera 2.1.2. Program »Poduzetnički inkubator«

Cilj Mjere je omogućiti administrativno-stručnu i infrastrukturnu pomoć gospodarskim subjektima u svrhu smanjenja početnih troškova poslovanja i pružanja stručne pomoći. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte, poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su subjekti mikro i malog gospodarstva koji se smatraju poduzetnikom početnikom sa sjedištem ili prebivalištem na području Grada Ludbrega. Provedba Mjere vrši se putem pružanja usluga savjetodavne i stručne pomoći poduzetnicima početnicima, usluge korištenja infrastrukture inkubatora te povoljnije prostorne uvjete u razdoblju »odrastanja«.

- Prioritet 2.2. Poboljšanje informiranosti, educiranosti i stavova građana o poduzetništvu

Potrebno je provesti inicijative kojima je cilj promijeniti postojeće dominantne stavove prema poduzetništvu, odnosno informirati građane o mogućnostima, financijskim i savjetodavnim potporama i podršci koja im se pruža u slučaju pokretanja posla i daljnjeg razvoja poslovanja.

Mjera 2.2.1. Organiziranje marketinške inicijative za promociju poduzetništva

Cilj mjere je promovirati poduzetništvo i samozapošljavanje kao poželjnu opciju među stanovnicima Grada Ludbrega i šireg područja. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte te poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su cjelokupno stanovništvo Grada Ludbrega i okolnog područja. Provedba Mjere vrši se putem stvaranja marketinške kampanje koja uključuje aktivnosti pripreme sadržaja kojim će se privući pozornost stanovnika te utjecati na njihove stavove o poduzetništvu. Kampanja će uključiti kreiranje promotivnih materijala u kojima će biti navedene prednosti pokretanja posla na području Grada Ludbrega, a koja će se distribuirati online te će fizička verzija biti dostupna u prostorima Grada te poduzetničkog inkubatora Lucera d.o.o.

Mjera 2.2.2. Poticanje razvoja ugostiteljskih i smještajnih kapaciteta

Cilj mjere je osiguravanje kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta kako bi se adekvatno iskoristio trend porasta broja dolazaka turista. Mjera uključuje unapređenje kvalitete i sadržaja postojećih smještajnih i ugostiteljskih objekata i poticanje osnivanja novih objekata obiteljskog smještaja i ugostiteljstva kroz program različitih stručnih, tematski orijentiranih radionica, seminara, on-site treninga i/ili drugih vrsta profesionalnog okupljanja za pružatelje usluga obiteljskog smještaja. Program će uključiti module prilagođene konkretnim potrebama i/ili zahtjevima pružatelja usluga obiteljskog smještaja (planiranje investicije, informatička pismenost, korištenje suvremenih prodajnih alata, pristup sredstvima Europske Unije, odnos s gostima, usluživanje, standardi kvalitete i sl.). Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte te poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su stanovnici Grada Ludbrega i okolnog područja koji planiraju pružati uslugu smještaja i ugostiteljske usluge u svom domaćinstvu ili unaprijediti uslugu koju sada pružaju. Radionice će se provesti u 4 serije, jednom godišnje od 2020. do 2023. godine. Tematski uključuju: Administraciju obiteljskog smještaja - kako postati iznajmljivač (registracija), vođenje administracije objekta (izdavanje računa, vođenje knjiga), što je potrebno pri dolasku inspekcije, e-visitor; Komunikaciju s gostom; Prezentaciju smještaja; Poslovanje s turističkim agencijama ili samostalno poslovanje; Turistički portali za oglašavanje - rezervacijski sustavi (turističke agencije), besplatni turistički portali, plaćeni turistički portali; Ostali načini oglašavanja - web stranica, društvene mreže, blog, Google Maps, newsletter, klasični načini oglašavanja; Pripremu za dolazak gosta; Kako dodatno privući goste - vansezonsko poslovanje, novi inovativni proizvodi vezani uz obiteljski smještaj. Grad Ludbreg će u suradnji s poduzetničkim inkubatorom Lucera d.o.o. i angažmanom vanjskih stručnjaka provesti radionice u prostorima poduzetničkog inkubatora Lucera d.o.o.

Strateški cilj 3: Poboljšanje poduzetničkih vještina

Informiranje o poduzetništvu među mladima, učenicima i studentima sa svrhom stvaranja pozitivnog poduzetničkog stava i kreiranja povoljne poduzetničke klime. Poticanje većeg razvoja subjekata maloga i srednjeg gospodarstva jačanjem njihove uprave te pružanjem potpore cjeloživotnom učenju zaposlenih.

- **Prioritet 3.1. Obrazovanje i informiranje mladih o poduzetništvu**

Poduzetnički stav se kreira još za vrijeme formalnog obrazovanja, u mladoj dobi, kada osobe donose odluku o svojoj budućoj karijeri i zanimanju. Potrebno je promovirati poduzetništvo među mlađim generacijama kako bi se više mladih zainteresiralo za obrazovanje u deficitarnim zanimanjima te dobilo okvirnu sliku o pokretanju i vođenju vlastitog poslovanja.

Mjera 3.1.1. Programi razvoja poduzetničkih sposobnosti mladih i poticanje razvoja učeničkih zadruga

Cilj Mjere je razvoj kreativnosti i inovativnosti te poduzetničkih kompetencija mladih, stvaranje poduzetničke klime u školama, razvoj poduzetničkih znanja i vještina učenika, stvaranje poticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih kroz realizaciju vlastitih poslovnih ideja, jačanje radnih kompetencija za zapošljivost mladih i utjecaj na razvoj poduzetničke kulture mladih. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni odjel, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte te poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su učenici završnih razreda osnovnih i srednjih škola na području Grada, studenti i mladi od 18 do navršених 30 godina starosti. Provedba Mjere uključuje subvencioniranje troškova razvoja inovativnih proizvoda i usluga te kreativnih ideja s tržišnim potencijalom u iznosu do 5.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje; Nagradu za najbolji inovativni proizvod/rješenje s tržišnim potencijalom dodjeljuje se u novčanom iznosu do 5.000,00 kuna (bez PDV-a) i osiguravanju besplatnog prostora unutar poduzetničkog inkubatora za daljnji razvoj poslovne ideje uz punu potporu i podršku stručnog osoblja. Osim toga, Grad Ludbreg sufinancirat će troškove opreme i materijala potrebnog za rad učeničke zadruge u prve dvije godine od osnivanja, a najviše do 3.000,00 kuna (bez PDV-a). Također će se sufinancirati trošak edukatora i predavača u predmetnom području poduzetništva mladih i području glavnih djelatnosti učeničkih zadruga, najviše do 2.000,00 kuna (bez PDV-a) godišnje.

Mjera 3.1.2. Program stipendiranja učenika/studenata u deficitarnim zanimanjima

Cilj Mjere je potaknuti učenike za odabir deficitarnih zanimanja na području Grada Ludbrega. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni odjel, Odsjek za društvene djelatnosti i opće poslove. Korisnici su učenici i studenti. Provedba Mjere uključuje stipendiranje učenika i studenata deficitarnih zanimanja.

- **Prioritet 3.2. Unapređenje strukovnih kompetencija poduzetnika i njihovih zaposlenika**

Modernizacija poslovanja može se podupirati kroz izobrazbu poduzetnika i zaposlenika o ključnim aspektima poslovnog upravljanja, kao što su npr. inovacije, upravljanje kvalitetom, marketing i dr. Prepoznata je potreba potpore razvoju opće svijesti o važnosti edukacije i usavršavanja te većem usvajanju cjeloživotnog učenja među poduzetnicima Grada Ludbrega.

Mjera 3.2.1. Organiziranje seminara i tečajeva kao oblika neformalnog obrazovanja o razvoju poslovanja poduzeća

Cilj Mjere je uključiti poduzetnike i njihove zaposlenike u različite oblike neformalnog obrazovanja kroz organizaciju seminara i tečajeva kojima će se unaprijediti strukovne kompetencije, proširiti znanje te potaknuti na razvoj novih ideja i inovacija postojećih procesa. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni odjel, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte te poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su obrti i trgovačka društva sa područja Grada Ludbrega. Provedba Mjere uključuje povećanje broja dostupnih tečajeva i seminara koji se održavaju na području Grada Ludbrega, a koji su informativnog i edukativnog karaktera te uključuju predavanja o raznim segmentima poslovanja. Uključit će tečajeve iz sljedećih područja: informatičko opismenjavanje, seminar o korištenju digitalnog marketinga, start-up akademiju, tečaj unapređenja prodajnih vještina, razvoj projektne ideje i prijava projekta na natječaje Europske unije. Provodit će se od 2020. godine do 2023. godine, u različitim intervalima, ovisno o mogućnostima angažiranja stručnjaka-predavača i odazivu građana.

Mjera 3.2.2. Organiziranje foruma s ciljem razvijanja novih modela i pristupa usvajanja »najbolje prakse« upravljanja

Cilj Mjere je učenje na primjerima dobre prakse putem organizacije foruma na temu poduzetništva i upravljanja u subjektima malog i srednjeg gospodarstva. Nositelj provedbe Mjere je Grad Ludbreg, Jedinstveni upravni odjel, Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte te poduzetnički inkubator Lucera d.o.o. Korisnici su prvenstveno poduzetnici i obrtnici sa područja Grada Ludbrega te građani koji su zainteresirani za pokretanje poslovanja te se ovim putem žele informirati o iskustvima drugih. Provedba uključuje okupljanje stručnjaka iz različitih sektora koji će predstaviti svoj pristup poslovanju, a sa svrhom usvajanja »najbolje prakse« upravljanja te promicanje uspješnih priča (RH i susjedstvo-slični gradovi) za poticanje širenja inovativnog upravljanja u sektoru malog i srednjeg gospodarstva. Forum će se održavati jednom godišnje, od 2020. do 2023. godine.

5.2 Pokazatelji i gantogram provedbe Mjera

UKUPNA CILJANA VRIJEDNOST STRATEGIJE
Povećanje dodane vrijednosti malih i srednjih poduzeća

STRATEŠKI CILJ 1. POBOLJŠANJE EKONOMSKE USPJEŠNOSTI I KONKURENTNOSTI
Poboljšanje pokazatelja uspješnosti poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega

STRATEŠKI CILJ 2. PROMOCIJA PODUZETNIŠTVA
Povećanje broja poduzeća i obrta na području Grada Ludbrega

STRATEŠKI CILJ 3. POBOLJŠANJE PODUZETNIČKIH VJEŠTINA
Unapređenje znanja i kompetencija poduzetnika te njihovih zaposlenika

Tablica 16. Gantogram provedbe Mjera

SC	Prioritet	Mjera	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SC 1: Poboljšanje ekonomske uspješnosti i konkurentnosti	P.1.1. Poticanje investicija u poduzetničkoj zoni i Gradu Ludbregu	Mjera 1.1.1. Kupnja zemljišta u poduzetničkoj zoni Ludbreg po povlaštenoj cijeni zemljišta				Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere
		Mjera 1.1.2. Oslobođenje plaćanja komunalne naknade				Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere
		Mjera 1.1.3. Sufinanciranje troškova zakupa poslovnog prostora				Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere
	P.1.2. Jačanje konkurentnosti poduzetnika	Mjera 1.2.1. Subvencioniranje nabave i ugradnje novih strojeva i opreme				Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere
		Mjera 1.2.2. Subvencioniranje inicijalnih troškova pokretanja gospodarske aktivnosti poduzetnika početnika				Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere
		Mjera 1.2.3. Sufinanciranje razvoja komercijalizacije inovativnog proizvoda ili usluga				Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere
		Mjera 1.2.4. Subvencioniranje certificiranja proizvoda				Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere
		Mjera 1.2.5. Subvencioniranje troškova implementacije industrijskog i grafičkog dizajna				Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere	Opcionalno: produženje Mjere

SC 2: Promocija poduzetništva	P 2.1. Razvoj poduzetničke potporne infrastrukture	Mjera 2.1.1. Program „Inkubator za kreativne industrije“				Optionalno: produženje Mjere	Optionalno: produženje Mjere	Optionalno: produženje Mjere
		Mjera 2.1.2. Program „Poduzetnički inkubator“				Optionalno: produženje Mjere	Optionalno: produženje Mjere	Optionalno: produženje Mjere
	P 2.2. Pobojšanje informiranosti, educiranosti ži stavova građana o poduzetništvu	Mjera 2.2.1. Organiziranje marketinške inicijative za promociju poduzetništva	Priprema					
		Mjera 2.2.2. Poticanje razvoja ugostiteljskih i smještajnih kapaciteta	Priprema					
	P 3.1. Obrazovanje i informiranje mladih o poduzetništvu	Mjera 3.1.1. Programi razvoja poduzetničkih sposobnosti mladih i poticanje razvoja učeničkih zadruga				Optionalno: produženje Mjere	Optionalno: produženje Mjere	Optionalno: produženje Mjere
		Mjera 3.1.2. Program stipendiranja učenika/studenata u deficitarnim zanimanjima				Optionalno: produženje Mjere	Optionalno: produženje Mjere	Optionalno: produženje Mjere
SC 3. Pobojšanje poduzetničkih vještina	P 3.2. Unapređenje strukovnih kompetencija poduzetnika i njihovih zaposlenika	Mjera 3.2.1. Organiziranje seminara i tečajeva kao oblika neformalnog obrazovanja o razvoju poslovanja poduzeća	Priprema					
		Mjera 3.2.2. Organiziranje foruma s ciljem razvijanja novih modela i pristupa usvajanja „najbolje prakse“ upravljanja	Priprema					

6. PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEGIJE

Odlukom o upravnim tijelima Grada Ludbrega ustrojen je Jedinstveni upravni odjel (JUO). Jedinstvenim upravnim odjelom upravlja pročelnik. JUO je podijeljen na odsjeke: Odsjek za proračun i financije, Odsjek za društvene djelatnosti i opće poslove, Odsjek za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti i imovinu te Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte. Grad zapošljava 23 osobe te raspolaže stručnim kapacitetima za knjigovodstvo, računovodstvo, komunalno-upravne poslove, javnu nabavu, komunalno gospodarstvo, društvene djelatnosti, razvojne projekte, socijalnu skrb, turizam, poduzetništvo i ESI fondovi.

Za učinkovitu implementaciju Strategije potrebno je uspostaviti učinkovitu horizontalnu koordinaciju u okviru Odsjeka Jedinstvenog upravnog odjela. Najveću odgovornost imat će Odsjek za poduzetništvo, turizam, i razvojne projekte koji će usko surađivati sa svim odsjecima jer je za uspješnu provedbu Mjera potrebna horizontalna suradnja. Za provedbu dijela predviđenih mjera također će biti odgovorni i Odsjek za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti i imovinu, Odsjek za društvene djelatnosti i opće poslove te će se usko surađivati s poduzetničkim inkubatorom Lucera d.o.o. Odsjek za proračun i financije biti će uključen u implementaciju svih mjera te će biti svojevrsni koordinator između odjela u vrijeme razdoblja provedbe Strategije. Implementacija Strategije trajat će od 2019. godine do kraja 2023., a za svaki strateški cilj postavljeni su mjerljivi pokazatelji. U razdoblju provedbe strategije obaviti će se jedna mid-term evaluacija te jedna ex-post evaluacija.

7. POPIS GRAFIKONA, TABLICA I SLIKA

Grafikon 1.	Struktura stanovništva Ludbrega prema dobi i spolu	147
Grafikon 2.	Struktura stanovništva prema obrazovanju	148
Grafikon 3.	Stanovništvo staro 10 i više godina prema informatičkoj pismenosti	150
Grafikon 4.	Informatička pismenost stanovništva Ludbrega starijeg od 10 godina prema dobnim segmentima	151
Grafikon 5.	Kretanje broja noćenja u Gradu Ludbregu, 2014., 2015., 2016. i 2017.	152
Grafikon 6.	Broj poduzetnika na području Grada Ludbrega, 2015., 2016., 2017.	155
Grafikon 7.	Struktura poduzetnika prema veličini poduzeća na području Grada Ludbrega, 2017.	156
Grafikon 8.	Odnos uvoza i izvoza poduzetnika Grada Ludbrega u 2016. i 2017. godini	159
Grafikon 9.	Kretanje ukupnog broja nezaposlenih osoba na području Grada Ludbrega	160
Grafikon 10.	Kretanje broja zaposlenih osoba u poduzećima koja posluju u Ludbregu	161
Tablica 1.	Struktura nezaposlenog i ekonomski neaktivnog stanovništva	147
Tablica 2.	Stanovništvo staro 15 i više godina prema završenom stupnju obrazovanja	148
Tablica 3.	Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život	155
Tablica 4.	Proračunski rashodi Ludbrega-stavka Subvencije	155
Tablica 5.	Prikaz dobiti i gubitka poduzetnika Grada Ludbrega prema veličini poduzetnika	156
Tablica 6.	Srednje veliki poduzetnici koji posluju na području Grada Ludbrega	156
Tablica 7.	Struktura ukupnih prihoda poduzetnika Grada Ludbrega u 2016. i 2017. godini	157
Tablica 8.	Struktura ukupnih rashoda poduzetnika Grada Ludbrega u 2015. i 2016. godini	157
Tablica 9.	Ekonomičnost poslovanja - odnosi prihoda i rashoda poduzetnika Grada Ludbrega	157
Tablica 10.	Broj poduzetnika te osnovni rezultati poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega u razdoblju 2011. - 2017. g.	158
Tablica 11.	Prikaz broja poduzetnika te dobiti i gubitka poduzetnika Grada Ludbrega po područjima djelatnosti, 2016., 2017.	158
Tablica 12.	Rang lista prvih deset poduzetnika prema veličini izvoza u Gradu Ludbregu u 2017.	159
Tablica 13.	Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom na području Grada Ludbrega, 2011.-2017.	161
Tablica 14.	Broj zaposlenih i prosječne mjesečne neto plaće po djelatnostima na području Grada Ludbrega, 2017.	162
Tablica 15.	Mišljenje poduzetnika o značaju pojedine mjere Programa mjera za poticanje razvoja poduzetništva na području Grada Ludbrega za razdoblje 2018.-2020.	163
Tablica 16.	Gantogram provedbe Mjera	173
Slika 1.	Naselja Grada Ludbrega	146

4.

Temeljem članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15, 123/17) i članka 33. Statuta Grada Ludbrega (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/09, 17/13, 40/13 - pročišćeni tekst, 12/18 i 55/18 - pročišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Ludbrega, 12. sjednici održanoj 31. siječnja 2019. godine, donosi

ODLUKU**o usvajanju Strategije pametnog grada****Članak 1.**

Ovom Odlukom usvaja se Strategija pametnog grada.

Članak 2.

Strategija razvoja pametnog grada izrađuje se i provodi s ciljem primjene pametnih rješenja kako bi

se građanima poboljšala kvaliteta života, dostupnost informacija te kako bi se građani uključili u procese upravljanja gradom. Grad Ludbreg odlučio se za izradu strateškog dokumenta s ciljem implementacije pametnih rješenja u sva područja društvenog, poslovnog i javnog života.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 334-03/16-01/03

URBROJ: 2186/18-02/1-19-156

Ludbreg, 31. siječnja 2019.

Predsjednik Gradskog vijeća
Antun Šimić, v.r.

LUDBREG-PAMETAN GRAD

Strategija razvoja pametnog grada

DOKUMENT NARUČIO:

Grad Ludbreg
Trg Svetog Trojstva 14
42230 Ludbreg
Kontakt: 042/420-200

DOKUMENT IZRADILI:

Logička matrica d.o.o.
Ulica Junija Palmotića 41
10000 Zagreb
Tel: 01/464-7029

RIJEČ GRADONAČELNIKA

Grad Ludbreg posljednjih je godina zauzeo poziciju lidera kad je u pitanju korištenje EU fondova. U pet godina povukli smo 108 milijuna kuna. Prolaznost projekata je preko 80 posto, a vjerujem kako će upravo zahvaljujući projektu kojeg trenutno provode ona biti još i veća. Naime, u sklopu projekta »Development of strategic cross-border cooperation between Letenye, Ludbreg and Prelog« (DESCO), sufinanciranog iz programa Europske teritorijalne suradnje Interreg V-A Mađarska- Hrvatska 2014-2020 Grad Ludbreg pristupio je izradi čak tri strategije, krajobrazne, poduzetničke i strategije razvoja pametnog grada.

Strategija pametnog grada najšire gledano donosi pojednostavljenje svakodnevnog života. Danas sve više raste potreba za efikasnim i efektivnim korištenjem resursa. Time između ostaloga čuvamo okoliš, prelazimo na cirkularnu ekonomiju, pronalazimo održiva i pametna rješenja za brojne segmente, od prometnog sektora, gospodarenja otpadom, javne rasvjete, obrazovanja i drugih. Ovom strategijom želimo utvrditi koja su rješenja i gdje ima prostora za njih jer vjerujemo da upravo gradovi mogu biti predvodnici u cijelom ovom segmentu.

Ova strategija pametnog grada je izuzetno bitna jer nam omogućuje uvid u to koje alate implementirati, kako poboljšati rad javne uprave te kako efikasnije reagirati na svakodnevne potrebe građana, poduzetnika, mladih, školaraca te svih ostalih.

Neka od rješenja koje će Grad u naredno vrijeme implementirati odnose se upravo na poboljšanje efikasnosti Grada kao javnog servisa, na uključivanje građana u procese odlučivanja, definiranja razvojnih potreba i novih projekata, na poboljšanje dostupnosti informacija i usluga koje Grad pruža. Ovom Strategijom obuhvaćena su različita područja javnog djelovanja, od gradske uprave, javnih ustanova, javnih poduzeća, vrtića, škola do Turističke zajednice.

Neka od rješenja koja su navedena su digitalna e-platforma za građane, digitalni sustavi upravljanja dokumentima, registar gradskih projekata, digitalizacija poslovanja za različite poslovne subjekte, promet, željeznički promet, rad s djecom, edukativne procese, turizam te ostale stavke s kojima se mi kao Grad i građani susrećemo u svojem svakodnevnom djelovanju.

Sretno nam svima u našem zajedničkom budućem djelovanju.

Gradonačelnik Grada Ludbrega

Dubravko Bilić

S a d r ž a j

1. UVOD	178
2. PREDMET I METODOLOGIJA.....	179
3. STRATEŠKI OKVIR	180
3.1. Digitalna agenda za Europu.....	180
3.2. Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine	180
3.3. Razvojna strategija Varaždinske županije.....	181
3.4. Strategija razvoja Grada Ludbrega 2016.-2020. godine	181
4. PAMETNI GRADOVI.....	181
4.1. Pametni grad-definicija i funkcija	181

4.2. Primjeri dobre prakse i uspješne transformacije u pametan grad.....	182
4.3. Razine zrelosti	184
4.4. Vizija Grada Ludbrega nakon implementacije strategije	185
5. IMPLEMENTACIJA STRATEGIJE.....	185
5.1. Provedba, praćenje i vrednovanje	186
6. GRAD LUDBREG U 2018. GODINI: SOCIO-EKONOMSKO OKRUŽENJE.....	186
6.1. Teritorijalni i demografski aspekt.....	186
6.2. Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	189
6.3. Obrazovni potencijali	190
6.4. Civilno društvo	190
6.5. Poduzetništvo i ekonomija	190
6.6. Turizam i kultura.....	190
6.7. Razine transparentnosti i kvaliteta života	192
7. ANALIZA ANKETNIH UPITNIKA.....	192
7.1. Anketa za zaposlenike Grada Ludbrega	192
7.2. Anketa za građane Grada Ludbrega.....	195
8. SWOT ANALIZA	198
8.1. Postavljanje indikatora uspješnosti	200
9. CILJEVI, PRIORITETI I MJERE	200
9.1. Ciljevi, prioriteti i mjere.....	202
9.2. Opis mjera s izvorima financiranja u okviru Cilja 1- Pametna rješenje za pametnu upravu.....	206
9.3. Opis mjera s izvorima financiranja u okviru Cilja 2- Rješenja za infrastrukturu, gospodarstvo i turizam	213
9.4. Opis mjera s izvorima financiranja u okviru Cilja 3- Energetska učinkovitost i zaštita okoliša	221
10. ZAKLJUČAK	224

1. UVOD

Suvremeni trendovi kretanja stanovništva ukazuju na značajnu važnost gradova. Stanovništvo gravitira prema urbanim područjima koja postaju motor tehnološkog, znanstvenog, umjetničkog i društvenog razvoja te se 21. stoljeće može nazvati i stoljećem gradova. Trendovi urbanizacije i koncentracije stanovništva u gradskim sredinama nisu zaobišli ni Europsku uniju u kojoj 78% stanovništva živi u gradskim područjima te ostvaruje oko 85% bruto društvenog proizvoda (BDP) Europske unije¹. Koncentracija stanovništva u gradovima povećava pritisak na okoliš, gradsku infrastrukturu, resurse, promet i druga područja koja utječu na kvalitetu života u gradskim područjima. Stoga se razvija potreba za efikasnim i efektivnim korištenjem resursa, većim stupnjem zaštite okoliša i prelazak na niskougljičnu i cirkularnu ekonomiju, pronalaženje održivih i pametnih rješenja u prometnom sektoru, poslovnim i upravljačkim procesima, sustavu gospodarenja otpadom, javne rasvjete, obrazovanja, socijalnih usluga, uvjeta stanovanja i javnog prijevoza te u gospodarskim sektorima poput turizma gdje postoji prostor za nova rješenja, a gradovi bi trebali biti predvodnici u dizajniranju palete pametnih rješenja.

Izvor: Zbirka Aleksandra Horvata

1 <https://cities-today.com/europe-to-lead-worlds-smart-cities-by-2040/>

Gradovi se odlučuju na primjenu pametnih rješenja kako bi građanima poboljšali kvalitetu života, dostupnost informacija te uključili građane u procese upravljanja gradom. Pritom je velik naglasak na strateškom pristupu kako bi se izbjegla zamka nizanja pojedinačnih rješenja i kako bi se razvio integriran i zaokružen sustav rješenja. Najbolji indikator je brzorastuće tržište pametnih gradova, koje će do 2020. godine doseći vrijednost od 1,5 trilijuna američkih dolara² (USD).

Grad Ludbreg jedno je od najstarijih naselja u Republici Hrvatskoj. Ludbreg je grad duge i bogate povijesti, kulturne baštine te ekonomskih i socijalnih potencijala. S ciljem daljnjeg razvoja Grada i unaprjeđenja javnih usluga, životnih uvjeta i druge dodane vrijednosti, Grad je u okviru projekta »Development of strategic cross-border cooperation between Letenye, Ludbreg and Prelog« (DESCO), financiran sredstvima Europske teritorijalne suradnje INTERREG V-A Mađarska-Hrvatska 2014.-2020. godine, odlučio pristupiti izradi Strategije razvoja pametnog grada.

Grad se odlučio za izradu strateškog dokumenta s ciljem postizanja integriranog i zaokruženog pristupa u implementaciji pametnih rješenja za ključne suvremene izazove s kojima se Grad i njegovi građani suočavaju u svakodnevici. Cilj strategije je ponuditi paletu integriranih rješenja čijom implementacijom će se podići kvaliteta života građana i gostiju Grada Ludbrega.

Konzultanti se zahvaljuju djelatnicima Grada Ludbrega, pojedincima, organizacijama, institucijama i poduzećima na suradnji u procesu izrade ovog strateškog dokumenta za Grad Ludbreg. Zahvaljujemo i gospodinu Aleksandru Horvatu na ustupljenim fotografijama.

2. PREDMET I METODOLOGIJA

Cilj ovog dokumenta je izrada mjera i rješenja čijom implementacijom će Grad Ludbreg prerasti u pametan grad na korist žiteljima Grada te njegovim posjetiteljima. Polazišna osnova ovog dokumenta je analiza strateških dokumenata Republike Hrvatske i Grada Ludbrega, analiza postojećeg stanja, analiza postojeće infrastrukture i kapaciteta, provedena anketa i savjetovanje s ciljnim skupinama u Gradu Ludbregu te temeljem prethodno navedenog, definirana strateška područja i mjere.

Izrada strategije pametnog grada Ludbrega temeljena je na provedbi sljedećih sukcesivnih faza:

- Analiza postojećih strateških dokumenata, razvojne strategije i dokumenata:

Provedena je analiza strateških dokumenata s ciljem izrade podloge strategije pametnog grada. Analizom je obuhvaćena Digitalna agenda za Europu, Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016.-2020. godine, Strategija razvoja Varaždinske županije te Strategija razvoja Grada Ludbrega 2014.-2020. godine.

- Anketiranje građana i drugih ciljnih skupina te obrada podataka:

Savjetnik je izradio *online* anketu koju je Grad Ludbreg prosljedio građanima i drugim dionicima, značajnim za razvoj grada. Dobiveni rezultati približili su izazove i potrebe s kojima se građani Grada suočavaju te pružili uvid u očekivanja i vizije projektnih aktivnosti značajnih za građane i druge dionike u životu grada Ludbrega. Nakon provedbe ankete, provedena je radionica sa zainteresiranom javnošću na kojoj su prezentirani rezultati online ankete, nalazi postojećeg stanja te socioekonomski okvir. Pristupilo se analizi rezultata te su definirani ciljevi, mjere, aktivnosti i indikatori pomoću kojih će se mjeriti jesu li zadani rezultati ostvareni.

- Izrada nacrtu strategije s prijedlogom mjera, rješenja i ključnih pokazatelja:

Temeljem online ankete i radionice s građanima definirani su ciljevi, mjere i aktivnosti. Definirani su ključni pokazatelji s ciljem razvoja okvira na temelju kojeg će se procijeniti stupanj uspješnosti predloženih mjera temeljem koje su definirane kao smjernice kojima će se Uprava Grada voditi prilikom implementacije Strategije.

Analiza stanja, upitnik, radionica sa zainteresiranom javnošću te analiza strateških dokumenata na nadnacionalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini bili su neizostavni element na temelju kojeg se moglo nepristrano i sveobuhvatno ocijeniti postojeće stanje u Gradu Ludbregu. Na temelju provedenih aktivnosti, bilo je moguće utvrditi izazove, potencijale, kapacitete i rješenja, čijom provedbom će se Grad Ludbreg transformirati u pamet grad. Strategija je podijeljena u dvije cjeline. U prvoj cjelini analiziraju se strateški dokumenti od Digitalne agende za Europu do Strategije razvoja Grada Ludbrega. U okviru prvog dijela Strategije predstavljen je koncept pametnih gradova te su navedeni primjeri dobre prakse.

Drugi dio analize sastoji se od izrađene socioekonomske analize Grada Ludbrega, rezultata online ankete koju su ispunili građani Grada Ludbrega te cjelokupne razrade statističkih podataka koji se odnose na Grad i anketu. U drugom djelu strategije napravljena je SWOT analiza u kojoj su navedene sve prednosti i nedostaci koji mogu utjecati na provedbu planiranih mjera, prioriteta i aktivnosti. Temeljni element operativnog dijela strategije je vizija Grada Ludbrega, temeljem koje su predložene ciljevi, prioriteta i mjere.

Podjela Strategije u dva dijela omogućuje lakše snalaženje, preglednost rezultata, jasnoću strateškog okvira u koji se uklapa ova Strategija te lakšeg razumijevanja koncepta pametnog grada od strane uključenih dionika i šire javnosti.

2 <https://cities-today.com/europe-to-lead-worlds-smart-cities-by-2040/>

- Analiza postojećih strateških dokumenata, razvojne strategije i dokumenata

- Anketiranje građana i drugih ciljnih skupina te obrada podataka

- Izrada nacrtu strategije s prijedlogom mjera, rješenja i ključnih pokazatelja

3. STRATEŠKI OKVIR

Strategija pametnog grada donosi se na razdoblje od pet godina. Definirano razdoblje je 2018.-2023. godine. Ključni strateški dokument na nadnacionalnoj razini je Digitalna agenda za Europu, ključni strateški dokument na razini Republike Hrvatske je Strategija pametne specijalizacije, dok su na regionalnoj i lokalnoj razini ključni dokumenti Razvojna strategija Varaždinske županije i Strategija razvoja Grada Ludbrega 2016.-2020. godine. Strategija je u skladu s programskim dokumentima za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova.

3.1. Digitalna agenda za Europu

Prema podacima Europske komisije digitalna ekonomija je brzorastuće područje s izuzetnim potencijalima. Stavljajući digitalnu ekonomiju u suodnos s drugim granama ekonomije, Komisija zaključuje da ona raste sedam puta brže od ostatka ekonomije. Namjera Komisije kroz Digitalnu agendu za Europu je jačanje europske ekonomije pružajući održiv ekonomski sustav i socijalne pogodnosti kroz jedinstveno digitalno tržište. Jedan od osnovnih ciljeva Digitalne agende je povećanje broja građana koji se koriste internetom obzirom na značaj interneta za suvremeno poslovanje i druge aspekte života građana. Unatoč činjenici da internet koristi oko 250 milijuna³ Europljana, milijuni Europljana nikad nisu koristili Internet. Suvremeni procesi mijenjaju strukturu i oblike rada te način života, stoga je nužno razviti digitalne vještine kod građana. Europska komisija navodi podatke o povećanju broja poslova u bližoj budućnosti za koje će digitalne vještine biti nužan preduvjet. Pretpostavka jest da će do 2020. godine takvih poslova biti oko 16 milijuna. Gotovo 90% tih poslova zahtijevat će osnovne vještine korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Agenda je prepoznala koncept pametnog grada kao prikladno rješenje temeljeno na primjeni informacijsko-komunikacijske tehnologije koja prodire u sve sfere suvremenog načina života. Podaci Europske komisije pokazuju da samo Internet ekonomija stvori pet novih poslova za svaka dva posla koji se zatvore, udio digitalne ekonomije raste po godišnjoj stopi od 12% te 50% rasta produktivnosti dolazi ulaganjima u IKT. Ostvarenjem ciljeva Agende omogućit će se uvođenje spektra e-usluga i razvoja koncepta pametnih gradova. Primjenom digitalnih rješenja u svakodnevnom obavljanju privatnih ili poslovnih zadataka otvara se veliki broj mogućnosti za uštedu s dugoročnim pozitivnim posljedicama na društvo u cjelini. Primjerice, zamjenom papirnatih računa elektronskim računima uštedjelo bi se 240 milijardi u periodu od šest godina, dok bi uštede u javnom sektoru iznosile jednu milijardu eura u slučaju izdavanja svih računa u elektronskom obliku.

3.2. Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine

Strategija pametne specijalizacije, kao ključni nacionalni strateški dokument za ovu strategiju, prepoznaje koncept pametnog grada kao IKT rješenja povezanog s energetske sektorom u okviru tematskog prioritetnog područja »Energija i održivi okoliš«, tj. podtematskog prioritetnog područja »Energetske tehnologije, sustavi i oprema«. Pametni gradovi su prepoznati kao dio procesa poduzetničkog otkrivanja, zajedno s pametnim mrežama i naprednim pametnim komunalnim uslugama. Proces poduzetničkog otkrivanja dio je procesa pametne specijalizacije koji, zajedno s komunikacijom između svih značajnih čimbenika razvoja, mogu dovesti do promjena koje nije moguće predvidjeti te prevenirati korištenje neadekvatnih razvojnih modela.

3.3. Razvojna strategija Varaždinske županije

Razvojna strategija Varaždinske županije ne navodi koncept pametnih gradova izrijekom, već utvrđuje strateški cilj 2 (razvijeni ljudski resursi i povećana kvaliteta života) i strateški cilj 3 (zaštita okoliša i upravljanje energijom) koji čine bit pametnih gradova. Budući da Razvojna strategija Varaždinske županije konkretno ne navodi koncept pametnih gradova, Strategija razvoja pametnog grada integrirat će navedene strateške ciljeve te predloženim mjerama pridonijeti njihovom ostvarenju.

3.4. Strategija razvoja Grada Ludbrega 2016.-2020. godine

Strategija razvoja Grada Ludbrega 2016.-2020. godine prepoznaje koncept pametnog grada u okviru strateškog cilja 3 (razvoj moderne komunalne infrastrukture), prioritetne okosnice 1 (Grad suvremene komunalne infrastrukture i »pametne uprave«), mjera 1.3. stvaranje suvremene gradske uprave organizirane prema konceptima Smart City i e-City. U okviru razvoja moderne komunalne infrastrukture, Strategija razvoja predlaže projekt Modernizacije prometne, komunalne i informacijske infrastrukture čiji je cilj transformirati Ludbreg u energetske pametan grad. Predlaže se orijentacija na projekte energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, unaprjeđenje informacijske strukture Grada uvođenjem IKT-a u sve poslovne i privatne procese, uvođenje e-usluga građanima te uvođenje širokopojasnog pristupa internetu.

4. PAMETNI GRADOVI

4.1. Pametni grad-definicija i funkcija

Koncept pametnog grada pojavio se krajem prošlog desetljeća kao fuzija ideja o korištenju informacijsko-komunikacijskih tehnologija koje mogu poboljšati način na koji grad funkcionira te time poboljšava njegovu efikasnost i konkurentnost. Koncept pametnog grada pruža i nove načine kojima se može odgovoriti na probleme socijalne deprivacije i siromaštva. Pametni grad je grad koji svoj ekonomski i socijalni rast osnažuje primjenom informacijsko-komunikacijske tehnologije s ciljem poboljšanja životnog standarda građana. Pametan grad je zaokružen koncept koji integrira sve sustave javnih usluga s ciljem smanjenja troškova, povećanja učinkovitosti, kvalitete usluga i sadržaja koje grad pruža te očuvanja okoliša, povećanja energetske učinkovitosti i učinkovitijeg upravljanja gradskom imovinom. Kvaliteta života podrazumijeva kvalitetno upravljanje javnim prostorom, kvalitetno i sigurno upravljanje prometom i mobilnošću, visoku kvalitetu javnih usluga, razvoj temeljen na suradnji i podržavanju različitosti te brigu o okolišu. Standard života odnosi se na razvoj poduzetničkih ekosustava, kvalitetnu infrastrukturu, visoku razinu znanja i vještina građana, industriju s visokom dodanom vrijednošću te na pametno upravljanje gradom. Ključne karakteristike pametnog grada su sustavno upravljanje znanjem i inovacijama, održiv i stabilan rast, učinkovito upravljanje resursima, infrastrukturom i energetskim resursima, participacija građana u planiranju razvoja grada te povećanje efikasnosti i efektivnosti u raspolaganju javnim sredstvima. Način na koji se pristupa polit-ekonomskim problemima se uvelike mijenja pod utjecajem IKT-a te su pametni gradovi predvodnici tog procesa.

Iako značajna, sama primjena tehnoloških rješenja je nedostatna, pa je potrebna i kulturološka preobrazba za prihvaćanje pametnih rješenja koja se građanima, posjetiteljima, poslovnom sektoru i javnoj administraciji stavljaju na raspolaganje. Cilj strategije razvoja pametnog grada je temeljem analize trenutnog stanja predložiti paletu sustavnih i obuhvatnih pametnih rješenja i mjera, tj. pretvoriti viziju grada u stvarnost. U središtu vizije pametnog grada mora biti čovjek sa svim svojim potrebama i mogućnostima, a pametna rješenja su alat kojim se postižu ciljevi utvrđeni u strateškim dokumentima lokalne, regionalne i nacionalne razine. Pametan grad ne može biti pametan samo u pogledu ekonomije, već je nužno da u obzir uzme i socio-kulturne uvjete svojih stanovnika.

Izvor: Internet

Digitalna tehnologija kroz segmente poput IoT (Internet of things), cloud rješenja, big data i AI (artificial intelligence) mijenja gotovo sve aspekte suvremenog života te gradovi nisu iznimka u tom procesu. Gradovi u 21. stoljeću postaju centri ekonomskog razvoja, širi se gravitacijska zona gradova te raste broj i kvaliteta nodalno-funkcionalnih mreža. Europska unija nastoji dostići Sjedinjene Američke Države i Japan u razvoju digitalne ekonomije punom integracijom digitalnog tržišta (Digital single market), stoga je cilj Europske komisije potaknuti daljnja ulaganja u digitalnu ekonomiju kako bi EU postala svjetski predvodnik u digitalnoj ekonomiji, što ukazuje na smjer prema razvoju digitalnog tržišta, pametnih rješenja i korištenja IKT-a. U kontekstu gdje digitalna ekonomija raste sedam puta brže od ostalih grana ekonomije, gradovi se u sve većoj mjeri okreću rješenjima koja su im na raspolaganju kroz korištenje IKT rješenja. Time se povećava privlačnost gradova za život, gradovi postaju konkurentniji, raste broj domaćih i stranih investicija, kao i broj posjetitelja što rezultira razvojem ljudskih kapaciteta i talenata.

Izvor: Internet

Budući da gradovi imaju svoje specifičnosti u vidu povijesnog i kulturnog nasljeđa koje je oblikovalo njihov identitet, pametna transformacija mora uzeti u obzir lokalne specifičnosti kako bi se unaprijedila, ne samo materijalna infrastruktura, već i nematerijalni resursi i potencijali.

4.2. Primjeri dobre prakse i uspješne transformacije u pametan grad

Uspješna transformacija u pametan grad ovisi o nizu čimbenika o kojima je potrebno voditi računa prilikom izrade strategije, dizajniranju pametnih rješenja i njihovoj implementaciji. Grad mora definirati vlastitu viziju razvoja koju će ostvariti implementacijom definiranih mjera na temelju te iste vizije. U središtu moraju biti područja koja su najznačajnija za kvalitetu života i standard građana, a rješenja moraju biti stvarno primjenjiva. Za uspješnu transformaciju koristi se pristup odozdo prema gore (bottom-up) i odozgo prema dolje (top-down). Pristupom odozdo prema gore osigurava se uključivanje širokog spektra dionika koji pomažu dizajnirati rješenja pružajući specifične i relevantne informacije i veću otpornost rješenja. Pristup odozgo prema dolje omogućuje stvarnu implementaciju rješenja i jasan sustav nadzora i odgovornosti.

Strategija pametnog grada omogućuje gradovima da evaluiraju doseg usluga koje pružaju i da povećaju doseg najznačajnijih usluga te da grad bude na usluzi građanima. Prije početka izrade strategije potrebno je dobro

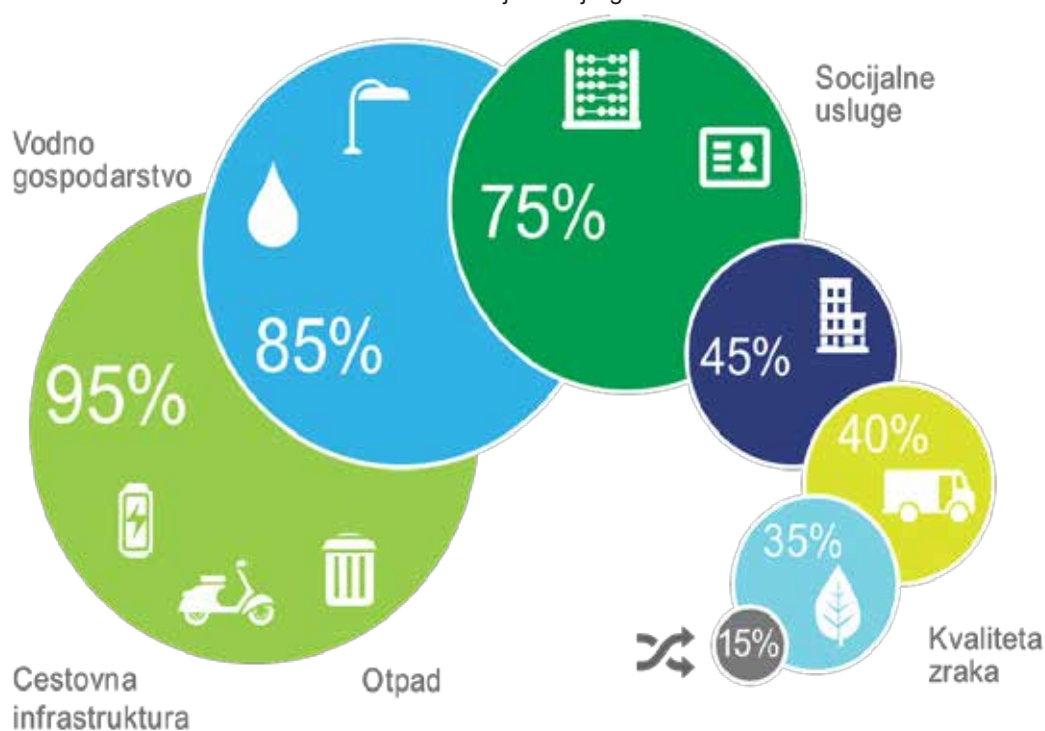
upoznati ciljne skupine, uključiti građane, poduzetnike, neprofitne organizacije i druge od samog početka kako bi se postigla stvarna dodana vrijednost transformacije u pametan grad. Pritom je važno dizajnirati međusobno povezana rješenja i izbjegavati izolirana rješenja. Primjeri dobre prakse ukazuju na potrebu dizajniranja sektorski što poveznijih rješenja. U implementaciju je preporučljivo uključiti što širi spektar dionika. Primjer uključivanja šireg broja dionika u proces implementacije mogu biti socijalno odgovorni poduzetnici tako da se ini uključe u rješavanje određenog problema, financiranje pametnih rješenja ili testiranje inovativnih rješenja prilikom provedbe svojih djelatnosti.

Komunikacija s građanima važna je za izradu kvalitetne strategije pametnog grada. Primjer dobre prakse jest imenovanje osobe za informiranje koja brine da su sve relevantne informacije dostupne građanima u realnom vremenu, jer poslovanje i razvoj gospodarskih djelatnosti uvelike ovisi o kvalitetnim, lako dostupnim i provjerenim informacijama. A prednost korištenja pametnih rješenja jest da gradovi mogu sve relevantne informacije koje su potrebne građanima, poslodavcima i drugim dionicima dostavljati na jednostavan i učinkovit način primjenom IKT-a. Informacije koje bi bile dostupne na jednom mjestu znače uštede vremena, resursa i povećanje učinkovitosti ekonomije i povećanje kvalitete života građana. U takvim situacijama građani stječu osjećaj da je grad njima na usluzi, povećava im se kvaliteta života, a i sam grad postaje atraktivnije mjesto za boravak.

Prilikom dizajniranja i implementacije mjera i rješenja svakako je preporučljivo uključiti javna poduzeća koja mogu biti nositelj provedbe rješenja i pružati financijsku podršku za provođenje koncepata Strategije pametnog grada.

Također, važno je osigurati političku podršku za Strategiju i njenu provedbu. Jednako značajna je i podrška građana i drugih dionika koji moraju biti upoznati sa Strategijom, njenim ciljevima i rješenjima koje nudi jer uspjeh implementacije i transformacije u pametan grad ovisi o podršci krajnjih korisnika. Dionici prilikom implementacije Strategije moraju imati kvalitetan sustav koordinacije jer sama rješenja su integrirana te se zbog načela efikasnosti moraju izbjeći preklapanja aktivnosti.

Slika 1. Područja u koja gradovi ulažu

Pametni gradovi povećavaju otpornost gradova jačanjem pojedinačnog potencijala građana, institucija, poduzeća i sustava na učestale promijene koje nastaju na tržištu. Pametan grad nudi svim dionicima mogućnost prikupljanja podataka s ciljem uočavanja uzoraka, izrade projekcija, identifikacije problema i pronalaženje rješenja u realnom vremenu. Time se omogućuje dugoročnije planiranje na temelju vizije grada, a s druge strane osigurava se dovoljno prostora za fleksibilnost za slučaj da dođe do promjene vanjskih faktora. Preporučljivo je ostaviti prostor za fleksibilnost jer su gradovi izloženi eksternalijama koje utječu na interne procese unutar samih gradova a i na njih kao jedinice lokalne samouprave.

Pametni gradovi su pristupačniji svojim građanima, posebno građanima s posebnim potrebama te ugroženim skupinama koje imaju zajamčen pristup javnim uslugama. Primjenom pametnih rješenja gradovi postaju privlačniji za investitore usred povećane konkurentnosti te povećane produktivnosti. Pametni gradovi su usredotočeni na građane, tj. na vrijednosti i potencijale pojedinca s ciljem postizanja ravnoteže između razvoja, zaštite okoliša i urbanog razvoja. Primjeri dobre prakse pokazuju kako pametna rješenja utječu na identificirane izazove s kojima se suočavaju gradovi diljem svijeta.

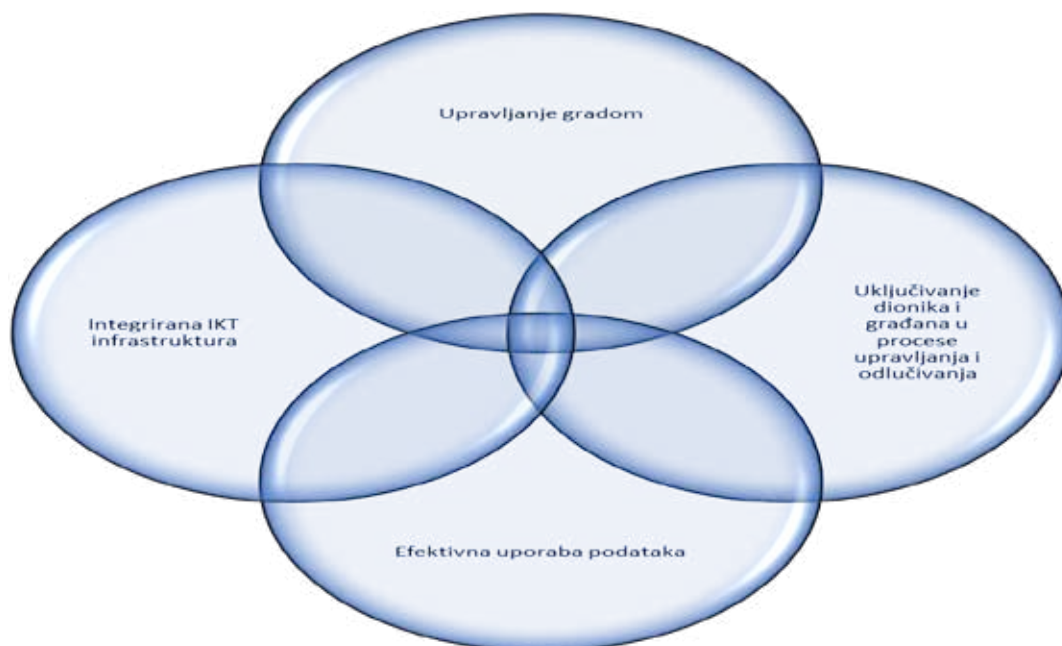
- **LISABON**- Lisabon je donio strategiju pametnog grada temeljenu na građanima i njihovim potrebama, dok je tehnologija samo sredstvo za postizanje ciljeva. Lisabon je imao viziju pametnog, održivog, konkurentnog, participativnog, kreativnog, inovativnog grada okrenutog svojim građanima. Neki od ciljeva koje si je zadao Lisabon su privlačenje stranih investicija, razvijanje energetske samodostatnih kvartova, promicanje novih modela e-mobilnosti, komunikacija s građanima i podizanje razine građanske participacije, povećanje stupnja inovativnosti i zapošljavanja. Lisabon uspješnu transformaciju u pametan grad nastoji postići i pametnim rješenjima poput pametne ulične rasvjete, uvođenjem platformi za punjenje električnih vozila, razvojem platformi za javni transport i platforme za objavu podataka.
- **AACHEN**- Aachen primjenom rješenja strategije pametnog grada očekuje energetske uštede do 65% i smanjenje energetske potražnje povećanjem transparentnosti energetske potrošnje. Mjere koje je implementirao Aachen su izolacija fasada, krovova i prozora na zgradama, uvođenje sustava kontrole grijanja, električne energije i rasvjete. Uvedeni su detektori prisutnosti za osvjetljenje koji se automatski gasi kad nema nikog u blizini. Uspostavljen je i sustav povratka topline koju emitira kanalizacijski sustav. Ugrađeni su termalni kolektori, sustav okružnog grijanja i hlađenja te sustav energetskog upravljanja u zgradama temeljen na sustavu pametnog mjerenja potrošnje.
- **HVAR**- Među primjerima dobre prakse našao se i Grad Hvar koji je mjerama za povećanje energetske učinkovitosti smanjio potrošnju energije u obnovljenim zgradama za 110 kWh/m²/godišnje. Grad Hvar izgradio je integrirani sustav obnovljivih izvora energije, uspostavio sustav pretvaranja otpada u energiju, primjerice otpad od maslinovog ulja koji se koristi za proizvodnju električne energije.

4.3. Razine zrelosti

Ovaj model identificira nekoliko razina zrelosti pametnih gradova. Gradovi mogu odabrati koju razinu zrelosti žele implementirati, a da bi se ostvario cjelokupni koncept pametnog grada koji strateški upravlja s nekoliko sustava na gradskoj razini te primjenom pametnih rješenja stvara sustav koji promiče kvalitetu ishoda te razinu konkurentnosti grada, trebale bi se implementirati sve razine zrelosti. Prva razina zrelosti odnosi se na izrađenu strategiju i predložena pametna rješenja. Druga razina ide korak dalje te se provodi implementacija pametnih rješenja predloženih i razrađenih u samoj strategiji. Na trećoj razini provodi se puna implementacija projekata i pametnih rješenja. U praksi se zrelost pametnog grada procjenjuje na pet područja. Prvo područje je upravljanje gradom, gdje se provjerava kvaliteta upravljačkog sustava i stvarna uporaba pametnih rješenja u tom području fokusa.

Drugo područje fokusa je uključivanje dionika i građana u procese upravljanja i odlučivanja, treće područje je efektivna upotreba podataka na razini sustava te dostupnost tih podataka građanima i drugim dionicima. Time se omogućuje pojednostavljenje poslovnih procesa i života građana kroz lako dostupne, kvalitetne i sigurne podatke. Četvrto područje je integrirana IKT infrastruktura koja omogućuje efektivnu dvostranu komunikaciju građana i drugih dionika s gradskom administracijom.

Implementacijom pametnih rješenja u ovim područjima grad postiže najviše razine zrelosti te postaje pametan grad u punom smislu. Ocjena razine zrelosti nije jednokratna aktivnost, već se ona provodi u više navrata tijekom implementacije strategije pametnog grada. Tako je moguće pratiti napredak u provedbi Strategije i primjeni pametnih rješenja.

4.4. Vizija Grada Ludbrega nakon implementacije strategije

Grad Ludbreg postaje moderan grad koji u svom svakodnevnom djelovanju koristi nove tehnologije, razvija nova rješenja s ciljem poboljšanja efikasnosti i efektivnosti zaposlenika. Primjenom digitalnih rješenja Ludbreg postaje energetska neovisan grad, grad poduzetništva te grad moderne infrastrukture. U Gradu se postiže visok standard i kvaliteta života s razvijenom socijalnom, kulturnom i gospodarskom infrastrukturom sa sretnim i zadovoljnim građanima.

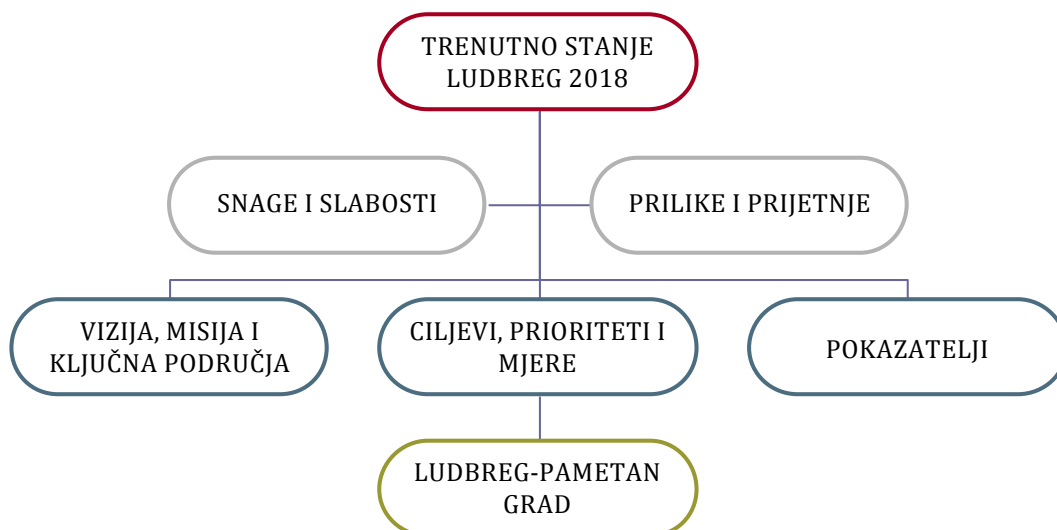

Izvor: Zbirka Aleksandra Horvata

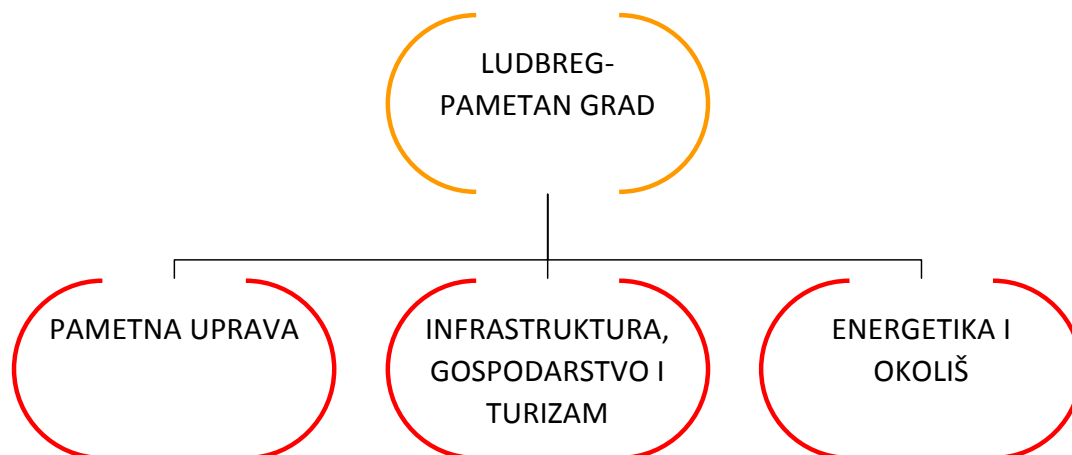
5. IMPLEMENTACIJA STRATEGIJE

Da bi Ludbreg postao pametan grad potrebno je implementirati mjere koje se predlažu i operacionaliziraju na razini Strategije pametnog grada. Kvalitetna razrada implementacije nužan je preduvjet kako bi se mogao utvrditi jasan način provedbe mjera i projekata, čime će se Grad Ludbreg transformirati u pametan grad.

Prvi korak je izrada analize početnog stanja Grada Ludbrega. Analizom će se utvrditi kapaciteti kojima Grad raspolaže, mogućnosti koje su na raspolaganju i potencijali koje Grad Ludbreg ima te na koje stavke se je potrebno fokusirati prilikom izrade strategije. Potrebno je uzeti u obzir potrebe, mogućnosti i prednosti specifične za Grad Ludbreg. U početnoj fazi izrade strategije korištena je SWOT analiza. SWOT analiza je kvalitativna analitička metoda koja se sastoji od četiri segmenta koji prikazuju snage, slabosti, prilike i prijetnje kojima je predmet strategije izložen. SWOT analiza uobičajena je metoda koja se koristi prilikom izrade strategija. Prilikom izrade SWOT analize vodi se računa o internom i eksternom okruženju tako da se prikazuju interne snage i slabosti Grada Ludbrega te eksterne prilike i prijetnje s kojima se Grad Ludbreg suočava. SWOT analiza je temeljena na detaljnoj prethodnoj analizi stanja. Odabir rješenja za Grad Ludbreg uvelike je temeljen na nalazima SWOT analize, tj. analizi snaga i potencijala kojima Grad raspolaže.

Nakon provedene analize početnog stanja i analize Strategije razvoja Grada Ludbrega određena su područja na koja će se strategija fokusirati. Kako bi se utvrdili kapaciteti Grada Ludbrega za uspješnu transformaciju u pametan Grad, provedena je SWOT analiza s ciljem jasnog identificiranja snaga, prednosti, vanjskih prijetnji i unutarnjih rizika za uspješnu provedbu transformacije i efektivnu implementaciju pametnih rješenja. Jasna identifikacija vanjskih prijetnji i unutarnjih rizika omogućuje Gradu kreiranje preventivnih mjera za rizike i prijetnje. Područja na koja će se fokusirati strategija su upravljanje gradom, gospodarstvo i infrastruktura te energetika i okoliš.

5.1. Provedba, praćenje i vrednovanje

Odlukom o upravnim tijelima Grada Ludbrega ustrojen je Jedinstveni upravni odjel (JUO). Jedinstvenim upravnim odjelom upravlja pročelnik. JUO je podijeljen na odsjke: Odsjek za proračun i financije, Odsjek za društvene djelatnosti i opće poslove, Odsjek za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti i imovinu te Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte. Grad raspolaže stručnim kapacitetima za knjigovodstvo, računovodstvo, komunalno-upravne poslove, javnu nabavu, komunalno gospodarstvo, društvene djelatnosti, razvojne projekte, socijalnu skrb, turizam, poduzetništvo, europske fondove te ostale djelatnosti koje su u njegovoj nadležnosti.

Za učinkovitu implementaciju Strategije potrebno je uspostaviti učinkovitu horizontalnu koordinaciju u okviru Jedinstvenog upravnog odjela. Za mjere u okviru Cilja 1 najveću odgovornost imat će Odsjek za društvene djelatnosti i opće poslove te Odsjek za poduzetništvo, turizam, i razvojne projekte, no morat će usko surađivati sa svim odsjecima jer neke mjere su efektivno neprovedive bez horizontalne suradnje, transfera znanja i policy learning procesa. Za mjere u okviru Cilja 2 najveću odgovornost imat će Odsjek za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti i imovinu, dok će za mjere u okviru Cilja 3. odgovornost nositi Odsjek za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti i imovinu te Odsjek za poduzetništvo, turizam i razvojne projekte.

Margine navedene podjele su porozne te je potrebna uska suradnja i pametna koordinacija između raznih odsjeka u okviru Jedinstvenog upravnog odjela kako bi se osigurala adekvatna podjela poslova i pravovremeno izvršavanje zadataka bez dupliranja radnih zadataka.

Odsjek za proračun i financije bit će uključen u implementaciju svih mjera te će biti svojevrsni koordinator između odjela u vrijeme razdoblja provedbe Strategije.

Implementacija Strategije trajat će od 2019. godine do kraja 2023., a za svaku mjeru su postavljeni mjerljivi indikatori. Dodatni indikatori mogu se razviti u okviru Cilja 1, prioriteta 1.1., mjere 1.1.10. »Uvođenje ključnih indikatora uspješnosti«.

U razdoblju provedbe strategije, obaviti će se jedna mid-term evaluacija te jedna ex-post evaluacija.

6. GRAD LUDBREG U 2018. GODINI: SOCIO-EKONOMSKO OKRUŽENJE

6.1. Teritorijalni i demografski aspekt

Grad Ludbreg smješten je u gornjoj Podravini na sjeverozapadu Republike Hrvatske neposredno uz rijeku Bednju i obronke Kalničkog gorja. Administrativno pripada Varaždinskoj županiji. Veći gradovi u blizini Ludbrega su Varaždin, Čakovec i Koprivnica. Smješten je na nadmorskoj visini od 157 metara te se prostire na području od 73,52 km² što iznosi 5,83% područja Varaždinske županije. Prostor Grada podijeljen je na tri područja:

- Nizinski dio-Sjeverno nizinsko područje namijenjeno za poljoprivredne površine i na područje intenzivnog razvoja. Nizinski dio je najnaseljeniji i najrazvijeniji dio Grada.

- Brežuljci i prijelazne padine-Značajan dio ovog područja pokriven je vinogradima te prevladava raštrkani tip naselja. Najveći potencijal ovog područja pripada turizmu i rekreaciji.
- Brdsko područje-Ovo područje je šumovito, slabo naseljeno i ekonomski nerazvijeno. Najrazvijenije djelatnosti su šumarstvo, rekreacija i izletništvo.

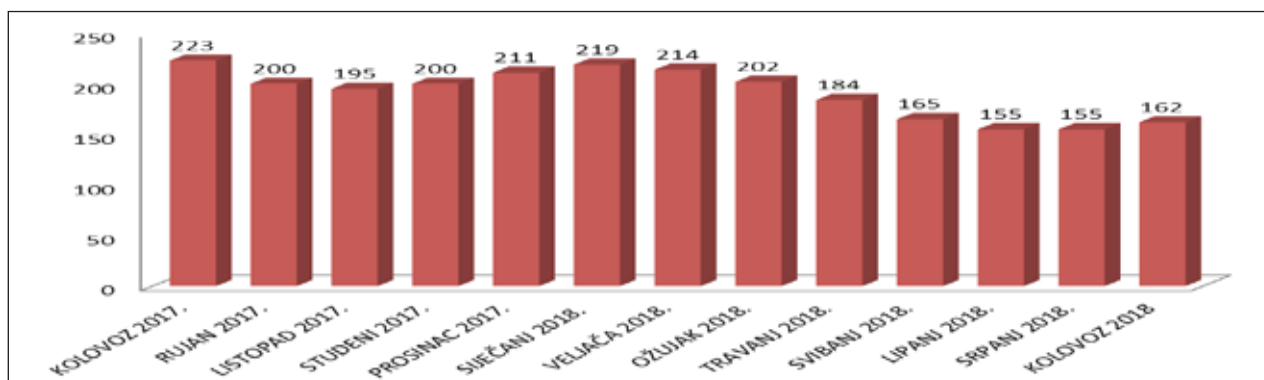
Grad pripada području umjereno-tople kišne klime s toplim ljetima tipičnoj za cijelo područje Varaždinske županije.

Grad je administrativno podijeljen na sljedećih trinaest (13) naselja: Ludbreg, Bolfan, Čukovec, Globočec Ludbreški, Hrastovsko, Kućan Ludbreški, Apatija, Segovina, Selnik, Sigetec Ludbreški, Slokovec, Vinogradi Ludbreški i Poljanec. Najveće naselje na administrativnom području Grada je Ludbreg, a najmanje naselje je Segovina. Prema Indeksu razvijenosti, Grad Ludbreg pripada VII. skupini JLS-a koje se nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Prosječni dohodak po stanovniku u Gradu iznosi 29.422,09 kuna godišnje. Prosječni izvorni prihodi po stanovniku su 2.018,12 kuna. Prosječna stopa nezaposlenosti u 2017. godini iznosi 9,99%. Opće kretanje stanovništva u razdoblju od 2006. do 2016. godine bilježi porast od 4,55%. Prema stupnju obrazovanosti stanovništva evidentirano je 17% osoba u dobi od 20 do 65 godina s visokom stupnjem obrazovanja.

Prema popisu stanovnika iz 2011., Grad Ludbreg ima 8.478 stanovnika, od toga 4.085 muškaraca i 4.393 žena, no 2013. godine Gradu je pripojeno naselje Poljanec koje broji 716 stanovnika (DZS, 2011). Time ukupan broj stanovnika Grada Ludbrega iznosi 9.194. Grad Ludbreg ima 5.830 radno sposobnih stanovnika (15 do 64 godine). Prosječna starost iznosi 40,9 godina a indeks starenja iznosi 103,9. Indeks starenja pokazuje udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih od 0 do 19 godina. Ako je udio starijih od 60 godina veći od 40%, stanovništvo je ušlo u proces starenja. U Gradu Ludbregu, indeks starosti ukazuje na uznapredovali proces starenja te je broj starijih od 60 godina prešao broj stanovnika u dobi od 0 do 19 godina. Indeks starosti na razini Republike Hrvatske iznosi 115%. Od ukupnog broja stanovnika, područje Grada Ludbrega bilježi 2.843 dnevnih migranata te 150 tjednih migranata (DZS, 2011). Grad Ludbreg prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje bilježi 162 nezaposlene osobe registrirane na Zavodu u kolovozu 2018. godine (HZZ, 2018). Broj nezaposlenih je u odnosu na srpanj porastao za 4,52% (HZZ, 2018.)

Graf 1. Broj nezaposlenih osoba u Gradu Ludbregu od lipnja 2017. godine do lipnja 2018. godine

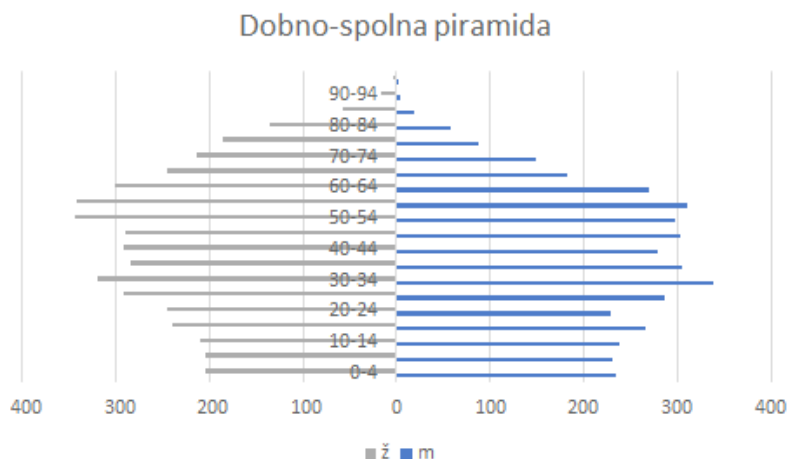

Izvor: HZZ, 2018.

Prema razini obrazovanja, najviše nezaposlenih osoba ima završenu osnovnu školu, a najmanje je sa završenim fakultetom, stručnim studijem ili višom školom (HZZ, 2018).

Usporedno s popisom stanovnika iz 2001. godine, evidentirano je 266 stanovnika manje. Za izradu strategije pametnog grada važan podatak je dobna struktura stanovnika jer su građani središnji element Strategije.

Graf 2. Struktura stanovništva Ludbrega prema dobi i spolu

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

Tablica 1. Stanovništvo staro 15 i više godina prema završenom stupnju obrazovanja

<i>Spol</i>	<i>Ukupno</i>	<i>Bez škole</i>	<i>1-3 razreda osnovne škole</i>	<i>4-7 razreda osnovne škole</i>	<i>Osnovna škola</i>
svi	2.413	63	40	596	1.714
m	822	17	9	162	634
ž	1.591	46	31	434	1.080
<i>Spol</i>	<i>Ukupno</i>	<i>Srednja škola</i>	<i>Visoko obrazovanje</i>		
			<i>Viša škola, stručni i sveučilišni studij, prvostupnici</i>	<i>Magisterij</i>	<i>Doktorat</i>
svi	4.739	3.835	879	24	1
m	2.559	2.131	410	17	1
ž	2.180	1.704	469	7	0

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

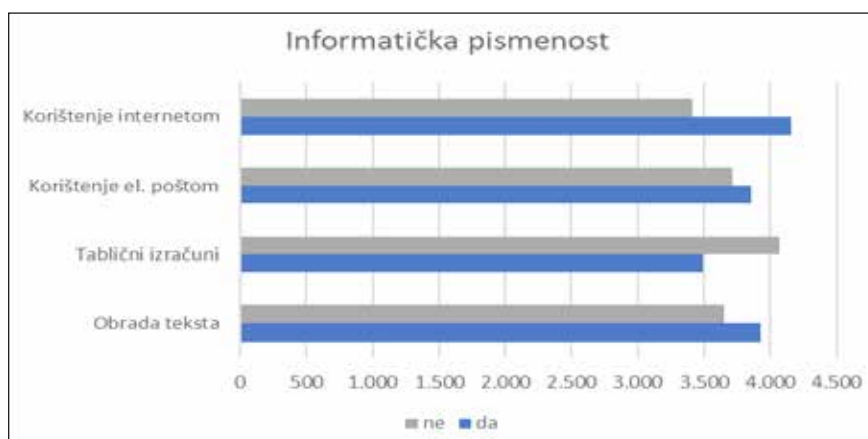
Obrazovna struktura stanovnika pokazuje kako Grad Ludbreg ima najveći broj stanovnika sa završenom srednjom školom, tj. 59,43%. Nešto više od četvrtine stanovništva završilo je samo osnovnu školu, odnosno 26,56% stanovništva. Udio visokoobrazovanih iznosi 14,01%.

Graf 3. Struktura stanovništva prema obrazovanju

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

Graf 4. Stanovništvo staro 10 i više godina prema informatičkoj pismenosti

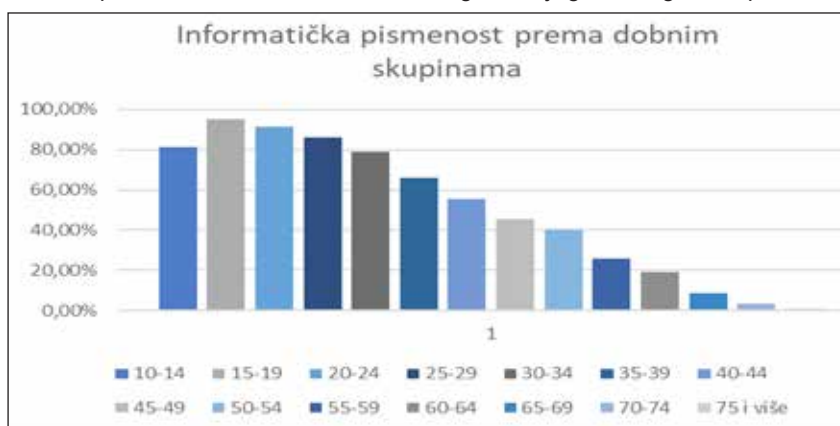

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

Obzirom na suvremene trendove i snažan utjecaj digitalne tehnologije podaci o informatičkoj pismenosti značajni su za dizajn pametnih rješenja u okviru ove Strategije. Informacijsko-komunikacijska tehnologija jedan je od alata transformacije grada u pametan grad. Korištenje digitalne tehnologije uvjet je za funkcioniranje u suvremenom poslovnom okruženju. Podaci Državnog zavoda za statistiku iz 2011. godine pokazuju kako se 54,94% stanovnika Grada služi internetom, a 50,97% stanovnika se služi elektronskom poštom (e-mailom). Alate za obradu teksta koristi 51,80% stanovnika Grada, a tablične izračune zna napraviti 46,21% stanovnika. Informatički pismeno je 50,98% stanovnika Grada, tj. svaki drugi stanovnik. Europski prosjek informatičke pismenosti iznosi 60% (Eurostat 2014), dok je prosjek na razini Republike Hrvatske 53%. U suodnosu s prosjekom EU i RH, evidentno je kako je razina informatičke pismenosti u Gradu Ludbregu ispodprosječna te postoji prostor za napredak.

Značajan podatak je i informatička pismenost prema dobnim skupinama jer se time lakše identificiraju skupine s najmanjom razinom informatičke pismenosti te se lakše mogu kreirati adekvatne mjere za informatičko opismenjavanje tih skupina.

Graf 5. Informatička pismenost stanovništva Ludbrega starijeg od 10 godina po dobnim skupinama

Izvor: Popis stanovništva, DZS 2011.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, evidentno najveća razina informatičke pismenosti je među mlađim stanovništvom. Stanovništvo staro do 29 godina bilježi razinu informatičke pismenosti u rasponu od 80-95%, napose za mlade od 15 do 19 godina. Stope informatičke pismenosti niže su među starijem stanovništvom. U dobi od 30 do 34 godine, udio informatički pismenih stanovnika iznosi 79%, zatim se smanjuje na ispod 50% za dob 45-49 godina pa do razine od 19% za stanovništvo u dobi od 60 do 64 godine. Stanovništvo starije do 65 godina bilježi najniže stope informatičke pismenosti. Prostor za podizanje razine pismenosti postoji u svim dobnim skupinama te je potrebno osigurati suradnju Grada, obrazovnih institucija, poslodavaca i udruga s ciljem informatičkog opismenjavanja stanovništva.

6.2. Informacijsko-komunikacijska infrastruktura

Poštanski promet na području Grada obavlja Hrvatska pošta d.d., preko poštanskog ureda Ludbreg koji pokriva područje od 73,85 km² te je na području Grada osigurano kvalitetno zadovoljenje potreba korisnika.

Telekomunikacijski promet obavljaju Hrvatske komunikacije d.d., Telekomunikacijski centar Varaždin, Magić net, Optima i Metronet. Gradska naselja obuhvaćena su s osam pristupnih telekomunikacijskih mreža s udaljenim pretplatničkim stupnjevima (RSS Ludbreg, RSS Selnik, RSS Hrastovsko, RSS Ludbreški vinogradi, RSS Sigetec, RSS Globočec, RSS Bolfan i RSS Sveti Petar). Broj instaliranih priključaka na 100 stanovnika iznosi 46,39 s gustoćom priključaka 57,62 priključaka/km². Iskorištenost instaliranih komutacijskih kapaciteta iznosi 76,19%, dok iskorištenost instaliranih kapaciteta pristupne mreže 18,13%. Na području Grada postoji i TV pretvarač te radio relejne veze od Ludbrega prema Varaždinu i od Ludbrega prema Malom Bukovcu.

6.3. Obrazovni potencijali

U Gradu Ludbregu postoji jedna osnovna škola, jedna srednja škola, tri dječja vrtića te Centar za kulturu i informiranje Dragutin Novak. Osnovnu školu pohađa 778 učenika i zapošljava 74 stalnih djelatnika. Grad ima i jednu osnovnu glazbenu školu koju pohađa preko 130 učenika te zapošljava 5 učitelja. U Gradu je 2013. godine otvorena Srednja škola Ludbreg s 258 učenika upisanih u 8 programa i 16 razrednih odjeljenja.

Dječji vrtić *Radost* u vlasništvu je Grada, pohađa ga 135 djece i zapošljava 15 osoba. Uz osnovne programe provode i programe ranog učenja engleskog i njemačkog jezika. Prosječan broj djece u primarnom programu godišnje iznosi 135 a u maloj školi u prosjeku je 40.

Dječji vrtić *Iskrice* pohađa maksimalno 85 djece. Vrtić zapošljava 8 djelatnika te uz primarne programe izvodi i program ranog učenja engleskog jezika, vjerski program i program rada s darovitim djecom te ima adaptacijsku igraonicu. Dječji vrtić *Smjehuljica* polazi 110 djece u tri odgojno-obrazovne skupine. Zapošljava 7 djelatnika te ima 2 vanjska suradnika.

Centar za kulturu i informiranje Dragutin Novak u okviru cjeloživotnog učenja nudi tečajeve: tečajevi engleskog i njemačkog jezika, informatičkog opismenjavanja, tečaj vođenja poslovnih knjiga obrtnika i slobodnih zanimanja.

6.4. Civilno društvo

Civilno društvo Grada Ludbrega čine udruge koje djeluju na području Grada s ciljem poboljšanja i obogaćivanja života građana te doprinose cjelokupnom društvu. Na području Grada Ludbrega djeluju sljedeće udruge:

- Potporne udruge Gradu (9-595 članova);
- Športske udruge (23-2340 članova);
- Kulturne udruge (7-443 članova);
- Gospodarsko-interesne udruge (9-960 članova);
- Udruge od općeg interesa (20-9804 članova).

Grad Ludbreg financijski pomaže djelovanje udruga na području svoje nadležnosti. Postoji koordinacija udruga putem saveza te suradnja sa županijskim savezima i udrugama.

6.5. Poduzetništvo i ekonomija

Grad Ludbreg je uz Varaždin ekonomsko središte sjeverozapadnog dijela Hrvatske. Ekonomija Ludbrega počiva na investicijama malih i srednjih poduzeća u sektoru prerađivačke industrije. Grad glavni razvojni pokretač vidi u projektima sufinanciranih sredstvima Europske unije (ESI fondovi i Programi Unije).

Komparativne prednosti Grada baziraju se na prirodnim resursima i potencijalima prerađivačke industrije u sektoru malih i srednjih poduzeća. Grad u svojoj Strategiji razvoja Grada Ludbrega 2014.-2020. navodi kako će se resursi usmjeriti prema novim tercijarnim djelatnostima koje potiče Europska unija.

Odustaje se od modela razvoja gospodarstva preko pomoći i poticaja i prelazi se na privlačenje i realizaciju investicija u obliku poduzetničkih zona. U Gradu posluju tri poslovne zone s 33 tvrtke i 1.084 zaposlenih ljudi.

6.6. Turizam i kultura

Kulturna i turistička ponuda Grada temelji se na kulturnim dobrima poput:

- Centar za kulturu i informiranje Dragutin Novak;
- Stalni postav sakralne umjetnosti pod preventivnom zaštitom (u postupku je formiranje Etnografskog muzeja u Ludbregu);
- Zavičajna zbirka s oko 700 predmeta koji se nalaze na čuvanju u depou Centra za kulturu i informiranje Dragutin Novak;
- Knjižnica i čitaonica »Mladen Kerstner« u Ludbregu;
- Restauratorski centar Ludbreg.

Nositelj kulturnog života Grada Ludbrega je Centar za kulturu i informiranje »Dragutin Novak«. Riječ je o ustanovi koja se bavi organizacijom i realizacijom programa vezanih uz kulturu, umjetnost i edukaciju. U sklopu učilišta djeluju osnovna glazbena škola i gradski puhački orkestar. Učilište upravlja zavičajnom zbirkom i zbirkom sakralne umjetnosti, izdaje Ludbreške novine te objavljuje znanstvene i stručne knjige vezane uz prostor Ludbrega i njegove okolice. Udruga »Žene u centru svijeta« također je važan partner u kulturnom te turističkom razvoju s obzirom na to da oni kroz edukacije njeguju stare zanate, a kroz radionice i suvenirnice približavaju zanatske proizvode posjetiteljima. Kulturno-umjetničko društvo »Anka Ošpuh« daje svoj doprinos kulturnom životu Grada od 1976. godine razvojem novih ideja, inicijativa i projekata, od kojih je posljednji u nizu United in Culture in EU.

Ludbreg je poznat i po Svetištu Presvete Krvi Isusove. Svetište je poznato diljem Hrvatske i svijeta te baštini tradiciju staru 600 godina. Jedino je svetište koje ima certifikat pape Leona X. iz 1513. godine. Na to se oslanja najveća ludbreška manifestacija - Ludbreška sveta nedjelja. Druga najznačajnija kulturno-povijesna atrakcija Grada je Centrum Mundi koja govori da je Ludbreg u samom središtu koncentričnih krugova koji spajaju brojne svjetske gradove. Prema legendi su na ovom mjestu zamišljeni krugovi na čijim obodima su velike svjetske metropole.

Legendom se bavio i švicarski doktor Erasmus Weddigen koji je proučavanjem zemljopisne širine i dužine na drugoj strani planete pronašao antipod Ludbregu, južnopacifički otok Antipodes. Također koncept o središtu svijeta vezan je i uz kršćansku predaju o Predragocjenoj Krvi Kristovoj i čudu u kapelici Sv. Križa u dvorcu Batthyany. O Ludbregu kao centru svijeta govore brojne legende poput one o Ludbergi, o osnivaču Ludbrega, vitezcu Lodbringu i druge.

Izvor: Zbirka Aleksandra Horvata

6.7. Razine transparentnosti i kvaliteta života

U neovisnim istraživanjima Grad Ludbreg zauzima visoka mjesta. Prema najnovijem istraživanju Instituta za javne financije o transparentnosti proračuna županija, gradova i općina u razdoblju od studenog 2017. do ožujka 2018. godine, Grad Ludbreg dobio je ocjenu odličan 5 te je ubrojen u skupinu gradova s najtransparentnijim proračunima u Hrvatskoj. Proračunska transparentnost mjeri se brojem objavljenih proračunskih dokumenata na službenim internet stranicama. Prema istraživanju Udruge gradova Republike Hrvatske pod nazivom *LOTUS-Lokalna, odgovorna i transparentna uprava i samouprava* iz 2014. godine, Ludbreg je zauzeo 67. mjesto po razini transparentnosti s ocjenom od 5,84 od ukupno 365 gradova i općina obuhvaćenih istraživanjem. Razina transparentnosti mjerila se preko indikatora razvrstanih u pet dimenzija: javnost rada predstavničkog tijela i javnost rada izvršne vlasti, pravo na pristup informacijama, suradnja sa zajednicom te mjesna samouprava. Prema istraživanju koje je proveo Jutarnji.hr⁴ o kvaliteti života stanovnika svih 128 gradova u Republici Hrvatskoj, Ludbreg se nalazi na 50. mjestu po kvaliteti života te je ušao u 50 hrvatskih gradova s najvećom kvalitetom života. U Ludbregu je nezaposleno 3,3% ukupnog stanovništva, nalazi se među prvih 15 gradova po obuhvatu djece vrtićem te broju udruga i kulturnoumjetničkih društva s obzirom na broj stanovnika.

7. ANALIZA ANKETNIH UPITNIKA

Tijekom izrade Strategije pametnog grada, provedena su dva anketna istraživanja. Jedno istraživanje provedeno je među zaposlenicima Grada Ludbrega, a drugo je provedeno među građanima Grada Ludbrega. Ankete su izrađene preko Google Obrasci platforme, a distribuirane su putem službene stranice Grada Ludbrega, putem društvenih mreža i putem e-maila.

Svrha provođenja anketnog istraživanja bila je prikupiti relevantne podatke od stanovnika Grada Ludbrega o uslugama koje pruža Grad te potencijalima, mogućnostima i potrebama Grada i stanovništva. Također je anketno istraživanje pridonijelo analizi postojećeg stanja i kvalitete života u Ludbregu te procjeni informatičke pismenosti i razinu korištenja digitalne tehnologije stanovništva. Anketa se provodila u digitalnom obliku od početka do kraja kolovoza 2018. godine.

Istovremeno s anketnim istraživanjem namijenjenim građanima, provedeno je i anketno istraživanje među zaposlenicima Grada Ludbrega. Cilj ove ankete bio je utvrditi viziju koju imaju zaposlenici Grada, njihove ideje o konceptu pametnog grada te rješenjima koja smatraju nužnima za uspješnu transformaciju Ludbrega u pametan grad. Ispunjavajući anketu, zaposlenici su mogli izraziti svoje ideje za pametna rješenja te su rezultati ankete sastavni dio predloženih rješenja.

Na temeljima ankete izrađena je baza za odabir misije, vizije, ciljeva i rješenja, tj. mjera kojima će se osigurati transformacija u pametan grad, povećati kvaliteta života i standard građana čime će se ostvariti vizija Grada Ludbrega.

7.1. Anketa za zaposlenike Grada Ludbrega

Uspješnost transformacije Grada Ludbrega u pametan grad povećava se uključivanjem što šireg spektra dionika. Zaposlenici grada su značajni dionici te najodgovorniji za koncept upravljanja Gradom. Njihova uključenost u izradu i napose provedbu strategije je ključna kako bi rješenja koja strategija nudi bila uspješno realizirana. Zaposlenici, kao tri najvažnija razloga za transformaciju Ludbrega u pametan grad, navode poboljšanje kvalitete i standard života, stvaranje bolje poduzetničke klime i povećanje razine investicija te privlačenje stanovnika i turista u Ludbreg. Veća razina transparentnosti na razini gradske uprave, veća kvaliteta javnih usluga, veća razina sudjelovanja građana u procesu odlučivanja i javnom životu Grada i bolje upravljanje gradskom imovinom i komunalnom infrastrukturom niže su rangirani razlozi. Najveći broj zaposlenika kao najveću prijetnju provedbi strategije i uspješnoj transformaciji Ludbrega u pametan grad ističe nevoljkost građana i ostalih dionika za određene promjene u načinu života koje bi bile nužne usred transformacije Ludbrega u pametan grad, dok četvrtina njih kao prijetnju vidi nedovoljne financijske resurse.

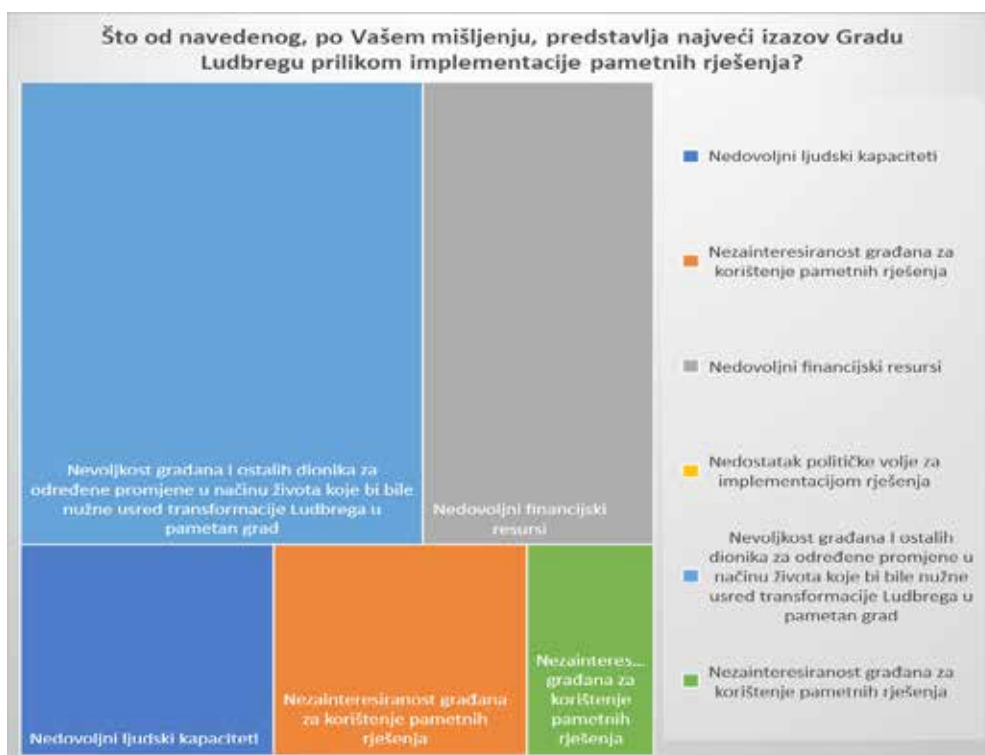
⁴ Izvor: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/velika-analiza-po-cak-40-kriterija-ovo-su-hrvatski-gradovi-u-kojima-se-najbolje-zivi-u-top-10-samo-jedan-grad-s-juga-a-zagreb-nije-na-prvom-mjestu/6011861/>

Graf 6. Anketa za zaposlenike Grada Ludbrega, pitanje 4

Izvor: istraživanje autora

Graf 7. Anketa za zaposlenike Grada Ludbrega, pitanje 5

Izvor: Istraživanje autora

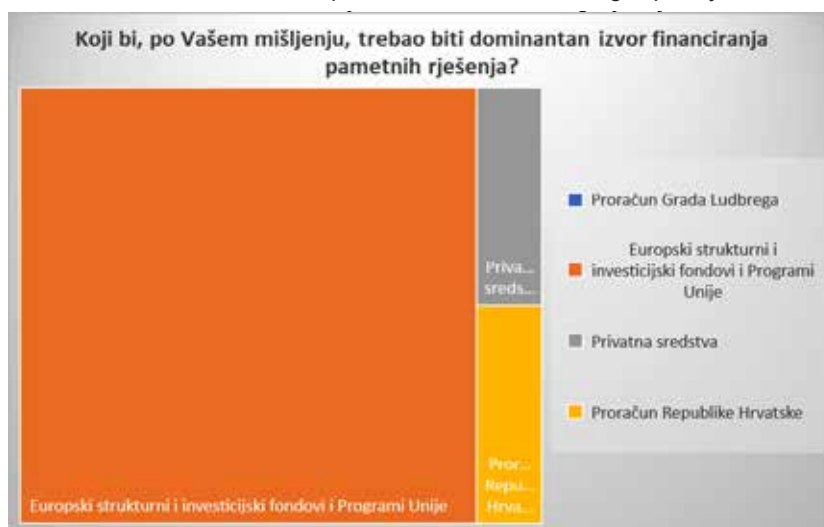
Zaposlenici Grada smatraju kako je brzina pronalaska posla ključni čimbenik koji utječe na kvalitetu života u Gradu Ludbregu, dok se na drugom mjestu našao društveni život u Gradu. Treće mjesto dijele kvaliteta zajednice i prometna infrastruktura.

Obrazovanje i mogućnost cjeloživotnog usavršavanja te stvaranje novih radnih mjesta zauzimaju prva mjesta koja bi trebalo unaprijediti kroz transformaciju Ludbrega u pametan grad, dok drugo mjesto na ljestvici zauzima održivi razvoj, ekološka osviještenost i korištenje novih izvora energije.

Tri temeljna područja koja bi po mišljenju zaposlenika Grada Ludbrega trebalo unaprijediti inicijativom transformacije Ludbrega u pametan grad su obrazovanje i mogućnost cjeloživotnog učenja i stvaranje novih radnih mjesta te održivi razvoj, ekološka osviještenost i korištenje novih izvora energije. Najniže rangirana područja su sigurnost i javni prijevoz.

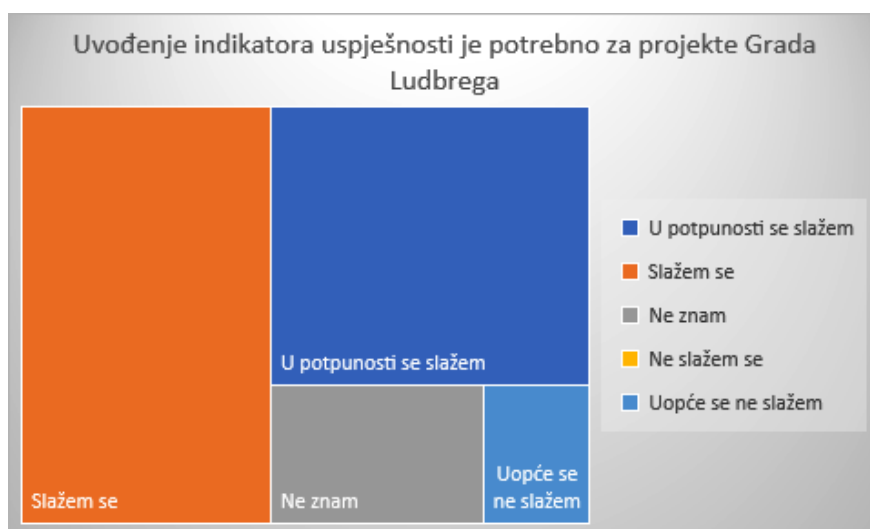
Grad Ludbreg bi ulaganja trebao koncentrirati u obrazovanje i osposobljavanje, energetska učinkovitost i poboljšanje uvjeta stanovanja. Dominantan izvor financiranja pametnih rješenja bi trebali biti Europski strukturni i investicijski fondovi i Programi Unije. Preko 80% zaposlenika Grada smatra kako je uvođenje indikatora uspješnosti potrebno za projekte koje provodi Grad Ludbreg, napose za projekte iz sektora turizma, poduzetništva te gradskih financija i proračuna.

Graf 8. Anketa za zaposlenike Grada Ludbrega, pitanje 9

Izvor: Istraživanje autora

Graf 9. Anketa za zaposlenike Grada Ludbrega, pitanje 12

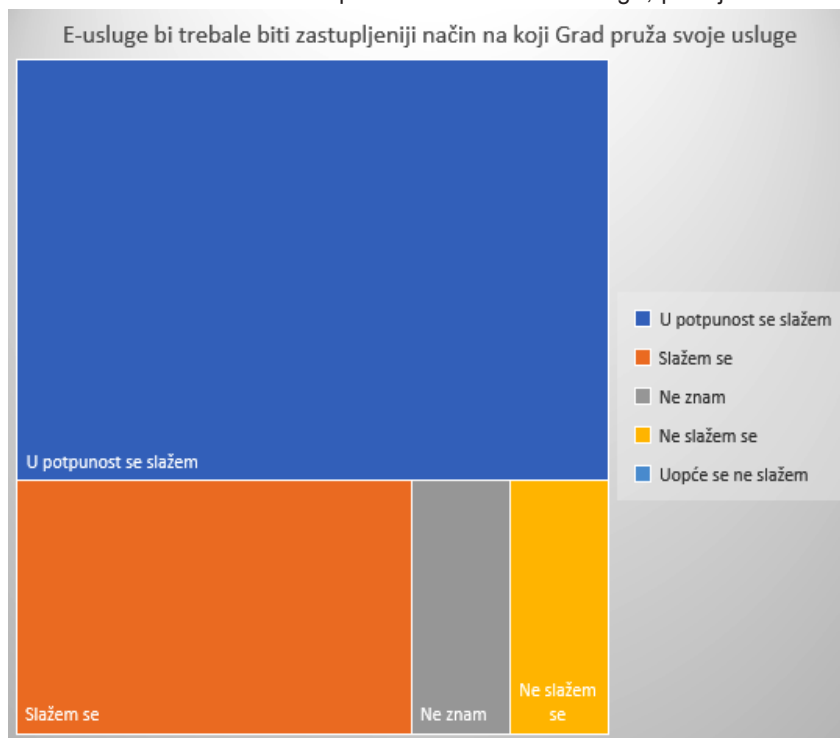

Izvor: Istraživanje autora

Uvođenjem indikatora uspješnosti, po mišljenju zaposlenika Grada, najviše bi se unaprijedio sektor poduzetništva, turizma, gospodarenja komunalnim otpadom i proračuna, dok bi najmanje utjecaja bilo u obrazovnom sustavu, sigurnosti, zdravstvu i javnom prijevozu.

Imajući u vidu trendove digitalizacije i visoku razinu potrebe obavljanja usluga na brži i jednostavniji način kako bi se unaprijedili poslovni procesi, bilo privatnih poduzeća, bilo tijela javne vlasti, građani smatraju kako bi e-usluge trebale biti najzastupljeniji način na koji će Grad pružati svoje usluge.

Graf 10. Anketa za zaposlenike Grada Ludbrega, pitanje 16

Izvor: Istraživanje autora

7.2. Anketa za građane Grada Ludbrega

Strategija pametnog grada u svom središtu mora imati građane jer se pametna rješenja kreiraju s ciljem olakšavanja života građana i podizanja životnog standarda u gradu. Prikupljanje povratne informacije od građana Ludbrega važno je kako bi se precizno utvrdila područja fokusa za izradu pametnih rješenja. Ciljanje područja koja su važna građanima omogućuje veću primjenjivost rješenja i promjenu načina obavljanja poslova.

Anketiranjem građana utvrđeno je kako većina građana pametan grad definira kao »upotrebu informacijsko-komunikacijske tehnologije u različitim oblicima s ciljem povećanja ekonomske konkurentnosti, smanjenja potrošnje resursa, poboljšanje kvalitete života građana, unaprjeđenje upravljanja gradom i povećanje standarda građana«.

Građani su kao najveći izazov u procesu transformacije u pametan grad prepoznali nevoljkost građana za određene promjene u načinu života koje bi bile nužne za uspješnu transformaciju.

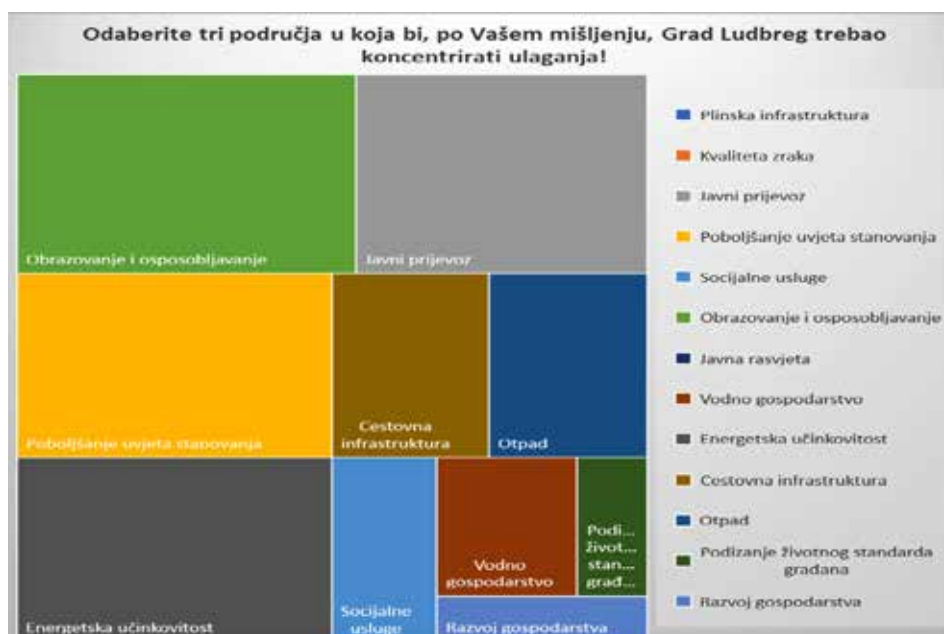
Graf 11. Anketa za građane Grada Ludbrega, pitanje 2

Izvor: Istraživanje autora

Građani su kao područja ulaganja u Gradu prepoznali obrazovanje, stanovanje, energetska učinkovitost i javni prijevoz. Najslabije rangirana područja na koja bi se Grad trebao fokusirati su plinska infrastruktura, kvaliteta zraka i javna rasvjeta.

Graf 12. Anketa za građane Grada Ludbrega, pitanje 3

Izvor: Istraživanje autora

Najviše građana je kao čimbenik koji najviše utječe na kvalitetu života u Gradu Ludbregu prepoznalo poduzetničku klimu, s njome povezanu brzinu pronalaska posla te razinu sigurnosti. Najniže rangirani čimbenici kvalitete života građana su cestovna infrastruktura, sustav javnog prijevoza i zdravstvene usluge.

Graf 13. Anketa za građane Grada Ludbrega, pitanje 4

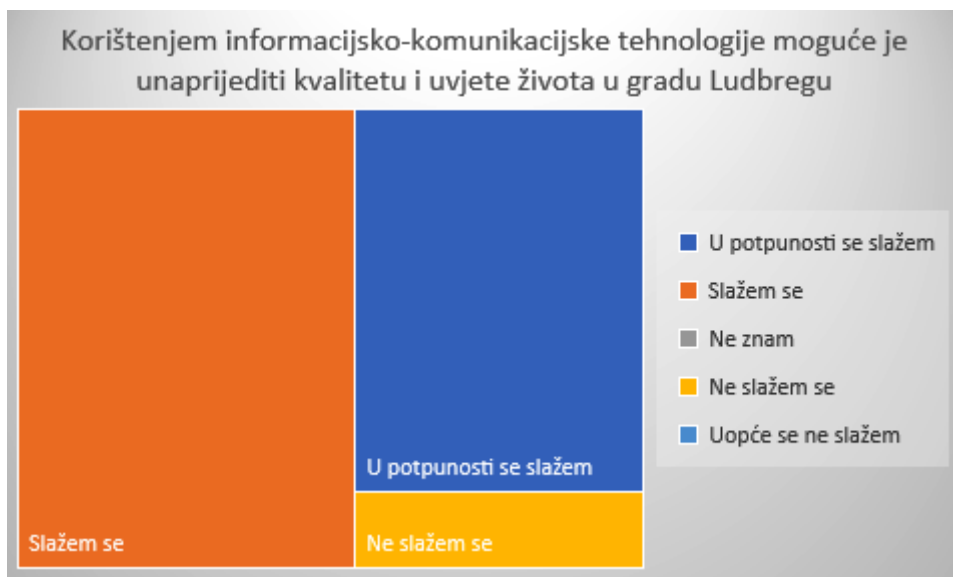

Izvor: Istraživanje autora

Područja u kojima se može postići najviši stupanj poboljšanja primjenom pametnih rješenja, po mišljenju građana, su obrazovanje i mogućnosti cjeloživotnog učenja, razvoj lokalnog poduzetništva i obrta te stvaranje novih radnih mjesta.

Građani su informacijsko-komunikacijsku tehnologiju prepoznali kao alat kojim je moguće podići kvalitetu života u Gradu Ludbregu te su mišljenja kako bi se njenom primjenom ostvarile značajne uštede i poboljšao sustav upravljanja gradom.

Graf 14. Anketa za građane Grada Ludbrega, pitanje 6

Izvor: Istraživanje autora

Graf 15. Anketa za Građane Grada Ludbrega, pitanje 7

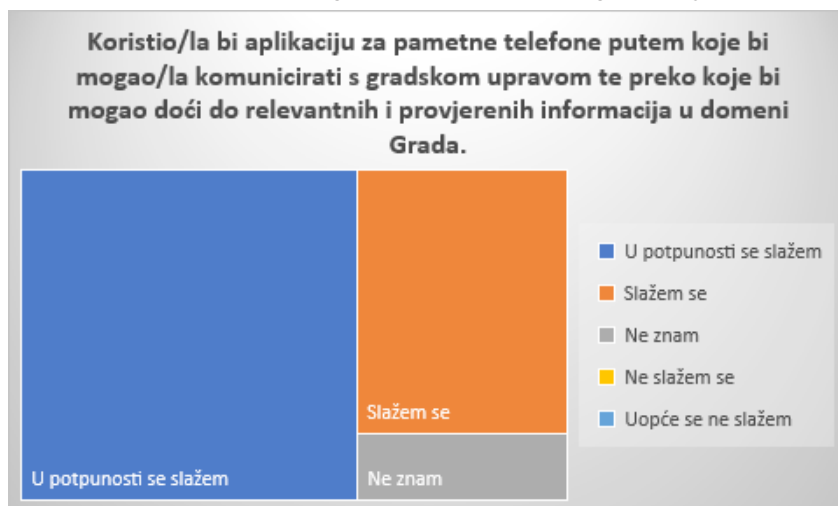

Izvor: Istraživanje autora

Najzastupljeniji oblik komunikacije između građana i gradske uprave, po mišljenju građana, je e-usluga koju bi Grad trebao razviti za široku paletu usluga u domeni Grada. Mišljenje građana i zaposlenika Grada se uvelike podudara oko najzastupljenijeg načina komunikacije.

Većina građana je pozitivno odgovorila na mogućnost sudjelovanja u procesu donošenja odluka na lokalnoj razini preko aplikacije za pametne telefone. Građani bi od poslova u domeni Grada najradije bili upoznati s projektima financiranim iz ESI fondova i Programa unije, projektima financiranim nacionalnim programima te o projektima poduzeća u gradskom vlasništvu. Kao najveće potencijale Grada Ludbrega, građani su prepoznali ljude, malo i srednje poduzetništvo, turizam i geografski položaj te ESI fondove.

Graf 16. Anketa za građane Grada Ludbrega, pitanje 16

Izvor: Istraživanje autora

Građani su odgovorili kako svakodnevno koriste pametne telefone, tablete i druge digitalne alate te koriste računalo na dnevnoj bazi. Također, građani su iskazali spremnost za poboljšanje vlastitih digitalnih vještina.

Graf 17. Anketa za građane Grada Ludbrega, pitanje 24

Izvor: Istraživanje autora

Razina informatičke pismenosti bitna je kako bi se mogla provesti efektivna transformacija u pametan grad, a spremnost građana na poboljšanje digitalnih vještina dobar je pokazatelj uspjeha.

8. SWOT ANALIZA

SWOT analiza je kvalitativna analitička metoda koja se sastoji od četiri segmenta koji prikazuju snage, slabosti, prilike i prijetnje kojima je predmet strategije izložen. SWOT analiza uobičajena je metoda koja se koristi prilikom izrade strategija. Prilikom izrade SWOT analize vodi se računa o internom i eksternom okruženju tako da se prikazuju interne snage i slabosti Grada Ludbrega te eksterne prilike i prijetnje s kojima se Grad Ludbreg suočava. SWOT analiza je temeljena na detaljnoj prethodnoj analizi stanja.

Transformacija u pametan grad ne događa se preko noći, već je to dugoročan proces vođen idejama i vizijama Grada kakav bi trebao biti u budućnosti. Stanovnici Ludbrega posjeduju svijest o digitalnoj tehnologiji koja pruža mogućnosti za jednostavniji i ugodniji život, razvoj poduzetništva te stvaranje novih radnih mjesta, no s druge strane postoji rizik od gubitka interesa građana usred primjene pametnih rješenja koja će zahtijevati određene promjene u načinu svakodnevnog obavljanja poslova.

Pametna rješenja koja predlaže strategija nastala su na povratnim informacijama širokog spektra dionika te će u najvećoj mogućoj mjeri odražavati potrebe i okolnosti specifične Gradu Ludbregu.

SWOT ANALIZA

SNAGE:

- Interes gradske samouprave za provedbom strategije i primjenom rješenja;
- Interes lokalnog stanovništva za primjenom strateških rješenja s ciljem podizanja standarda i uvjeta života u gradu;
- Razvoj mikro, malog i srednjeg poduzetništva;
- Povoljni uvjeti za razvoj poljoprivrede;
- Povoljan geografski i prometni položaj;
- Relativno visok postotak radno sposobnog stanovništva;
- Pozitivno demografsko kretanje stanovnika;
- Postojanje ključnih strateških razvojnih dokumenata (Plan gospodarenja otpadom, Strategija razvoja Grada Ludbrega, Strategija i plan upravljanja imovinom);
- Visoka razina transparentnosti javnih financija;
- Visoko razvijene socijalne usluge;
- Visoka razina informatičke pismenosti, napose mladog stanovništva;
- Motiviranost građana za daljnjim unaprjeđenjem digitalnih vještina;
- Razvijena svijest o suvremenim trendovima;
- Razvijen vjerski turizam;
- Razvijena svijest o mogućnostima energetske uštede i potrebe očuvanja okoliša.

SLABOSTI:

- Nedovoljna primjena digitalnih rješenja;
- Nedovoljno korištenje obnovljivih izvora energije;
- Nepostojanje suvremenih alata za komunikacija s građanima i brzo prikupljanje povratne informacije;
- Nedostatak indikatora uspješnosti za projekte gradske uprave;
- Nedostatak javno-privatnih partnerstva;
- Nepostojanje sektorskih strateških dokumenata;
- Premala turistička promidžba;
- Prevelika ovisnost o gradskom proračunu;
- Preslabo korištenje kulturno-povijesne baštine u komercijalne svrhe.

PRILIKE:

- Poboljšanje komunikacije s građanima i drugim dionicima;
- Uključivanje svih relevantnih dionika u proces odlučivanja i strateškog planiranja;
- Uspostava horizontalne koordinacije među različitim sektorima;
- Rješenja fokusirana na mlado stanovništvo;
- Daljnji razvoj uvjeta stanovanja i stambenih modela prikladnih obiteljima s djecom;
- ESI fondovi i programi Unije;
- Mikro, malo i srednje poduzetništvo;
- Poticanje ruralnog razvoja i gradnja društvene infrastrukture;
- Povećanje energetske učinkovitosti i zaštita okoliša;
- Ulaganje u infrastrukturu za korištenje suvremenih digitalnih rješenja;
- Diverzifikacija turističke ponude;
- Partnerska suradnja s gradovima i drugim partnerima iz Europske unije;
- Podizanje razine društveno-odgovornog poduzetništva.

PRIJETNJE:

- Prenizak stupanj visokoobrazovanog stanovništva;
- Nedovoljna razina pripremljenosti poduzetnika za korištenje ESI fondova;
- Nedostatak komunikacije i suradnje javnog i privatnog sektora;
- Oslanjanje na proizvodnju niske dodane vrijednosti;
- Nedostatak političkog konsenzusa lokalnih (Grad Ludbreg) i regionalni vlasti (Varaždinska županija);
- Strukturna neusklađenost obrazovnog sustava i potreba tržišta rada.

8.1. Postavljanje indikatora uspješnosti

Kako bi bilo moguće pouzdano ustvrditi jesu li pametna rješenja uistinu implementirana te je li Ludbreg postao pametan grad potrebno je postaviti indikatore uspješnosti. Gradu Ludbregu savjetuje se korištenje standarda ISO 37120:2018 i standarda CITYkeys prilikom izrade indikatora uspješnosti.

Standard ISO 37120:2018 je dokument koji definira metodologiju za niz indikatora koji će mjeriti svojstva i uspješnost gradskih usluga i kvalitete života čime će se jasno moći odrediti je li određena strategija polučila željene rezultate i jesu li uistinu ostvareni njeni ciljevi. Standard ISO 37120:2018 primjenjiv je na sve gradove, neovisno o veličini i položaju.

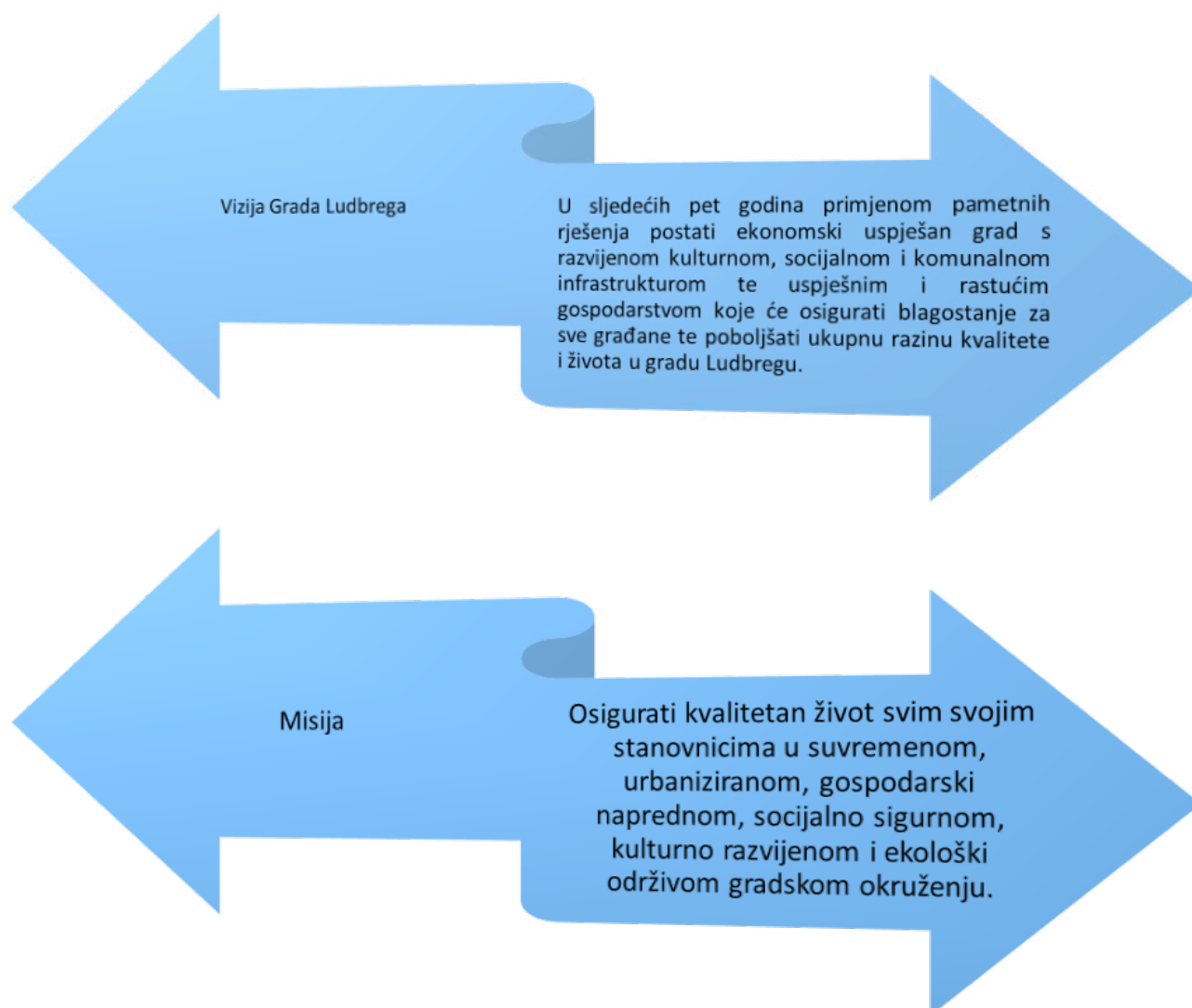
Projekt CITYkeys financiran je sredstvima Europske unije u okviru programa Obzor (Horizon) 2020. Na projektu su sudjelovali istraživački instituti iz Finske, Austrije i Nizozemske koji su u suradnji s gradovima Rotterdamom, Tampereom, Bečom, Zagrebom i Zaragozom definirali potrebe, analizirali postojeće rezultate te razvili preporuke za upotrebu indikatora uspješnosti.

CITYkeys standard razvio je okvir za mjerenje uspješnosti za transparentno nadziranje i uspoređivanje pametnih rješenja. Okvir sadrži ključne indikatore uspješnosti, proceduru prikupljanja podataka, metodu za izračun indikatora te preporuke za javne politike i poslovne modele za upotrebu tih indikatora. Projekt je uspostavio specifični europski i holistički pristup ciljevima i projektima pametnog grada.

Korištenjem navedenih standarda, Grad Ludbreg postaviti će jasne pokazatelje uspješnosti o čijem ispunjenju ovisi uspješna transformacija u pametan grad te će se pomoću njih pratiti projekti Grada Ludbrega.

9. CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Strategija pametnog grada strateški je dokument s nizom aktivnosti temeljnih na viziji, misiji i potrebama Ludbrega i njegovih stanovnika te doprinosi realizaciji njegove vizije i misije.

Uspješna realizacija vizije i misije Grada ne ovisi samo o gradskoj administraciji i poduzećima u vlasništvu Grada, već zahtjeva zajedničko djelovanje svih dionika, napose građana. Interes građana za sudjelovanje u realizaciji ciljeva Grada Ludbrega ključan je element za Strategiju pametnog grada jer je cilj strategije razviti rješenja koja će omogućiti lakši, kvalitetniji i ugodniji život.

Temeljem analize prethodnog stanja, ankete građana i gradske uprave te SWOT analize definirani su ciljevi, prioriteti i mjere.

Tablica 2. Ciljevi, prioriteti i mjere

CILJEVI, PRIORITETI I MJERE ZA USPJEŠNU TRANSFORMACIJU U PAMETAN GRAD	
CILJ 1.	Pametna rješenja za pametnu upravu
Prioritet 1.1.	<i>Digitalna rješenja za racionalnu, efikasnu i transparentnu javnu upravu</i>
Mjera 1.1.1.	Inovativni ured
Mjera 1.1.2.	Internet stvari (IoT)
Mjera 1.1.3.	E-komunikacija zaposlenika
Mjera 1.1.4.	Online platforma- eLudbreg
Mjera 1.1.5.	Zelena javna nabava
Mjera 1.1.6.	Digitalni sustav upravljanja dokumentima
Mjera 1.1.7.	Registar gradskih projekata
Mjera 1.1.8.	Edukacije zaposlenika gradske uprave
Mjera 1.1.9.	Osnivanje gradskog savjeta
Mjera 1.1.10.	Uvođenje ključnih indikatora uspješnosti
Prioritet 1.2.	<i>Unaprjeđenje međusektorske suradnje</i>
Mjera 1.2.1.	Javno-privatna partnerstva
Mjera 1.2.2.	Virtualni inkubator
Mjera 1.2.3.	Digitalizacija poslovanja u poljoprivredi
CILJ 2.	Rješenja za infrastrukturu, gospodarstvo i turizam
Prioritet 2.1.	<i>Pametna rješenja za unaprjeđenje infrastrukture, gospodarstva i turističke ponude Grada Ludbrega</i>
Mjera 2.1.1.	mPromet
Mjera 2.1.2.	Digitalna informacijska ploča za željeznički promet
Mjera 2.1.3.	Pametani park za djecu i učenike
Mjera 2.1.4.	ICT alati za škole
Mjera 2.1.5.	E-predškola
Mjera 2.1.6.	E-knjižnica
Mjera 2.1.7.	Biciklističke staze na solarnu energiju
Mjera 2.1.8.	Bike sharing sustav
Mjera 2.1.9.	Sustav unutarnjih kontrola za gradska poduzeća
Mjera 2.1.10.	Interaktivna karta turističke ponude
Mjera 2.1.11.	Alat za prijenos lokalnih manifestacija u realnom vremenu
Mjera 2.1.12.	Digitalni informacijski pult
Mjera 2.1.13.	Wifi4all
Mjera 2.1.14.	e-Narukvica
CILJ 3.	Energetska učinkovitost i zaštita okoliša
Prioritet 3.1.	<i>Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije (OIE)</i>
Mjera 3.1.1.	Pametna rasvjeta
Mjera 3.1.2.	Informativni e-alati
Mjera 3.1.3.	Energetska obnova obiteljskih kuća
Mjera 3.1.4.	Energetska obnova i uvođenje obnovljivih izvora energije za zgrade javnog sektora
Mjera 3.1.5.	Eko-vozni park

9.1. Ciljevi, prioriteti i mjere

CILJ 1 PAMETNA RJEŠENJA ZA PAMETNU UPRAVU

Upravljanje gradom jedan je od temeljnih zadaća gradske administracije. Za uspješno upravljanje pametnim gradom potrebno je prijeći na pametnu upravu koja će efikasno i efektivno voditi grad. Pametna uprava podrazumijeva dizajniranje organizacijske strukture koja uključuje sudjelovanje širokog spektra dionika u procesu upravljanja gradom. Pametna uprava počiva na upotrebi digitalne tehnologije u procesu upravljanja čime će se doprinijeti boljoj efikasnosti, responzivnosti na zahtjeve okoline, integraciji svih dijelova društva te se razvija koncept pametnog društva. Grad prilikom transformacije ne mora snositi sav napor, već je moguće, a i poželjno uključiti što veći broj različitih dionika. Takvo postupanje omogućava gradu kao jedinici lokalne samouprave da se fokusira na javna dobra i usluge spram građana koje ne mogu dostaviti ili pružiti drugi dionici.

Prioritet 1.1. Digitalna rješenja za racionalnu, efikasnu i transparentnu javnu upravu

Digitalna tehnologija pomaže gradovima u optimizaciji postojećih upravljačkih mehanizama te uvođenje novih. Uvođenje tehnoloških rješenja postići će optimalne rezultate ako su ona komplementarna javnim politikama grada te ako postoji horizontalna koordinacija svih zainteresiranih dionika.

Mjera 1.1.1. Inovativni ured

Grad Ludbreg će u unutarnjem ustrojstvu Grada uspostaviti novi »inovativni ured« koji će biti zadužen za provedbu, nadzor i koordinaciju implementacije Strategije pametnog grada. U nadležnosti ureda bit će i razvoj i implementacija informacijsko-komunikacijske tehnologije. Zaposlenici ureda bit će zaduženi za procese i projekte vezane uz IKT.

Mjera 1.1.2. Internet stvari (IoT)

Internet stvari omogućuje spajanje velikog broja uređaja na internet te stvara veliku funkcionalnu cjelinu, omogućuje im komunikaciju s ljudima spajajući digitalni i fizički svijet. Tehnološki napredak omogućuje spajanje gotovo svih uređaja s internetom. Pametni gradovi uspijevaju spojiti čitavo područje na internet, što im omogućuje bolje razumijevanje i kontrolu okoline. IoT uređaji nisu računala ili pametni telefoni, već su to pametni satovi, rasvjeta, uređaji za grijanje ili hlađenje i dr. Broj uređaja spojen na IoT u konstantnom je porastu te broji više spojenih uređaja nego ima ljudi na planetu. Proizvođači uređajima ugrađuju senzore tako da mogu davati povratne informacije o svojim performansama, pratiti realne i potencijalne kvarove te ih prevenirati. Korisnicima IoT omogućava praćenje velikog broja podataka iz okoline poput potrošnje energenata, stanja i trendova u prometu, sigurnosti i sl.

Mjera 1.1.3. E-komunikacija zaposlenika

Brzina komuniciranja među zaposlenicima postaje ključan čimbenik efikasnosti u modernom poslovanju. Sustav komunikacije Grada Ludbrega bit će reorganiziran tako da će se više oslanjati na internet rješenja. Grad će prijeći s analogno-digitalnih sustava komunikacije na VoIP sustav koji je jeftiniji od klasičnih sustava. Grad će prijeći na IP fax uređaje koji su brži i ostvaruju manju potrošnju na toneru i papiru, a najveća ušteda je na potrebnom vremenu za faksiranje. Nastojat će se u većoj mjeri koristiti internet komunikacija, primjerice umjesto odlazaka na teren, sastanci će se održavati videokonferencijama s istovremenom razmjenom datoteka i podataka što će uštedjeti na vremenu i drugim resursima. Također, uspostaviti će se sustav ujedinjene komunikacije (UC sustav), tj. alat za suradnju povezivanjem telefona, faksa, e-maila, videokomunikacija, tekstualnih komunikacija, radne površine i dr. Dok je VoIP samo jedna komponenta unutar UC sustava, čitav UC sustav je obuhvatniji alat za komunikaciju.

Mjera 1.1.4. Online platforma- eLudbreg

Suvremeni trendovi upravljanja gradovima ukazuju na trend promjene odnosa gradske administracije s građanima kojima služe. Digitalna tehnologija omogućila je dvosmjernu komunikaciju gradske administracije s građanima, što omogućuje prikupljanje povratnih informacija o nizu pitanja i prijedloga. Razvojem online platforme, kojoj će biti moguće pristupiti preko računala, tableta ili pametnog telefona, provodit će se istraživanje javnog mnijenja te će građani na pristupačan i jednostavan način moći preuzimati dokumente, informacije te postavljati pitanja. Platforma će doprinijeti povećanju transparentnosti gradske uprave i načina vođenja grada, pojačat će se upućenost i nadzor poslova od strane građana te će se građani uključiti u proces budžetiranja. Online platforma moći će se nadograđivati i kontinuirano će se dodavati nove funkcije sukladno uočenim potrebama.

Mjera 1.1.5. Zelena javna nabava

Zelena nabava provodit će se preko digitalnih rješenja i Grad Ludbreg provodit će proces javne nabave za radove, usluge i robe, pritom uvažavajući mjerila utjecaja na okoliš, napose potrošnju resursa i energije, učinke na bioraznolikost i emisiju stakleničkih plinova. Radi se o postupku javne nabave u kojem će se nabavljati ekološki najpovoljniji proizvodi i usluge usuglašenim s načelima zaštite okoliša i energetske učinkovitosti Europske unije.

Mjera 1.1.6. Digitalni sustav upravljanja dokumentima

Digitalni sustav upravljanja dokumentima omogućit će optimizaciju poslovnih procesa u gradskoj upravi. Svi dokumenti moći će se pohranjivati na jednom mjestu, što će rezultirati boljom organizacijom i efikasnijim načinom upravljanja dokumentima. Primjena ovakvog sustava upravljanja dokumentima sprječava nastanak praznog hoda i predstavlja uštede vremena i resursa. Sustav će Gradu Ludbregu osigurati jedinstveno mjesto za pohranu dokumenata, uređivanje pristupa dokumentima, brzo i jednostavno pretraživanje, klasifikaciju, postavljanje bilješki i praćenje promjena na dokumentima.

Mjera 1.1.7. Registar gradskih projekata

Registar gradskih projekata pružit će gradskoj administraciji jedinstveno mjesto za pohranu gradskih projekata na jednom mjestu. Njime će se omogućiti pregled osnovnih informacija o projektu, informacije o tijelu ili osobi nadležnom za projekt, fazi projekta, vrijednosti projekta i dr. Uvođenjem registra gradskih projekata gradska uprava, a i sami građani lakše će pratiti koji se projekti prijavljuju, implementiraju i u kojoj su fazi. Ovakvim pristupom pozitivno će se utjecati na percepciju građana o samom gradu, a i građane će se motivirati da prate projekte, daju prijedloge i potiču gradsku upravu na pokretanje novih.

Mjera 1.1.8. Edukacije zaposlenika gradske uprave

Zaposlenici gradske uprave, iako ne jedini, značajan su čimbenik u procesu transformacije grada u pametan grad. Kako bi se osigurala uspješnost transformacije, potrebno je educirati djelatnike grada, ne samo za provedbu projekata, već o nizu drugih područja značajnim za upravljanje gradom. Jačanje postojećih i stjecanje novih kompetencija nužnost je za uspješno upravljanje gradom, provedbu strategija i projekata.

Mjera 1.1.10. Uvođenje ključnih indikatora uspješnosti

Ključni indikatori uspješnosti preduvjet su za utvrđivanje uspješnosti projekata koje je proveo Grad Ludbreg te uspješnosti transformacije u pametan grad. Utvrđivanjem ključnih indikatora uspješnosti za gradsku upravu i njene projekte moći će se procijeniti trenutna vrijednost u odnosu na unaprijed definirane ciljne vrijednosti. Time će se moći učinkovito pratiti ostvaruju li zaposlenici svoje indikatore, moći će se pratiti učinkovitost te će se moći pratiti stvarana učinkovitost mjera i projekata.

Prioritet 1.2. Unaprjeđenje međusektorske suradnje

Unaprijedit će se suradnja javnog i privatnog sektora s ciljem rasterećenja javnih financija. Partnerstvo javnog i privatnog sektora u Republici Hrvatskoj ima potencijal narasti do nekoliko milijardi eura, a ugovoreno je projekata u vrijednosti manjoj od pola milijarde eura. Postoji velik prostor za rast javno-privatnih partnerstva što će omogućiti Gradu da efikasnije i kvalitetnije obavlja svoje temeljne zadaće, dok bi se rastom privatnog sektora omogućile predispozicije za rast, kreiranje novih radnih mjesta i zapošljavanje.

Mjera 1.2.1. Javno-privatna partnerstva

Ovom mjerom ojačat će se mehanizam javno-privatnih partnerstva. Lokalna vlast će u suradnji s privatnim sektorom surađivati pri pružanju javnih usluga. U Republici Hrvatskoj je koncept javno-privatnog partnerstva nedovoljno razvijen, ali postoji značajan prostor za rast javno-privatnih partnerstva.

Mjera 1.2.2. Virtualni inkubator

Virtualni inkubator je mrežna platforma razvijana s ciljem podupiranja malih i srednjih poduzetnika (MSP-ova). Virtualni inkubatori namijenjeni su poduzetnicima koji počinju svoje poduzetničke zahvate, ali i onima koji su već prošli proces »inkubacije«. Virtualni poduzetnički inkubator korisnicima pruža savjetodavne usluge, mogućnosti stjecanja socijalnog kapitala te povezivanja s drugim poduzetnicima u cilju stjecanja iskustva, dijeljenje poduzetničkih prostora, educiranja i drugo.

Mjera 1.2.3. Digitalizacija poslovanja u poljoprivredi

Digitalizacija poslovanja nije zaobišla ni primarni gospodarski sektor, pa sve više poljoprivrednika prelazi na poljoprivredu 4.0. ili pametnu poljoprivredu. Za optimizaciju cjelokupnog procesa poslovanja potrebno je unaprijediti sve elemente poslovnog procesa, od administracije do samih poljoprivrednih poslova i prodaje. Zbog cijene prelaska na pametnu poljoprivredu, poljoprivrednicima će pomoći zadruga i Grad, a na raspolaganja su i sredstva ESI fondova na koje mogu aplicirati poljoprivrednici kako bi uveli tehnološka rješenja na svoje farme. Također, potrebno je jačati suradnju između samih poljoprivrednika i metode dijeljenja znanja i informacija, napose među mlađim poljoprivrednicima koji su skloniji uvođenju tehnoloških rješenja u svakodnevne djelatnosti. Mladi poljoprivrednici bi trebali razvijati partnerstva na svim razinama i udruživati se s ciljem jačanja tržišne pozicije te osvajanja novih tržišta, a što će u konačnici smanjiti ovisnost o javnim sredstvima.

CILJ 2 RJEŠENJA ZA INFRASTRUKTURU, GOSPODARSTVO I TURIZAM

Digitalna tehnologija pruža nove mogućnosti za upravljanje infrastrukturom te uvođenje nove tehnološke infrastrukture koja će biti od koristi građanima, poslodavcima i posjetiteljima grada. Time će se ojačati ekonomski potencijali i pospešiti daljnji razvoj gospodarskih grana poput turizma.

Prioritet 2.1. Pametna rješenja za unaprjeđenje infrastrukture, gospodarstva i turističke ponude Grada Ludbrega

Ulaganjem u infrastrukturu neće se samo produžiti njen vijek trajanja i unaprijediti postojeće mogućnosti, već će se uvesti nova digitalna rješenja za bolje upravljanje te će se razviti rješenja kojima će se olakšati način obavljanja određenih aktivnosti u gradu, obogatit će se gradski sadržaji te će se pospješiti poslovanje gradskih poduzeća, olakšati turistima snalaženje po gradu i pružit će im se sve relevantne informacije za ugodan boravak u Ludbregu.

Mjera 2.1.1. mPromet

Izradit će se mobilna aplikacija za praćenje stanja u prometu u Gradu Ludbregu. Aplikacija će biti dostupna preko računala, tableta i pametnog telefona te će osim informacija o stanju na gradskim prometnicama služiti za pregled slobodnih parkirnih mjesta u gradu, omogućiti rezervaciju parkirnog mjesta te mobilno plaćanje.

Mjera 2.1.2. Digitalna informacijska ploča za željeznički promet

Na željezničkoj postaji postaviti će se informacijska ploča na kojoj će biti dostupni podaci o voznom redu vlakova, stanjem u željezničkom prometu, kašnjenjima vlakova te će se korisnicima usluge pružiti informacija o preusmjerenjima na druga prijevozna sredstva.

Mjera 2.1.3. Pametan park za djecu i učenike

Uredit će se park za djecu sa spravama koje će koristeći kinetičku energiju, nastalu usred dječjeg kretanja, proizvoditi svjetlosne efekte i zvukove. Park će privući djecu za provođenje slobodnog vremena na otvorenom prostoru i svježem zraku te će ih potaknuti na kretanje kako bi sprave proizvele potrebnu energiju za proizvodnju svjetlosnih i zvučnih efekata. Djeca će moći preko pametnih telefona očitati QR kod na spravi na igralištu te će se pokrenuti mini natjecanje za koje će dobiti upute na pametnom telefonu, a samo natjecanje će se bazirati na fizičkoj aktivnosti. Osim natjecanja, igralište će sadržavati igre za djecu predškolske i školske dobi te će im pametni telefoni poslužiti kao »instruktor« za igru. Pametni telefoni pružit će nekoliko prijedloga za igre nevezane uz same sprave, napose igre u timovima za jačanje socijalizacije i fizičke aktivnosti. Također, djeca mlađeg uzrasta moći će skenirati kod te pokrenuti tematske igre i tekstove bajki za djecu. Poseban dio parka uredit će se didaktičkim materijalima za djecu osnovnoškolskog uzrasta koja će na zabavan način moći provjeriti svoje znanje i naučiti nova znanja, kako o Gradu Ludbregu, tako i o drugim znanstvenim disciplinama. Učenici će skeniranjem QR koda moći pokrenuti kvizove i druge kognitivne igre. Isti princip upotrijebit će se i na obližnjem vježbalištu za odrasle koji će moći pokrenuti razne izazove na spravama, odabrati težinu i trajanje izazova te se natjecati s drugim korisnicima vježbališta.

Mjera 2.1.4. IKT alati za školu

Osigurati će se IKT alati za darovitu djecu te djecu koja postižu slabije rezultate u školi. Primjenom tableta i računala, djeca će imati pristup novim metodama, sadržajima i principima učenja. Također, moći će se koristiti AR (augmented reality) i VR (virtual reality) koji će učenicima pružiti novi, inovativan i zabavan način učenja te potaknuti interes za učenje. Prednost uvođenja ovog tehnološkog rješenja jest da je potrebna samo nabava odgovarajuće opreme iz razloga jer su na tržištu dostupne besplatne edukativne aplikacije koje doprinose jačanju logičkog zaključivanja, razvoja kritičkog mišljenja, traženja rješenja i slično kod djece i odraslih.

Mjera 2.1.5. E-predškola

Uspostavit će se digitalni sustav u vidu aplikacije na koji će se moći registrirati roditelji djece koja pohađaju predškolsku nastavu u Gradu Ludbregu. Sustav će biti dostupan preko stolnog računala te tableta. Sustav će omogućiti online upis na listu čekanja za dječji vrtić, praćenje liste te u koncu skraćivanje liste čekanja. Roditelji će preko sustava na mobilni telefon u realnom vremenu dobiti informacije, posebno u slučaju hitnosti, npr. kod ozljede ili bolesti djeteta. Aplikacija će roditeljima dostavljati pregled financijskih obveza, porukom slati obavijesti o sastancima te drugim aktivnostima i obvezama.

Mjera 2.1.6. E-knjižnica

Knjižnica Grada Ludbrega izradit će aplikaciju za komunikaciju s korisnicima. Svi registrirani korisnici moći će skinuti aplikaciju te preko nje rezervirati knjigu, pratiti ponudu knjiga, primiti informacije o novim naslovima knjižnice, dobiti podsjetnik o roku vraćanja knjige i isteku članarine. Pratit će se tko posuđuje najviše knjiga kako bi se po dobrim kategorijama izabrao čitatelj mjeseca, a na kraju godine i čitatelj godine, kojemu će se dodijeliti nagrada u obliku jedne besplatne članarine ili popusta na članarinu. Većom dostupnošću knjiga i nagradama potaknut će se kultura čitanja među građanima Grada Ludbrega, napose među mlađim generacijama koje će moći knjige posuđivati u elektronskom obliku.

Mjera 2.1.7. Biciklističke staze na solarnu energiju

Spajanjem tehnologije i umjetničkog dizajna uredit će se mreža biciklističkih staza Grada Ludbrega. Biciklističke staze na solarnu energiju doprinose većoj sigurnosti biciklista te ukrašavaju krajolik svojim umjetničkim dizajnom. Uređenjem biciklističkih staza povećat će se aktivnost građana te će veći broj građana zamijeniti automobil biciklom i tako doprinijeti smanjenju emisije stakleničkih plinova.

Mjera 2.1.8. Bike sharing sustav

U Gradu Ludbregu uspostaviti će se bike-sharing sustav, tj. sustav javnog iznajmljivanja bicikala. Time će se potaknuti građani i posjetitelji Grada na veće korištenje bicikla kao prijevoznog i rekreativnog sredstva. Ova mjera će uz standard života građana podići kvalitetu infrastrukture i turističke te rekreativne ponude Grada. Mjera se naslanja na uređenje biciklističkih staza te se stvara zaokružen koncept.

Mjera 2.1.9. Sustav unutarnjih kontrola za gradska poduzeća

Sustav unutarnjih kontrola sastoji se od niza metoda za kontrolu koji određuje uprava poduzeća. Sustav će se odnositi na javna poduzeća u vlasništvu Grada kako bi se optimizirali poslovni procesi, ostvarili poslovni ciljevi, osiguralo poslovanje na zdravim temeljima te osigurala kvalitetna usluga građanima. U upravljanju gradskim poduzećima primijenit će se COSO model unutarnjih kontrola koji je dizajniran za osiguravanje djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti financijskog izvješćavanja i usklađenosti važećih zakona i propisa.

Mjera 2.1.10. Interaktivna karta turističke ponude

Razvit će se interaktivna karta s turističkom ponudom Grada Ludbrega. Karti će se moći pristupiti preko računala, tableta i pametnog telefona. Sadržavat će informacije o gastro i enološkoj ponudi Ludbrega, kulturno-povijesnim znamenitostima, pješačkim i biciklističkim stazama u Gradu i okolici. Karta će korisnicima omogućavati dodavanje novih sadržaja, pisanje komentara na sadržaje te ocjenu sadržaja.

Mjera 2.1.11. Alat za prijenos lokalnih manifestacija u realnom vremenu

Alati za prijenos događanja u realnom vremenu imaju snažan utjecaj na doživljaj nekog događaja te će Grad osigurati tehnološka rješenja za prijenos u realnom vremenu. Alat će biti kompatibilan sa svim programskim jezicima, kvalitetom alata reducirat će se kašnjenja prilikom prijenosa događaja. Tako će se širokom spektru građana omogućiti praćenje lokalnih manifestacija, posebno onima koji iz raznih razloga nisu u mogućnosti posjetiti manifestaciju.

Mjera 2.1.12. Digitalni informacijski pult

Na ulazima u Grad postaviti će se digitalni informacijski pult s ekranom na dodir. Posjetitelji će moći dobiti osnovne podatke o Ludbregu, zanimljivostima, ponudi, pregledati slike grada, dobiti osnovne kontakte, pronaći lokacije na kojima se nalaze smještajni kapaciteti grada te pregledati najposjećenija mjesta i manifestacije.

Mjera 2.1.13. Wifi4all

Internet je postao nezamjenjiv alat preko kojeg se odvija poslovna i privatna interakcija. Dostupnost besplatnog interneta postaje neophodno u poslovanju, ali i u drugim sferama života te utječe na zadovoljstvo građana. Uvođenjem besplatnog interneta na području Ludbrega pospješit će se dostupnost online sadržaja te će se građani i izvan svojih domova moći koristiti drugim pametnim rješenjima.

Mjera 2.1.14. e-Narukvica

Razvit će se narukvice s čipom kojim će se omogućiti efektivno praćenje broja posjetitelja u Gradu Ludbregu. U Gradu će se postaviti nekoliko senzora koji će bilježiti broj posjetitelja. Prilikom velikih manifestacija gradska uprava nije u mogućnosti utvrditi točan broj posjetitelja, pa će se posjetiteljima podijeliti narukvice s raznim motivima, koje između ostalog služe i kao suvenir te će se moći utvrditi broj turista koji su posjetili određenu gradsku manifestaciju i događanja u Ludbregu.

CILJ 3. ENERGETSKA UČINKOVITOST I ZAŠTITA OKOLIŠA

Energetska učinkovitost i zaštita okoliša od velikog je značaja za Europsku uniju. Obveza država članica je provoditi mjere koje će doprinijeti ostvarenju ciljeva Unije u energetici i zaštiti okoliša. Grad Ludbreg i građani će fokusom na energetske učinkovitost ostvariti značajne energetske i financijske uštede.

Prioritet 3.1. Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije (OIE)

Mjere za energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije doprinijet će manjoj potrošnji toplinske energije potrebne za grijanje i hlađenje. U okviru prioritetne osi 3.1. predložit će se mjere za uvođenje obnovljivih izvora energije.

Mjera 3.1.1. Pametna rasvjeta

Grad Ludbreg uvest će energetske učinkovite javne rasvjete. Javna rasvjeta koristit će LED rasvjetu koja će biti na daljinsko upravljanje povezana s odjelom zaduženim za javnu rasvjetu. Omogućit će se upravljanje intenzitetom rasvjete. Uvođenjem LED javne rasvjete postići će se financijske uštede i doći će do smanjenja emisije CO₂.

Mjera 3.1.2. Informativni e-alati

Javne ustanove Grada Ludbrega uvest će elektronski informativni alat za praćenje uplata i pregled stanja komunalnih usluga. Posebno će se razdvojiti pregled stanja za privatne korisnike i za javne korisnike.

Mjera 3.1.3. Energetska obnova obiteljskih kuća

Energetskom obnovom obnovit će se obiteljske kuće i višestambene zgrade u Ludbregu. Mjerama energetske obnove ne samo da će se obnoviti vizualni identitet zgrade, produljiti životi vijek zgrade, već će se postići uštede energije potrebne za grijanje i hlađenje te će se posredno smanjiti i računi građana. Osim obnove višestambenih zgrada postoji mogućnost energetske obnove obiteljskih kuća. Obiteljske kuće odgovore su za 40% ukupne potrošnje energije u Hrvatskoj te imaju nikakvu ili minimalnu toplinsku izolaciju, što uzrokuje veću potrošnju energije za grijanje i hlađenje te velik gubitak energije.

Mjera 3.1.4. Energetska obnova i uvođenje obnovljivih izvora energije za zgrade javnog sektora

Sve zgrade u vlasništvu Grada Ludbrega, javnih ustanova i ustanova koje obavljaju društvenu djelatnost, vjerskih zajednica te udruga koje obavljaju društvenu djelatnost mogu se javiti za energetska obnova zgrada s ciljem smanjenja potrošnje energije i uvođenjem obnovljivih izvora energije.

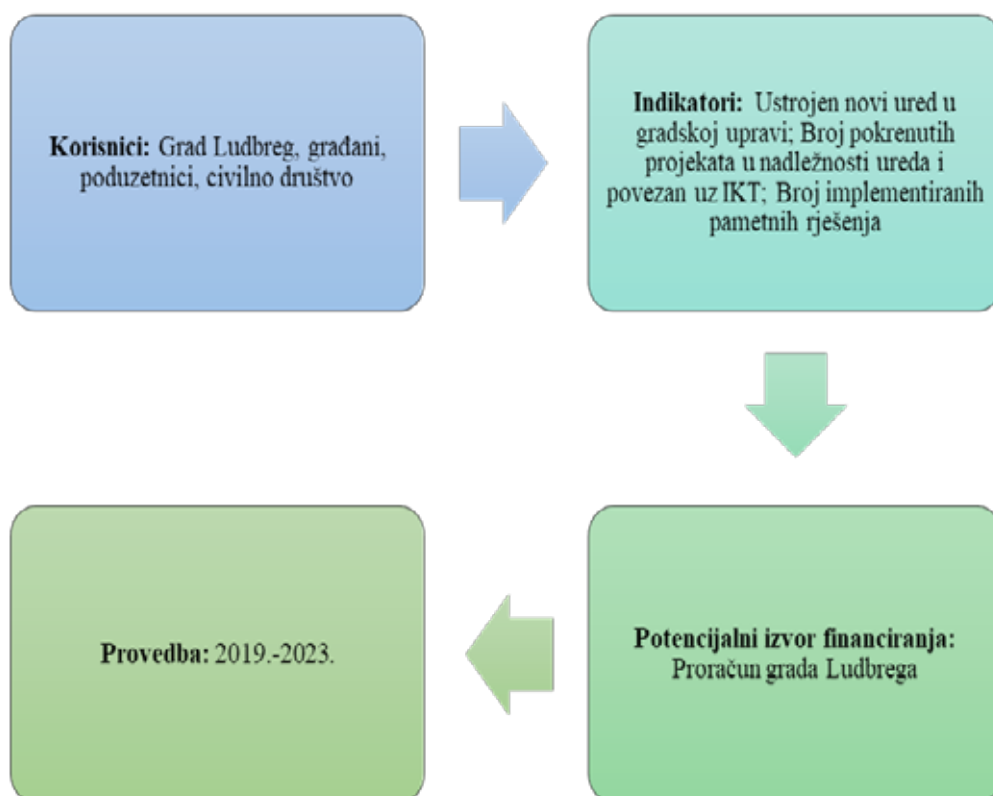
Mjera 3.1.5. Eko vozni park

Grad Ludbreg nabavit će električna i hibridna vozila koja će koristiti u službene svrhe. Nabavom električnih i hibridnih vozila smanjit će se emisija CO₂. Osim automobila, Grad će nabaviti i električne bicikle te ih staviti na raspolaganje zaposlenicima i građanima na nekoliko lokacija u Ludbregu kako bi se smanjilo korištenje osobnih automobila i kako bi se povećao broj građana koji koriste alternativna prijevozna sredstva.

9.2. Opis mjera s izvorima financiranja u okviru Cilja 1- Pametna rješenje za pametnu upravu**Mjera 1.1.1. Inovativni ured**

Opis mjere: Grad Ludbreg će u unutarnjem ustrojstvu Grada uspostaviti novi »inovativni ured« koji će biti zadužen za provedbu, nadzor i koordinaciju implementacije Strategije pametnog grada. U nadležnosti ureda će se naći razvoj i implementacija IKT-a. Zaposlenici ureda bit će zaduženi za procese i projekte vezane uz IKT, upravljat će procesima, programima te idejama vezanim uz prijenos javnih politika i prijenos znanja. Ured će biti zadužen za sektor malog i srednjeg poduzetništva, obrta, projekte vezane za javne ustanove, socijalne usluge, civilno društvo, komunalne usluge te će osigurati upoznavanje sa suvremenim informacijsko-komunikacijskim tehnologijama i brinuti o efektivnom primjenu mjera i alata definiranim u strategiji pametnog grada.

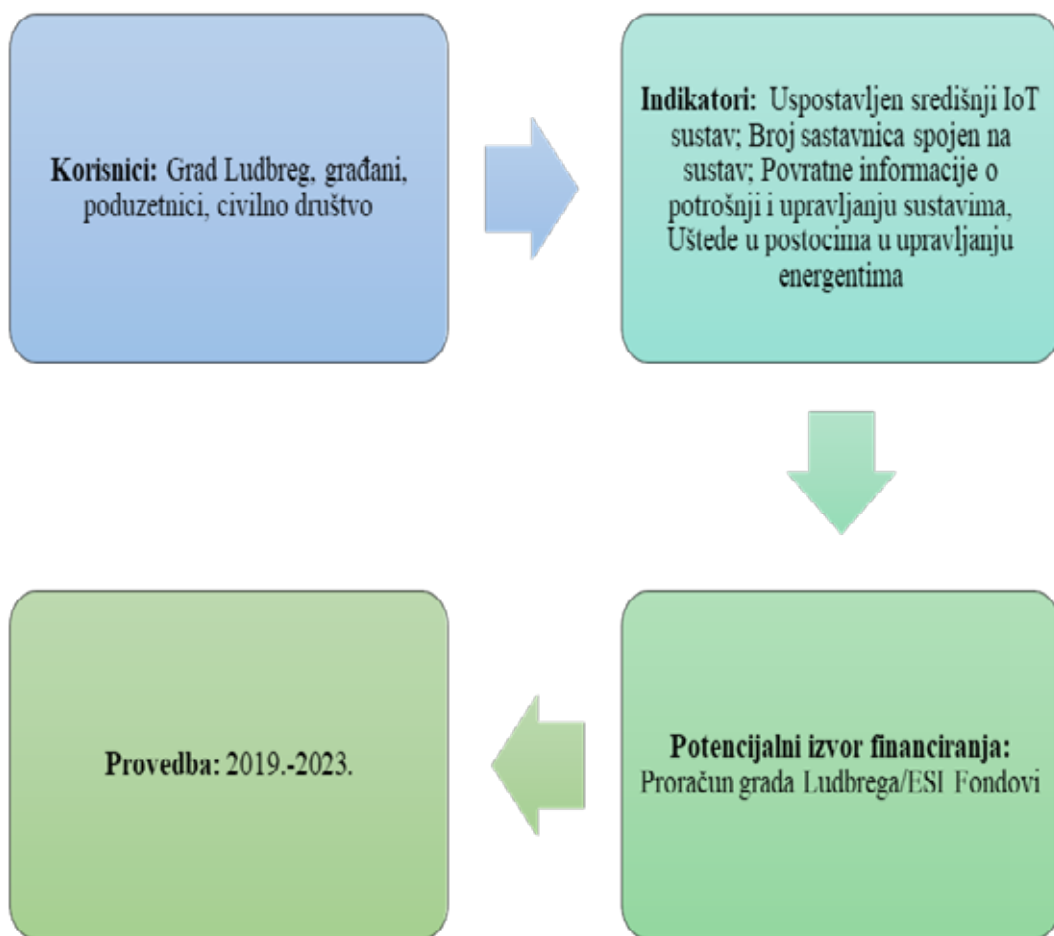
Slika 2. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 1.1.2. Internet stvari (IoT)

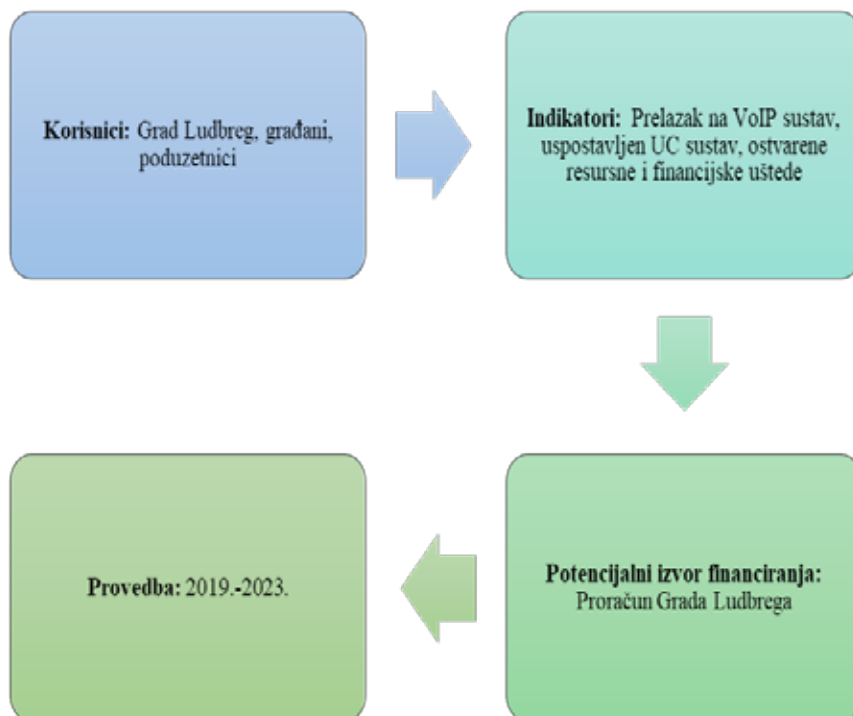
Opis mjere: Internet stvari omogućuje spajanje velikog broja uređaja na internet te stvara veliku funkcionalnu cjelinu, omogućuje im komunikaciju s ljudima spajajući digitalni i fizički svijet. Tehnološki napredak omogućuje spajanje gotovo svih uređaja s internetom. Pametni gradovi uspijevaju spojiti čitavo područje na internet, što im omogućuje bolje razumijevanje i kontrolu okoline. IoT uređaji nisu računala ili pametni telefoni, već su to pametni satovi, rasvjeta, uređaji za grijanje ili hlađenje i dr. Broj uređaja spojen na IoT u konstantnom je porastu te broji više spojenih uređaja nego ima ljudi na planetu. Proizvođači uređajima ugrađuju senzore tako da uređaji mogu davati povratne informacije o svojim performansama te je moguće pratiti realne i potencijalne kvarove te ih prevenirati. Korisnicima je moguće pratiti velik broj podataka iz okoline poput potrošnje energenata, stanja i trendova u prometu, sigurnosti građana i sl. Grad Ludbreg će preko IoT objediniti sve stavke vezane uz potrošnju struje, vode, plina, prometa, telekomunikacija, nadzora javnog prostora te javne rasvjete s ciljem učinkovitijeg upravljanja gradski sustavima.

Slika 3. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 1.1.3. E-komunikacija zaposlenika

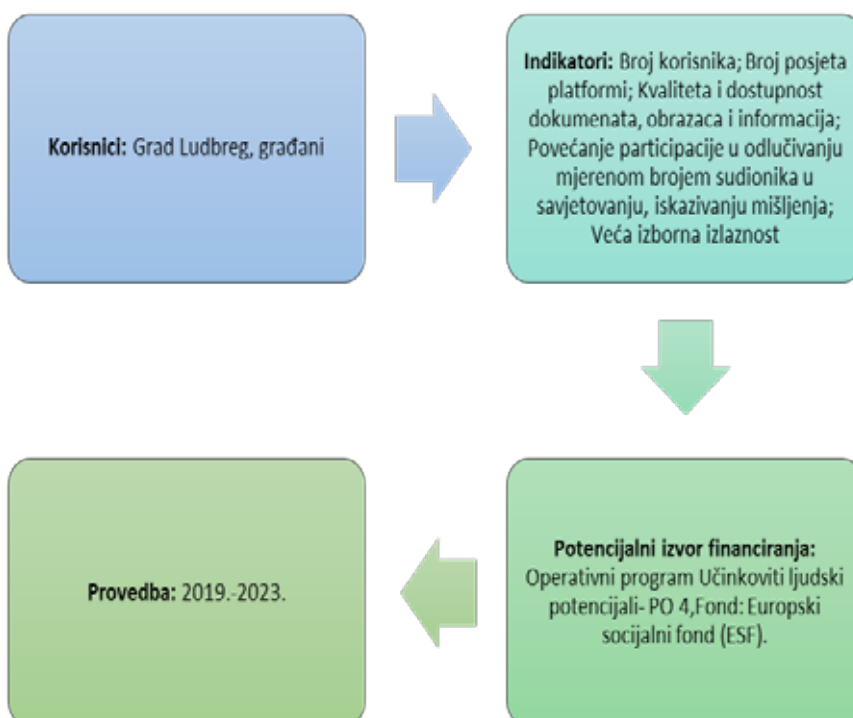
Opis mjere: Brzina komuniciranja među zaposlenicima postaje ključan čimbenik efikasnosti u modernom poslovanju. Sustav komunikacije zaposlenika bit će reorganiziran tako da će se više oslanjati na internet rješenja. Grad će prijeći s analogno-digitalnih sustava komunikacije na VoIP sustav, koji je i jeftiniji od klasičnih sustava. Grad će prijeći na IP fax uređaje koji su brži i ostvaruju manje potrošnju na toneru i papiru, a najviše uloženom vremenu potrebnom za faksiranje. Nastojat će se u većoj mjeri koristiti internet komunikacija, primjerice umjesto odlazaka na teren, sastanke odraditi videokonferencijama s istovremenom razmjenom datoteka i podataka što će uštedjeti na vremenu i drugim resursima. Uspostavit će se sustav ujedinjene komunikacije (UC sustav), tj. alat za suradnju povezivanjem telefona, faksa, e-maila, videokomunikacija, tekstualnih komunikacija, radne površine i dr. Dok je VoIP samo jedna komponenta unutar UC sustava, sam UC sustav je obuhvatniji alat za komunikaciju. Grad Ludbreg će integrirati razne oblike komunikacije: VoIP telefonski sustav s e-mailom što će omogućiti da se klikom miša pozovu svi kontakti iz Outlook adresara, da se primi popis propuštenih poziva na e-mail ili da se preslušaju glasovne poruke preko e-maila. Postoji velik broj kombinacija, a Grad će sukladno svojim potrebama odabrati najpovoljnije.

Slika 4. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 1.1.4. Online platforma- eLudbreg

Opis mjere: Mjera uspostave online platforme e-Ludbreg prva je mjera u procesu transformacije grada Ludbrega ka pametnom gradu. Pristup platformi bit će moguć preko računala, tableta i pametnog telefona. Ključne karakteristike platforme bit će istraživanje javnog mnijenja, pristup dokumentima, obrascima i informacijama te mogućnost postavljanja upita. Platforma će se nadograđivati te će se s vremenom uvoditi nove karakteristike. Cilj platforme je podići razinu transparentnosti, efikasnosti i uključivanje građana u upravljanje gradom. Građani bi putem platforme mogli sudlučivati u procesu budžetiranja, prijaviti Gradu problem ili oštećenje komunalne infrastrukture. Platforma bi omogućila i zabavan interaktivan sadržaj kako bi se podigao interes građana za korištenje platforme. Grad Ludbreg osigurat će ljudske kapacitete za koordinaciju i upravljanje aktivnostima tijekom puštanja platforme u funkciju.

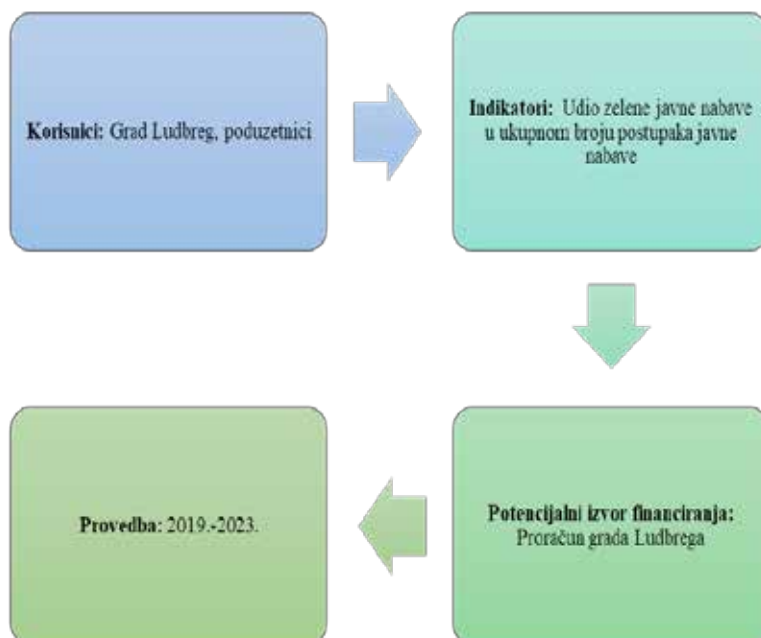
Slika 5. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 1.1.5. Zelena javna nabava

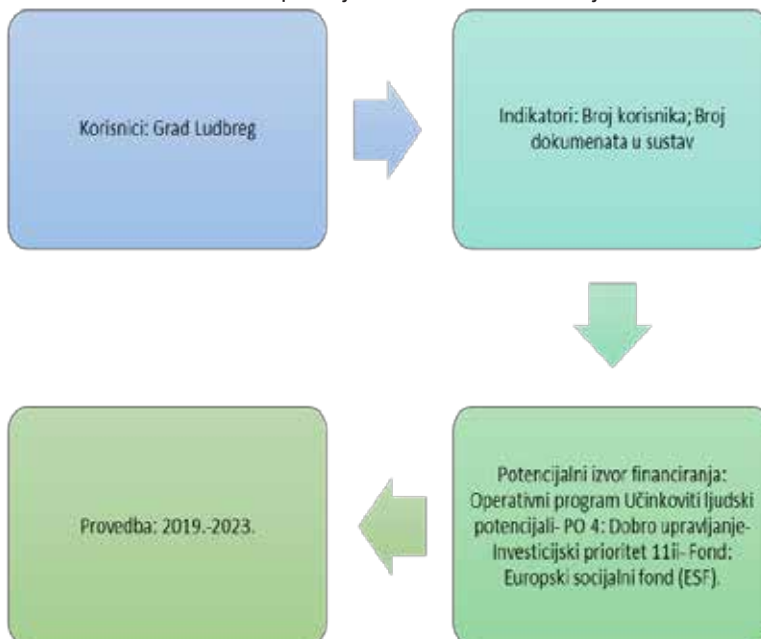
Opis mjere: Zelena nabava provodit će se preko digitalnih rješenja tako što će Grad Ludbreg provoditi proces javne nabave za radove, usluge i robe, pritom uvažavajući mjerila utjecaja na okoliš, napose potrošnju resursa i energije, učinke na bioraznolikost i emisiju stakleničkih plinova. Radi se o postupku javne nabave u kojem će se nabavljati ekološki najpovoljniji proizvodi i usluge usuglašenim s načelima zaštite okoliša i energetske učinkovitosti Europske unije. Ključne prednosti takvog sustava nabave su racionalizacija potrošnje resursa, utjecaja na okoliš i klimu, potrošnju energije i sl.

Slika 6. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 1.1.6. Digitalni sustav upravljanja dokumentima

Opis mjere: Digitalni sustav za upravljanje dokumentima izravno doprinosi pojednostavljenju i poslovnih procesa. Svi dokumentirani sadržaji dostupni su na jednom mjestu što će rezultirati boljom organizacijom i efikasnijim načinom upravljanja dokumentima. Digitalni sustav upravljanja dokumentima omogućuje pristup dokumentima na bilo kojem mjestu i u bilo koje vrijeme, omogućuje čuvanje povjerljivih informacija, jednostavno i brzo pretraživanje, preglednost, postavljanje bilješki, praćenje promjena na dokumentima te klasifikaciju dokumenata po značaju, području i dr. Sustav omogućuje dijeljenje dokumenata s drugim suradnicima, tj. vlasnik dokumenta može omogućiti pristup dokumentu te pratiti tko je i u koje vrijeme pristupio i unio promjene u dokumentu.

Slika 7. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 1.1.7. Registar gradskih projekata

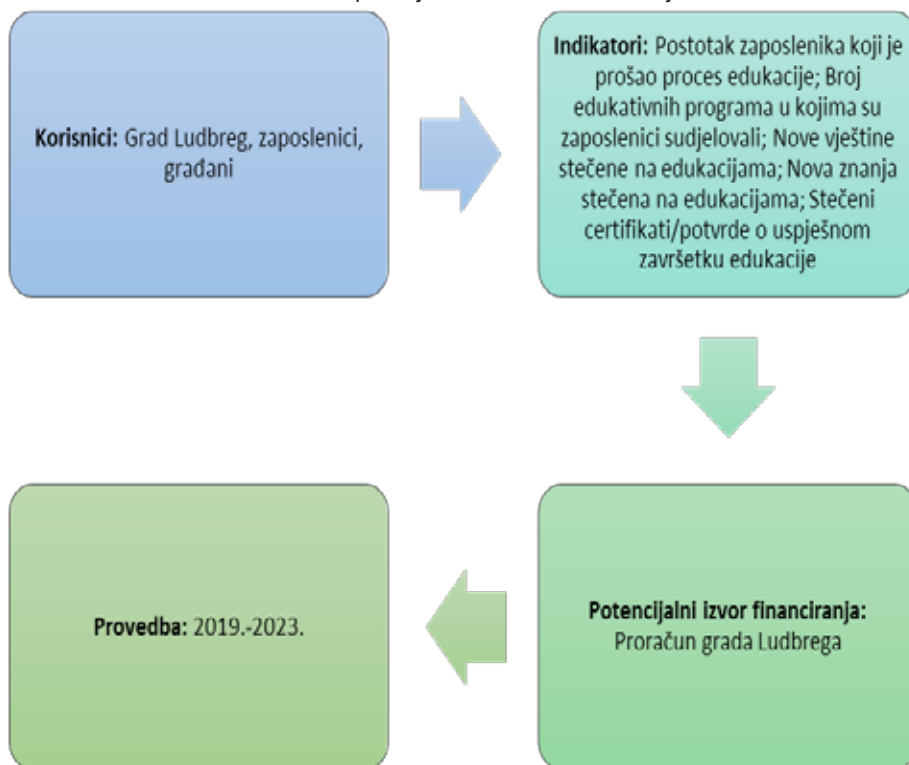
Opis mjere: Registar gradskih projekata uspostaviti će se s ciljem poboljšanja transparentnosti Grada Ludbrega te efektivnog praćenja projekata od strane građana. Registrom će se građanima pružiti uvid u planirane projekte, projekte koji su u provedbi te projekte koji su završeni. Građani će moći tražiti informacije o projektima, pratiti njihovu provedbu, stavljati komentare i prijedloge na projekte te ocjenjivati projekte koji su završeni. Očekuje se veći interes građana za lokalne projekte, a gradska uprava će biti motiviranija za pokretanje novih projekata. Registar će se moći uklopiti u online platformu eLudbreg te će se o svakom novom projektu omogućiti savjetovanje s ciljem dobivanja povratne informacije od građana koji i trebaju biti u središtu gradskih projekata. Time će se realizirati projekti koji su od najveće koristi građanima Ludbrega,. Očekuje se i porast kvalitete projekata zbog dobivanja informacija te zbog povećanog nadzora u svim fazama projekta. Grad će redovito objavljivati informacije o napretku provedbe projekata. Za projekte u najavi omogućit će se građanima rangiranje projekata na prioritetnoj osi s ciljem utvrđivanja prioriternih projekata. Projekti će se moći klasificirati po vrsti, značaju i fazama. Poduzetnicima će se omogućiti bolje planiranje svog poslovanja s obzirom na veću dostupnost informacija o projektima koje grad poduzima i koje će poduzimati u budućnosti, a ponuditeljima roba, radova i usluga omogućit će planiranje za nadmetanje tijekom postupka nabave.

Slika 8. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 1.1.8. Edukacije zaposlenika gradske uprave

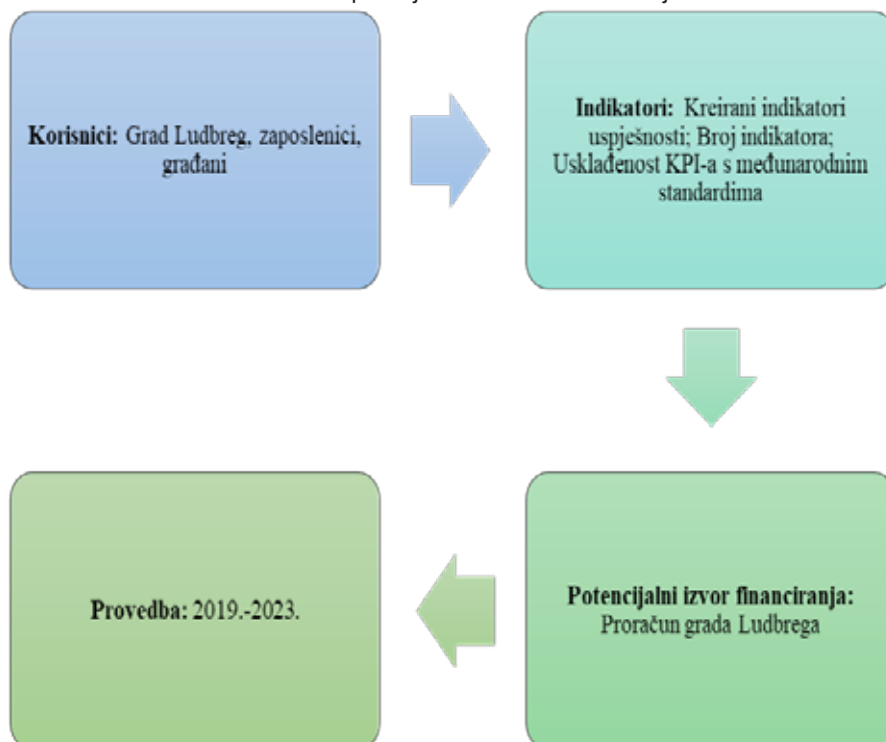
Opis mjere: Zaposlenici gradske uprave su značajan čimbenik za razvoj grada. Cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje jedan je od primarnih trendova koji je potrebno slijediti za postizanje uspješnog poslovanja. Neformalno obrazovanje sve više dobiva na značaju te sve više postaje ključni čimbenik prilikom zapošljavanja i/ili napredovanja u karijeri. Edukacije su većinom usmjerene na stjecanje vještina što izravno doprinosi poboljšanju efikasnosti i efektivnosti sustava, pomaže kod racionalizacije potrošnje, kvaliteta posla koji zaposlenici obavljaju postaje veća.

Slika 9. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 1.1.9. Uvođenje ključnih indikatora uspješnosti (KPI)

Opis mjere: Grad Ludbreg uvest će ključne indikatore uspješnosti za projekte u svojoj nadležnosti te procese unutar gradske uprave. Indikatori će doprinijeti realnoj procjeni uspješnosti obavljanja zadataka, kako zaposlenika i sektora u gradskoj upravi, tako i projekata gradske uprave. Ključni indikatori uspješnosti su mjere performansi namijenjene za pomoć korisnicima pri procjeni trenutačne vrijednosti u odnosu na ciljnu vrijednost koja je unaprijed definirana. KPI može biti kvalitativan i kvantitativan te se njime mogu mjeriti output (kratkoročno mjerenje) i outcome/ishod (dugoročno mjerenje). Podaci o ostvarivanju outputa bit će javno dostupni kako bi građani mogli pomoću kvantitativnih pokazatelja pratiti uspješnost projekata.

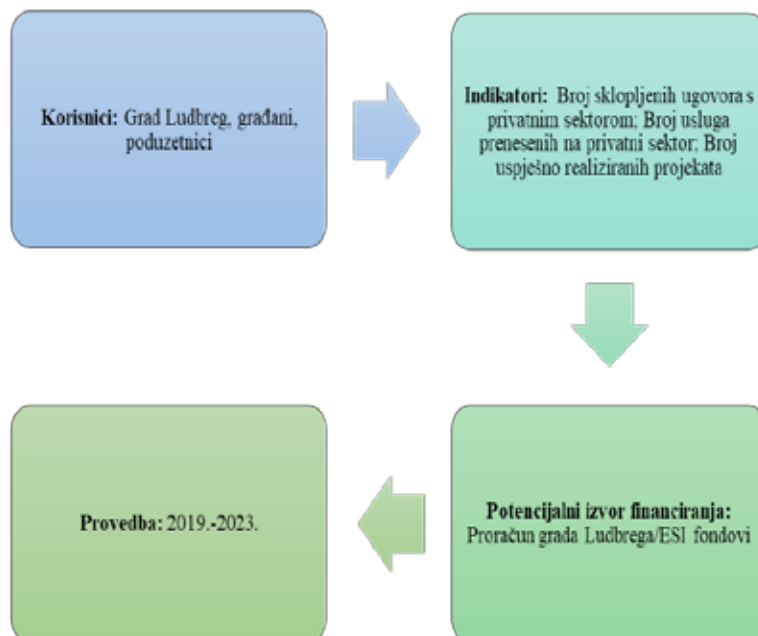
Slika 10. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 1.2.1. Javno-privatna partnerstva

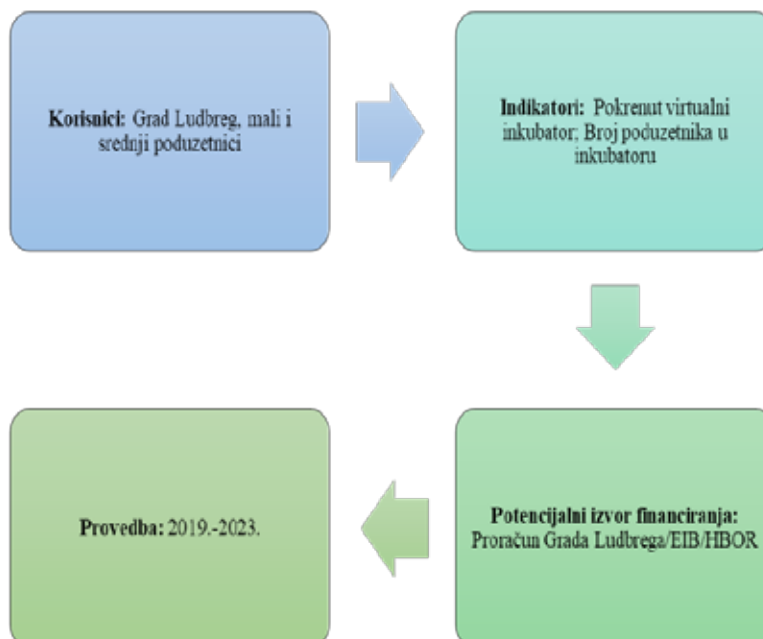
Opis mjere: Ovom mjerom ojačat će se mehanizam javno-privatnih partnerstva. Lokalna vlast će u suradnji s privatnim sektorom surađivati pri pružanju javnih usluga. U Republici Hrvatskoj je koncept javno-privatnog partnerstva nedovoljno razvijen, ali postoji značajan prostor za rast javno-privatnih partnerstva. Korištenjem modela javno-privatnog partnerstva u kombinaciji s ESI fondovima u praksi je uočeno postizanje veće kvalitete projekata, postigla se ravnomjernija raspodjela rizika i veća uspješnost u provedbi. Primjenom modela JPP-a i ESI fondova rasterećuju se javne financije te se kompenziraju kapaciteti koji nedostaju gradskoj upravi.

Slika 11. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 1.2.2. Virtualni inkubator

Opis mjere: Virtualni inkubator je mrežna platforma razvijana s ciljem podupiranja malih i srednjih poduzetnika (MSP-ova). Virtualni inkubatori namijenjeni su poduzetnicima koji počinju svoje poduzetničke zahvate, ali i onima koji su već prošli proces »inkubacije«. Virtualni poduzetnički inkubator korisnicima pruža savjetodavne usluge, mogućnosti stjecanja socijalnog kapitala te povezivanja s drugim poduzetnicima u cilju stjecanja iskustva, dijeljenje poduzetničkih prostora, educiranja i drugo. Sve usluge za stanare virtualnog inkubatora bile bi besplatne. Svi mali i srednji poduzetnici početnici (koji posluju manje od dvije godine) i poduzetnici koji se bave digitalnim tehnologijama mogu se pridružiti inkubatoru.

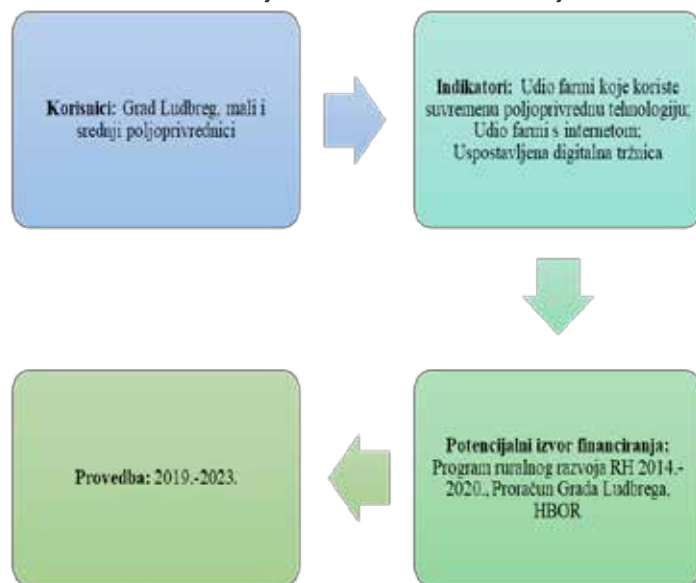
Slika 12. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 1.2.3. Digitalizacija poslovanja u poljoprivredi

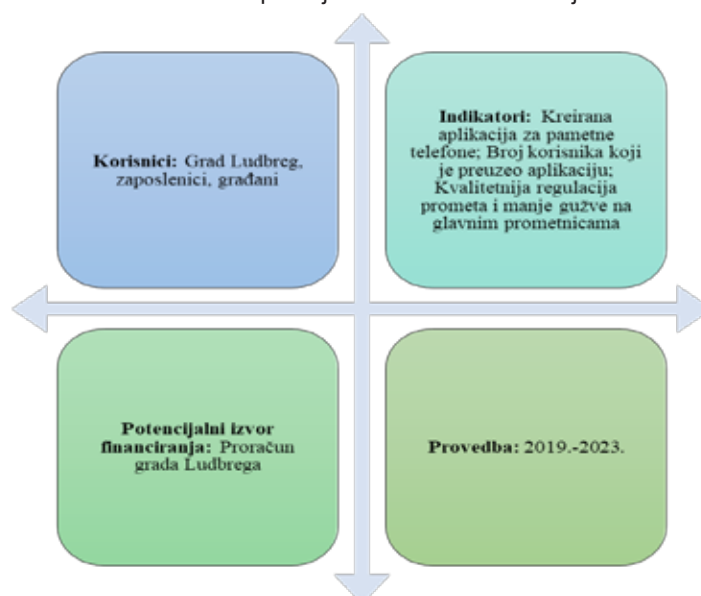
Opis mjere: Digitalizacija poslovanja nije zaobišla ni primarni gospodarski sektor, pa sve više poljoprivrednika prelazi na poljoprivredu 4.0. ili pametnu poljoprivredu. Za optimizaciju cjelokupnog procesa poslovanja potrebno je unaprijediti sve elemente poslovnog procesa, od administracije do samih poljoprivrednih poslova i prodaje. Zbog cijene prelaska na pametnu poljoprivredu, poljoprivrednicima će pomoći zadruga i Grad, a na raspolaganja su i sredstva ESI fondova na koje mogu aplicirati poljoprivrednici kako bi uveli tehnološka rješenja na svoje farme. Pritom je važna suradnja među samim poljoprivrednicima koja je nužna kako bi se ojačale metode dijeljenja među poljoprivrednicima. Napose je to važno manjim poljoprivrednicima koji bi trebali razvijati partnerstva i udruživati se s ciljem jačanja tržišne pozicije i daljnjeg osvajanja tržišta te tako i postupno smanjivati ovisnost o javnim sredstvima. Zadruga na području Ludbrega pomoći će u nabavi mehanizacije s tzv. »preciznom tehnologijom« koju bi zajednički mogli koristiti poljoprivrednici na području Grada. Također, poticat će se korištenje internet tehnologije u prodaji te će se uspostaviti pametna tržnica za prodaju lokalnih proizvoda.

Slika 13. Mjere s izvorima financiranja

9.3. Opis mjera s izvorima financiranja u okviru Cilja 2- Rješenja za infrastrukturu, gospodarstvo i turizam**Mjera 2.1.1. mPromet**

Opis mjere: Izradit će se mobilna aplikacija kojom će se u realnom vremenu moći pratiti stanje u prometu na području Grada Ludbrega. Građani i posjetitelji će moći dobiti sve relevantne informacije o gradskim prometnicama, radovima, regulaciji prometa te će moći pratiti slobodna parkirna mjesta, rezervirati parkirno mjesto te ga platiti preko aplikacije.

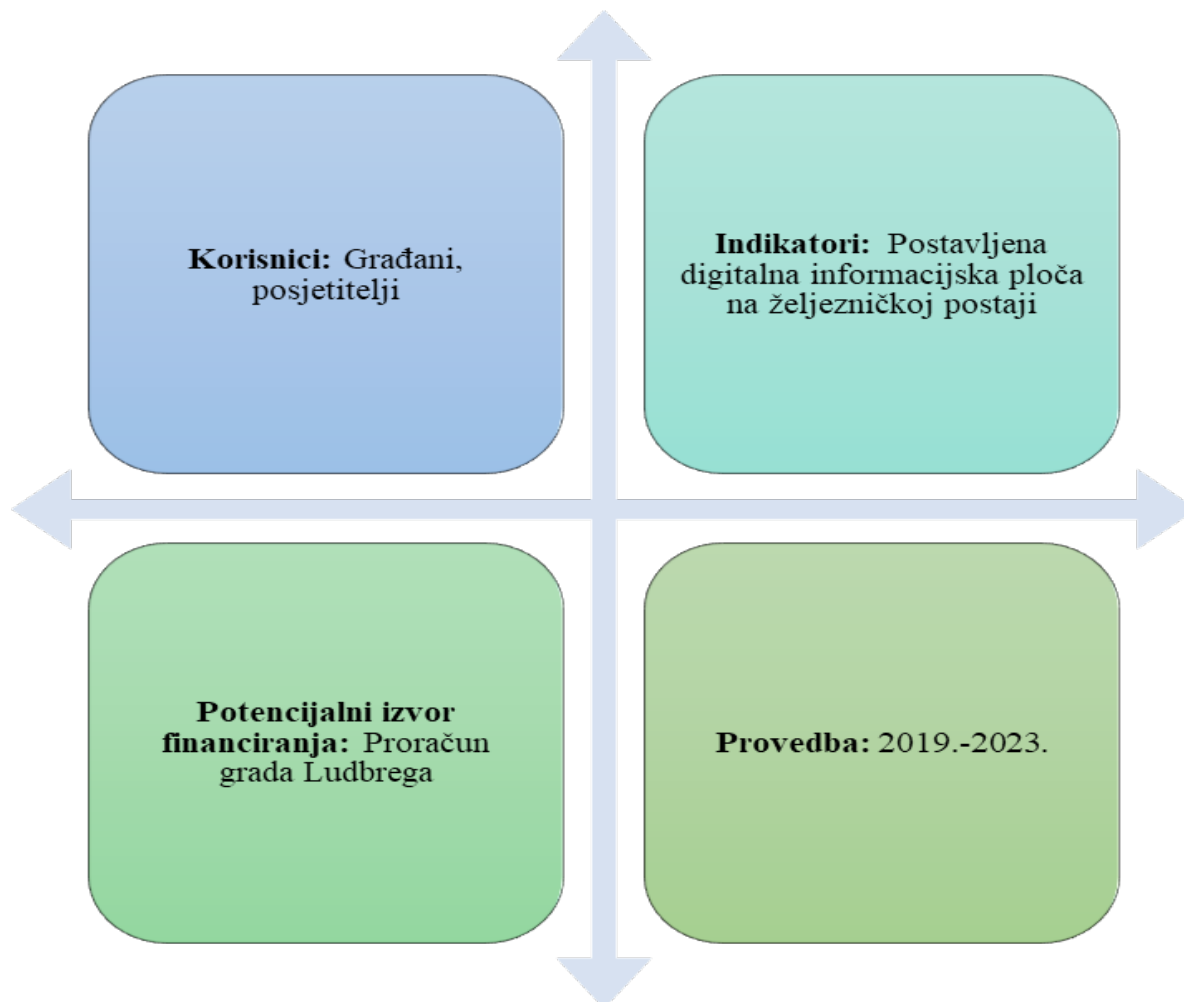
Slika 14. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 2.1.2. Digitalna informacijska ploča za željeznički promet

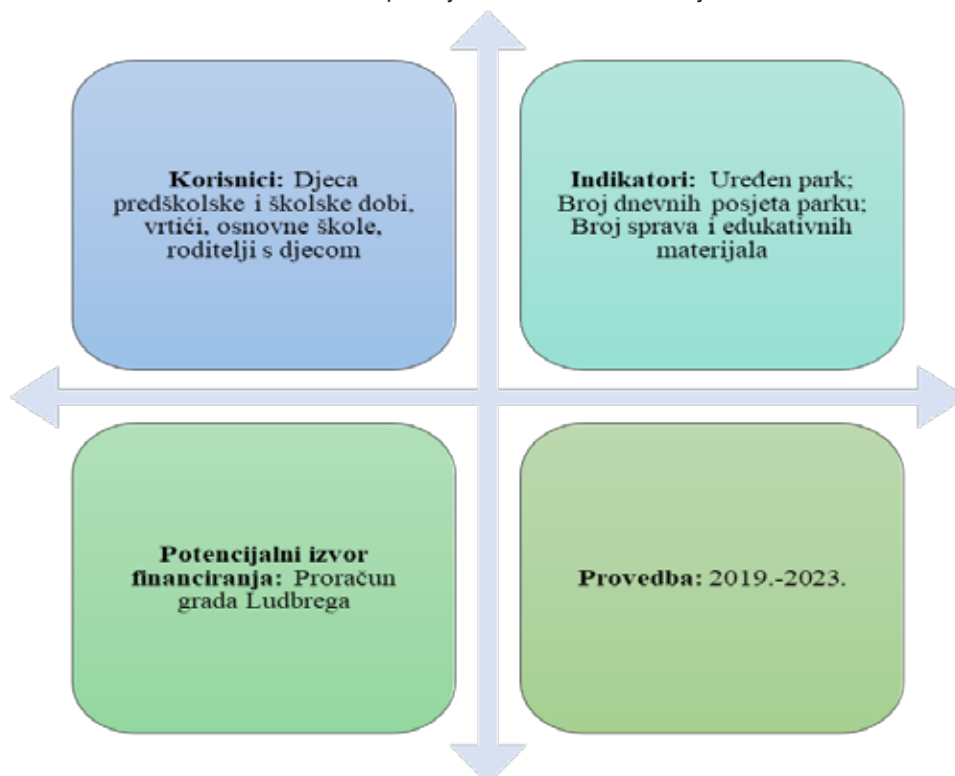
Opis mjere: Na željezničkoj postaji postaviti će se informacijska ploča na kojoj će biti dostupni podaci o voznom redu vlakova, stanjem u željezničkom prometu, kašnjenjima vlakova te će se korisnicima usluge pružiti informacija o preusmjerenjima na druga prijevozna sredstva.

Slika 15. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 2.1.3. Pametan park za djecu i učenike

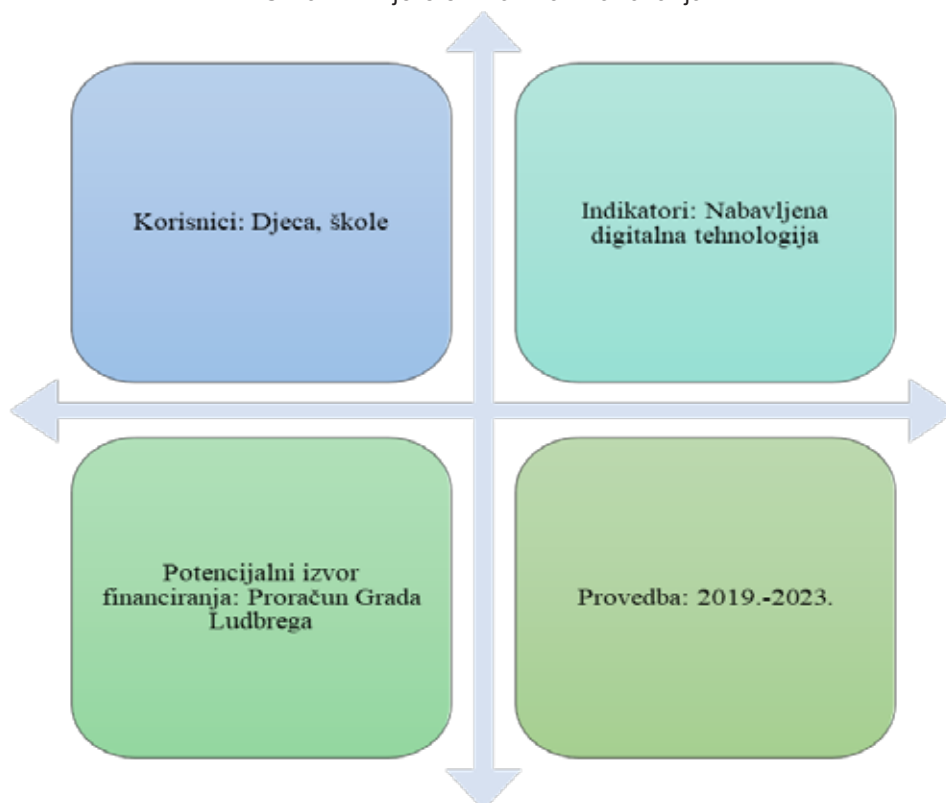
Opis mjere: S ciljem poticanja aktivnosti na otvorenom, Grad će napraviti pametan park za djecu i učenike. U jednom dijelu parka postaviti će se pametne sprave koje će kinetičku energiju pretvarati u električnu te tako proizvedu svjetlosne i zvučne efekte. Pametni parkovi i igrališta pružat će djeci i mladima zabavan način za bavljenje tjelesnom aktivnošću i učenje. U parku će se postaviti solarne pametne klupe na kojima će se moći napuniti mobilni telefon te će se osigurati besplatan internet. Drugi dio parka opremit će se didaktičkim materijalima za djecu osnovnoškolskog uzrasta pomoću kojih će moći stjecati nova znanja i provjeriti stečeno znanje. Park će moći koristiti i obližnje škole u nastavi. Djeca će moći preko pametnih telefona očitati QR kod na spravi na igralištu te će se pokrenuti mini natjecanje za koje će dobiti upute na pametnom telefonu, a samo natjecanje bazirat će se na fizičkoj aktivnosti. Osim natjecanja, igralište će sadržavati igre za djecu predškolske i školske dobi te će im pametni telefoni poslužiti kao »instruktor« za igru. Pametni telefoni pružat će nekoliko prijedloga za igre nevezane uz same sprave, napose igre u timovima za jačanje socijalizacije i fizičke aktivnosti. Također, djeca mlađeg uzrasta moći će skenirati kod te pokrenuti tematske igre i tekstove bajki za djecu. Učenici će skeniranjem QR koda moći pokrenuti kvizove i druge kognitivne igre. Isti princip upotrijebit će se i na obližnjem vježbalištu za odrasle koji će moći pokrenuti razne izazove na spravama, odabrati težinu i trajanje izazova te se natjecati s drugim korisnicima vježbališta.

Slika 16. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 2.1.4. IKT alati za škole

Opis mjere: Osigurat će se IKT alati za darovitu djecu te djecu koja postižu slabije rezultate u školi. Primjenom tableta i računala, djeca će imati pristup novim metodama, sadržajima i principima učenja. Također, moći će se koristiti AR (augmented reality) i VR (virtual reality) koji će učenicima pružiti novi, inovativan i zabavan način učenja te potaknuti interes za učenje. Prednost uvođenja ovog tehnološkog rješenja jest da je potrebna samo nabava odgovarajuće opreme iz razloga jer su na tržištu dostupne besplatne edukativne aplikacije koje doprinose jačanju logičkog zaključivanja, razvoja kritičkog mišljenja, traženja rješenja i slično kod djece i odraslih.

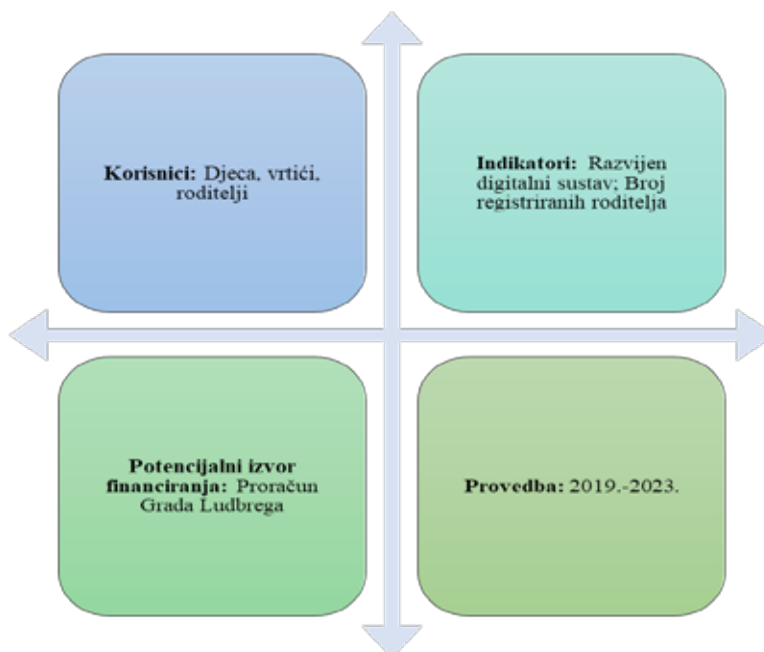
Slika 17. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 2.1.5. E-predškola

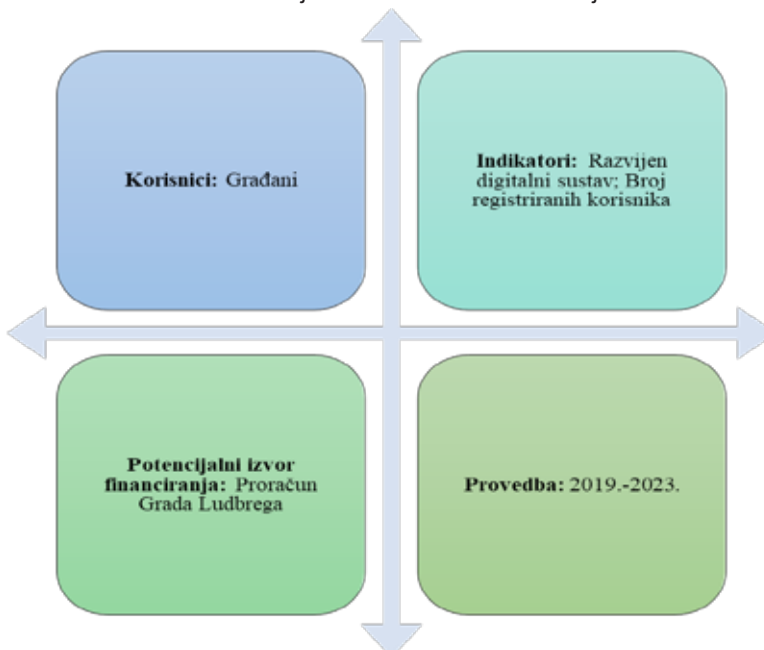
Opis mjere: Uspostavit će se digitalni sustav u vidu aplikacije na koji će se moći registrirati roditelji djece koja pohađaju predškolsku nastavu u Gradu Ludbregu. Sustav će biti dostupan i preko stolnog računala te tableta. Sustav će omogućiti online upis na listu čekanja za dječji vrtić, praćenje liste te u koncu skraćivanje liste čekanja. Roditelji će preko sustava na mobilni telefon u realnom vremenu dobiti informacije, posebno u slučaju hitnosti, npr. u slučaju ozljede ili bolesti djeteta. Aplikacija će roditeljima dostavljati pregled financijskih obveza, porukom slati obavijesti o sastancima i drugim aktivnostima i obvezama.

Slika 18. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 2.1.6. E-knjižnica

Opis mjere: Knjižnica Grada Ludbrega izradit će aplikaciju za komunikaciju s korisnicima. Svi registrirani korisnici moći će skinuti aplikaciju te preko nje rezervirati knjigu, pratiti ponudu knjiga, primiti informacije o novim naslovima knjižnice, dobiti podsjetnik o roku vraćanja knjige i isteku članarine. Pratit će se tko posuđuje najviše knjiga kako bi se po dobnim kategorijama izabrao čitatelj mjeseca, a na kraju godine i čitatelj godine, kojemu će se dodijeliti nagrada u obliku jedne besplatne članarine ili popusta na članarinu. Većom dostupnošću knjiga i nagradama potaknut će se kultura čitanja među građanima Grada Ludbrega, napose među mlađim generacijama koje će moći knjige posuđivati u elektronskom obliku.

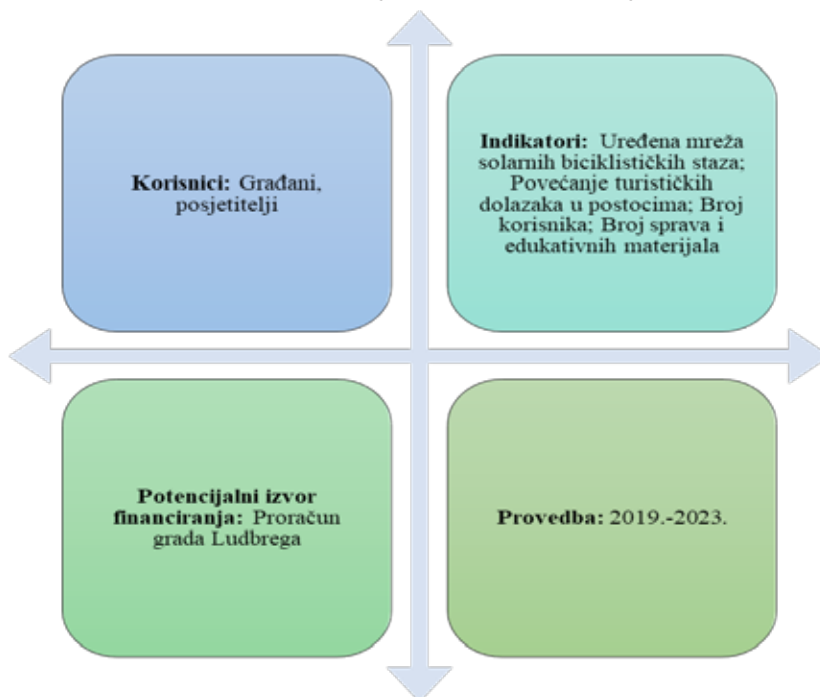
Slika 19. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 2.1.7. Biciklističke staze na solarnu energiju

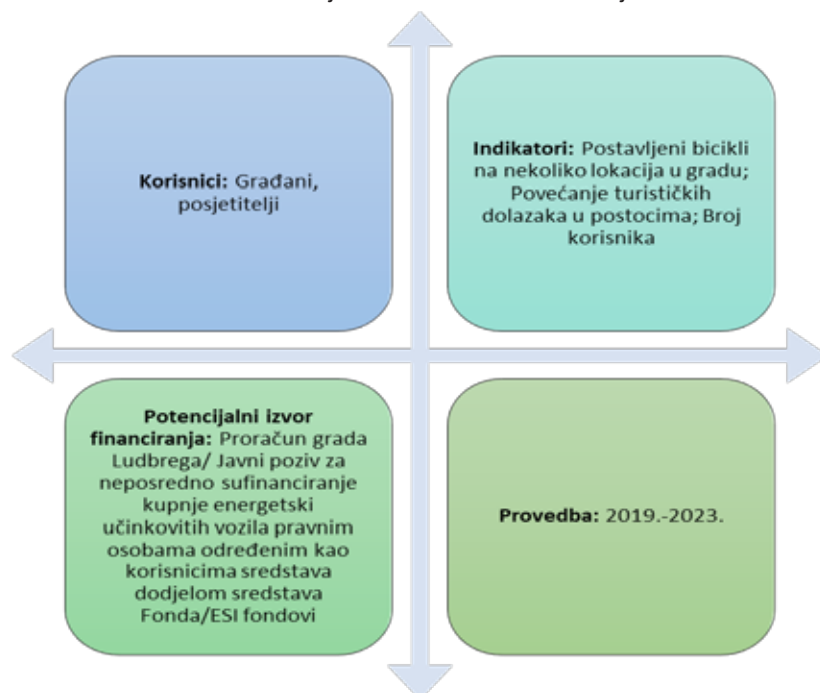
Opis mjere: Kombinacijom moderne tehnologije i umjetnosti uredit će se mreža biciklističkih staza koje svijetle u mraku. Projektom će se doprinijeti većoj sigurnosti biciklista i vizualnom identitetu grada Ludbrega umjetničkim dizajnom staze. Time će se veći broj građana potaknuti na bicikliranje i tjelesnu aktivnost, a privući će i posjetitelji s gravitirajućeg područja i šire okolice. Na nekoliko mjesta će se postaviti solarni biciklistički stupovi koji će omogućiti pumpanje guma, punjenje mobitela a sadržavat će i osnovni alat za popravak bicikla u slučaju nezgoda.

Slika 20. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 2.1.8. Bike sharing sustav

Opis mjere: Uspostavit će se bike-sharing sustav, tj. sustav javnog iznajmljivanja bicikala. Time će se potaknuti građani i posjetitelji Grada na veće korištenje bicikla kao prijevoznog i rekreativnog sredstva. Ova mjera će uz standard života građana, podići i kvalitetu infrastrukture i turističke te rekreativne ponude Grada Ludbrega. Mjera se naslanja na uređenje biciklističkih staza te se stvara zaokružen koncept.

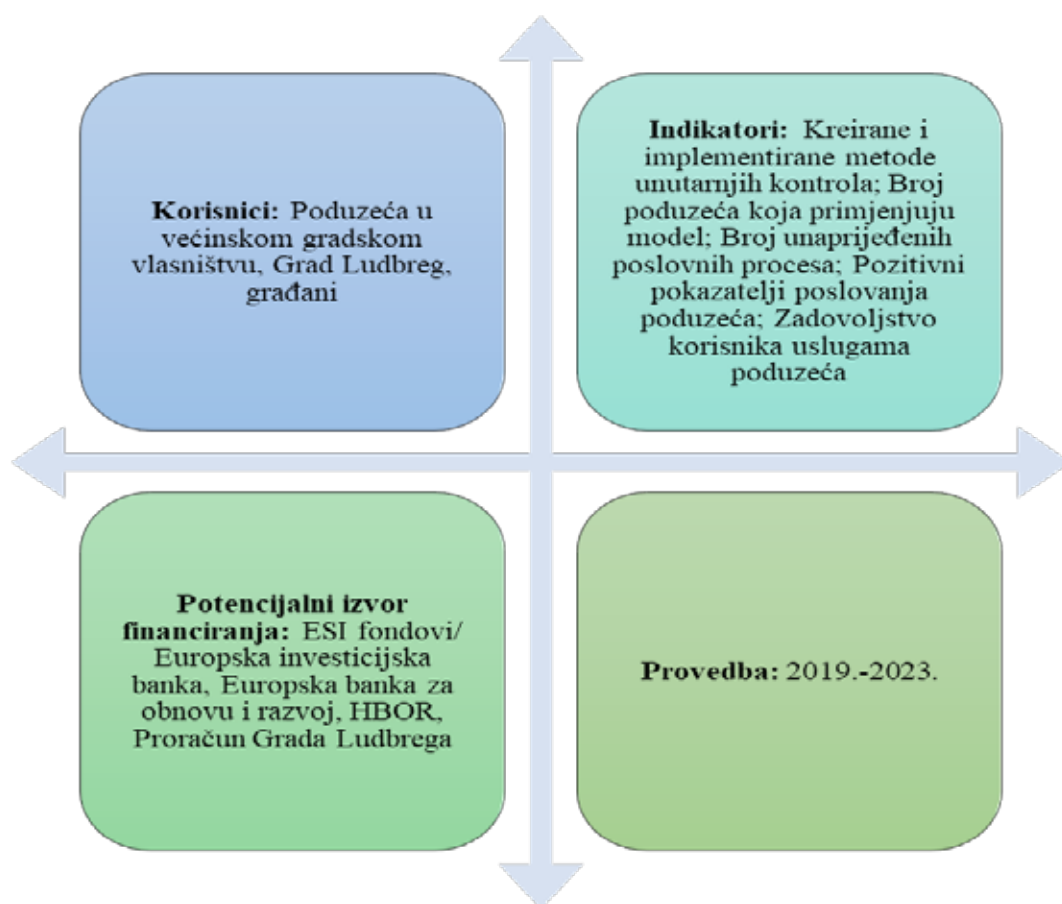
Slika 21. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 2.1.9. Sustav unutarnjih kontrola za gradska poduzeća

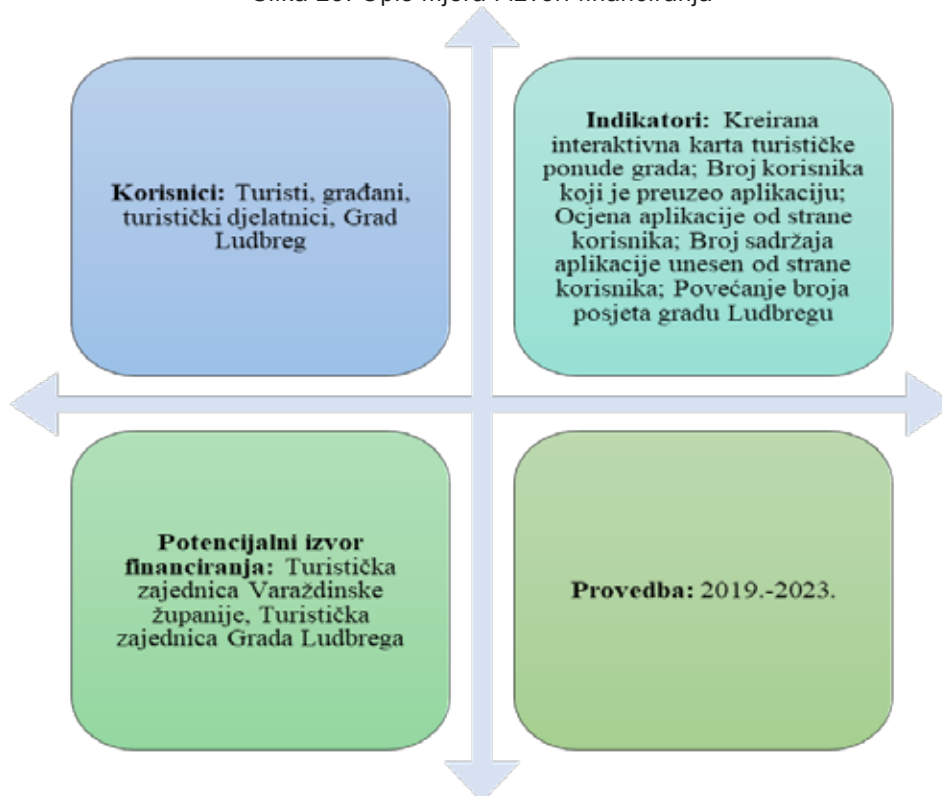
Opis mjere: Sustav unutarnjih kontrola podrazumijeva čitav niz metoda za kontrolu koji određuje menadžment poduzeća. Putem ovih metoda osigurava se efikasnost i učinkovitost u obavljanju poslova, poštivanje načela dobrog upravljanja i odgovornosti za financijske i materijalne resurse. Praćenje se obavlja u svim poslovnim procesima, a poduzećima koja implementiraju sustav unutarnjih kontrola se povećava razina kvalitete u pružanju usluge. Sustav će se implementirati u poduzećima koja su u većinskom vlasništvu Grada Ludbrega s ciljem poboljšanja poslovnih procesa, podizanje kvalitete usluga, osigurano efektivno ostvarenje ciljeva te građanima pružili kvalitetnu uslugu. Primijenit će se COSO model unutarnjih kontrola dizajniran za povećanje djelotvornosti poslovanja, pouzdanosti financijskog izvještavanja usklađenosti s važećim zakonima i propisima. Za uspješnu implementaciju modela potrebno je provesti analizu poslovnih procesa poduzeća, razviti i implementirati mjere kojima će se poslovni procesi unaprijediti, analizirati vanjske rizike poduzeća te unutarnje prijetnje, razviti niz korektivnih mjera za suzbijanje rizika te mjera odstranjivanja unutarnjih prijetnji.

Slika 22. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 2.1.10. Interaktivna karta turističke ponude

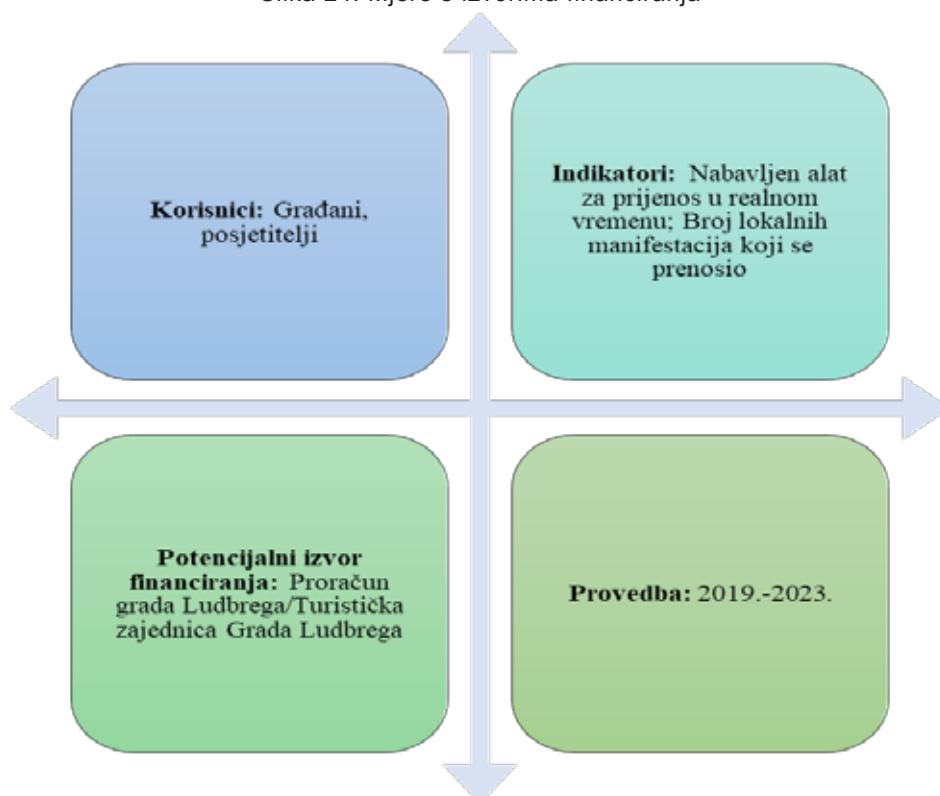
Opis mjere: Interaktivna karta turističke ponude sadržavat će niz turističkih sadržaja grada Ludbrega. Karta će sadržavati sve relevantne informacije o Ludbregu, kulturno-povijesnim znamenitostima grada, povijesti grada, sadržavat će online vodič kroz grad putem kojeg će građani imati priliku obići i dobiti informacije o turističkim znamenitostima. Posjetiteljima će se pružiti informacije o svim rekreativnim i edukativnim sadržajima, manifestacijama, gastronomskoj i enološkoj ponudi grada. Korisnicima će se omogućiti dodavanje sadržaja, komentara na sadržaj, ocjenjivanje gastronomske i enološke ponude i drugih sadržaja turističke ponude grada Ludbrega. Tako će se povećati kvaliteta cjelokupne turističke ponude Grada Ludbrega jer će komentari i ocjene posjetitelja biti javno dostupne i utjecat će na ponašanje turista u smislu da će ini odlaziti na mjesta s boljim recenzijama. Svi djelatnici će preko ocjena i komentara dobiti povratnu informaciju o tome što treba popraviti.

Slika 23. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 2.1.11. Alat za prijenos lokalnih manifestacija u realnom vremenu

Opis mjere: Alati za prijenos događanja u realnom vremenu imaju snažan utjecaj na doživljaj nekog događaja te će Grad osigurati tehnološka rješenja za prijenos u realnom vremenu. Alat će biti kompatibilan sa svim programskim jezicima, kvalitetom alata će se reducirati kašnjenja prilikom prijenosa događaja. Tako će se širokom spektru građana omogućiti praćenje lokalnih manifestacija, posebno onima koji iz raznih razloga nisu u mogućnosti posjetiti manifestaciju.

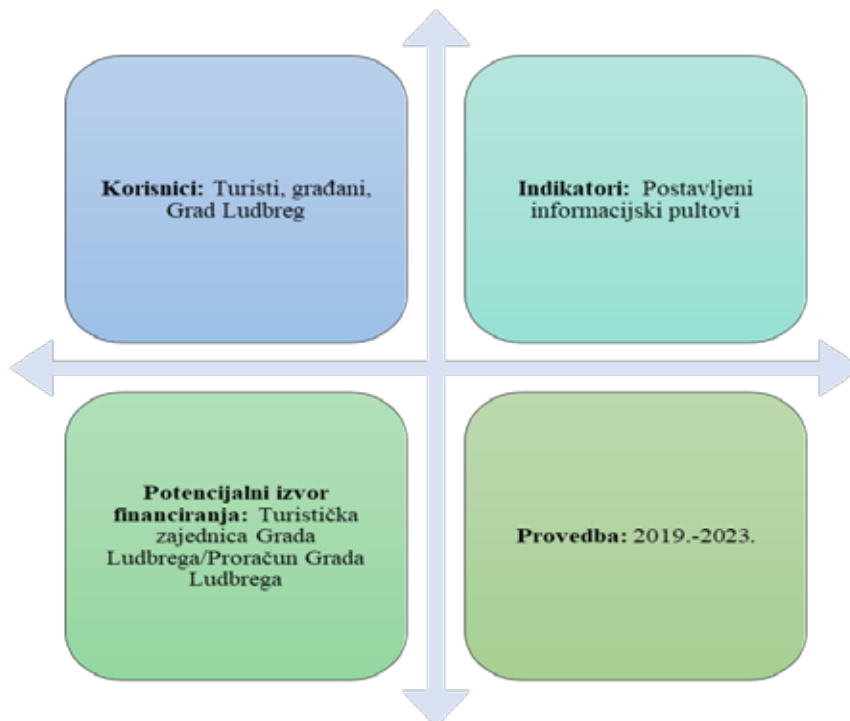
Slika 24. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 2.1.12. Digitalni informacijski pult

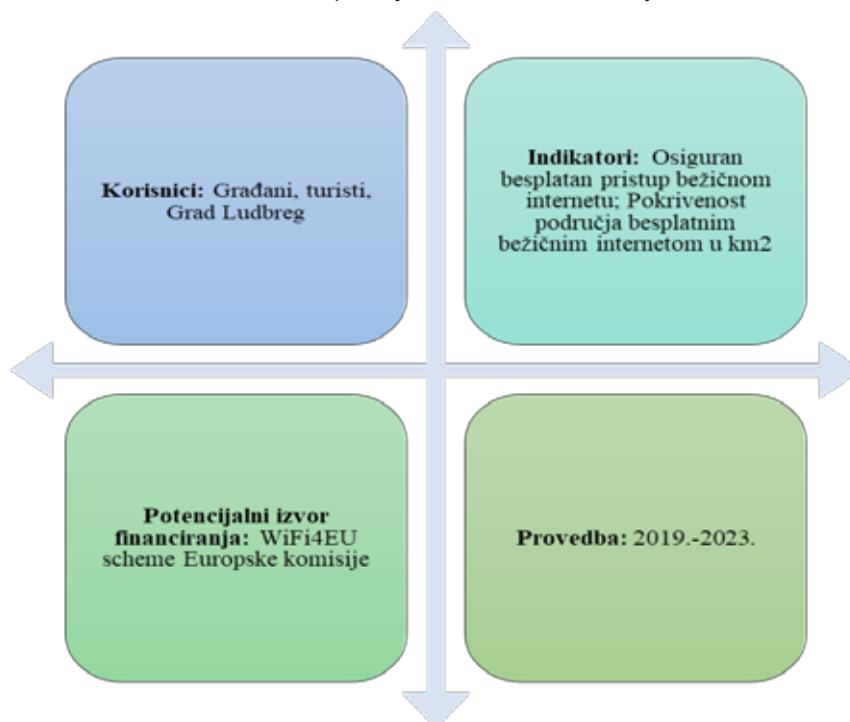
Opis mjere: Na ulazima u grad postaviti će se digitalni informacijski pult s ekranom na dodir. Posjetitelji će moći dobiti osnovne podatke o Gradu Ludbregu, zanimljivostima, ponudi, moći će pregledati slike grada i okolice, dobiti osnovne kontakte, pronaći lokacije na kojima se nalaze smještajni kapaciteti te upoznati najposjećenija mjesta i manifestacije.

Slika 25. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 2.1.13. Wifi4all

Opis mjere: Grad Ludbreg će građanima i posjetiteljima omogućiti besplatan internet u širem centru grada. Internet je postao nezamjenjiv alat kako za poslovnu, tako i za privatnu komunikaciju te postoji potražnja za pružanjem javno dostupnog interneta u središtima javnog života. Pružanje javno dostupnog Interneta postalo je i faktor konkurentnosti gradova jer dostupnost interneta utječe na kvalitetu i standard života te zadovoljstvo građana javnim uslugama.

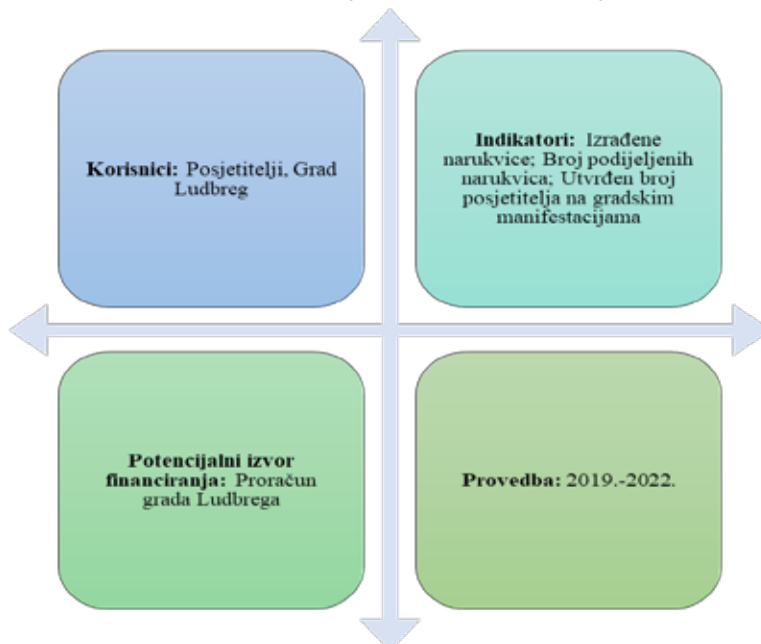
Slika 26. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 2.1.14. e-Narukvica

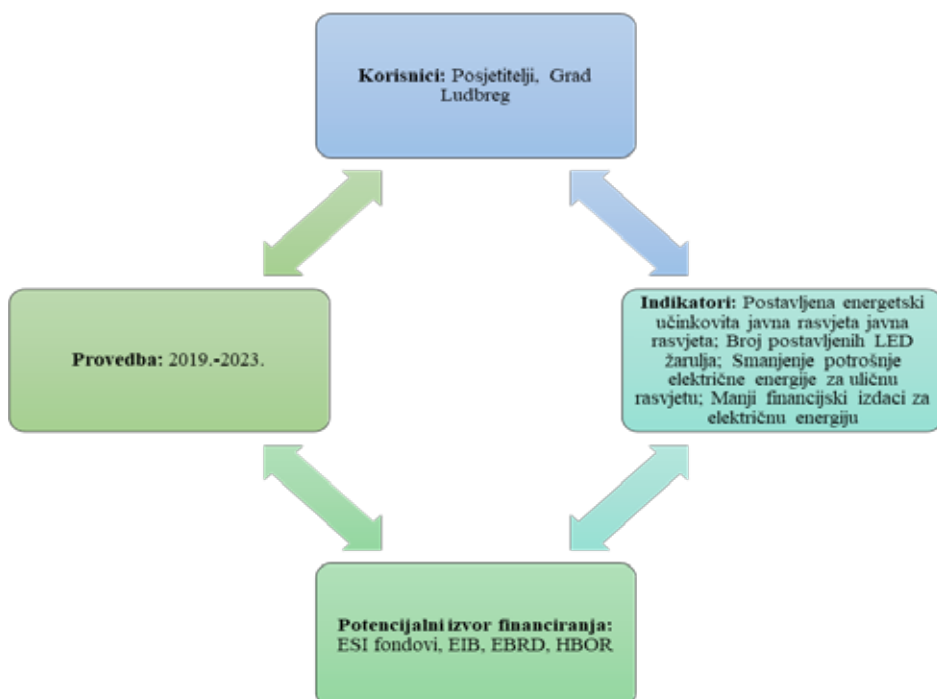
Opis mjere: Grad će razviti narukvice s ugrađenim senzorom preko kojeg će se moći pratiti broj posjetitelja kroz cijelu godinu. Bit će postavljeni senzori koji će hvatati signal na narukvici te će se tako moći prikupljati informacije o posjećenosti manifestacija s ciljem boljeg planiranja ponude i sadržaja. Narukvice će sadržavati razne motive Grada Ludbrega te će posjetitelji dobiti besplatan suvenir.

Slika 27. Opis mjera i izvori financiranja

9.4. Opis mjera s izvorima financiranja u okviru Cilja 3- Energetska učinkovitost i zaštita okoliša**Mjera 3.1.1. Pametna rasvjeta**

Opis mjere: Uvođenje energetski učinkovite javne rasvjete jedna je od mjera energetske učinkovitosti. U javnoj rasvjeti koristit će se LED lampe na kojima će biti moguće smanjiti intenzitet svjetlosti radi postizanja daljnjih ušteda. Uvođenjem LED javne rasvjete postići će se ne samo energetske, već i financijske uštede te smanjenje emisije CO₂. Tehnologija omogućava praćenje pokreta te aktivacija rasvjete na područjima manje frekvencije kad senzori osjete kretanje, napose u području pješačkih zona. Rasvjetu će se moći prilagođavati vremenskim uvjetima tako što će se pojačati ili smanjiti intenzitet svjetlosti ovisno o vremenskim uvjetima.

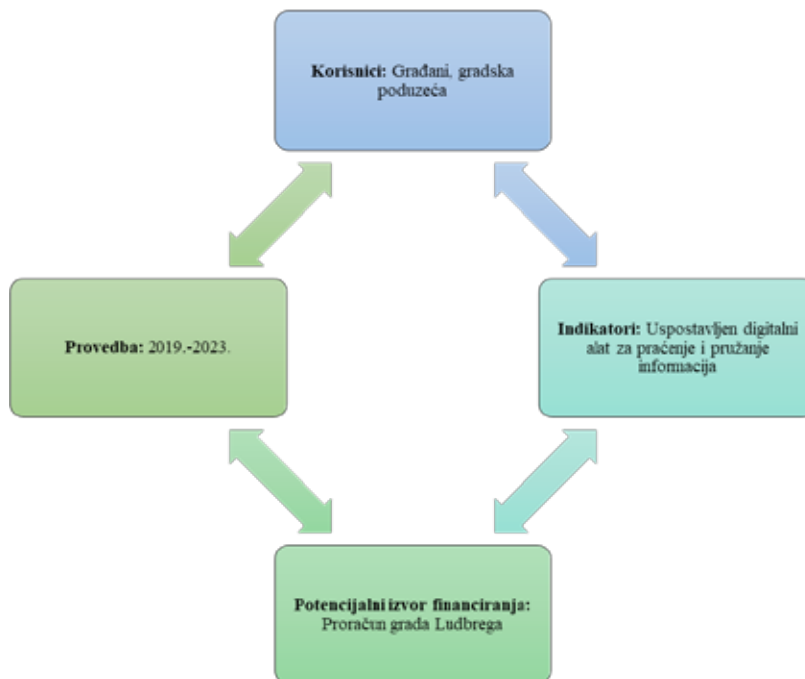
Slika 28. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 3.1.2. Informativni e-alati

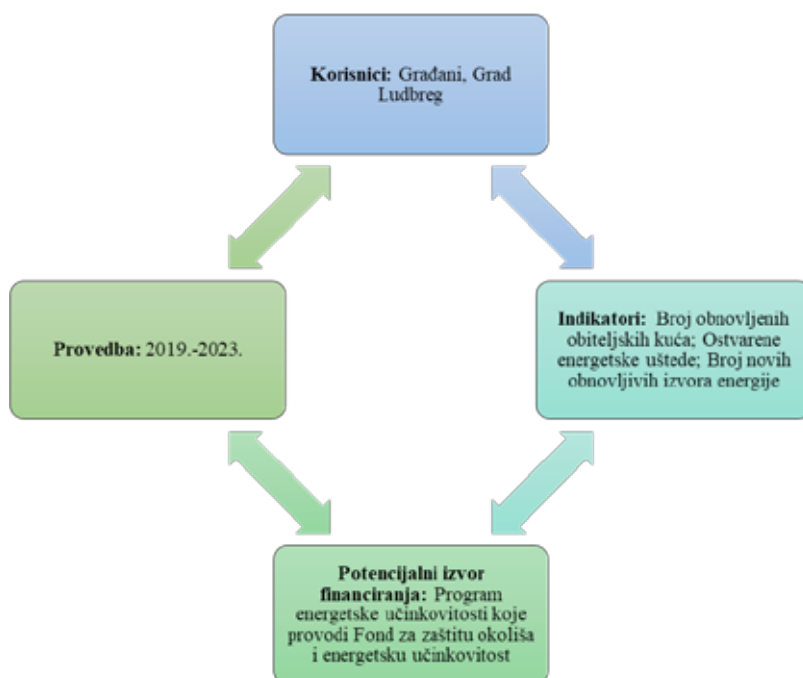
Opis mjere: Javne ustanove Grada Ludbrega uvest će elektronski informativni alat za praćenje uplata i pregled stanja komunalnih usluga. Posebno će se razdvojiti pregled stanja za privatne korisnike i za javne korisnike.

Slika 29. Mjere s izvorima financiranja

Mjera 3.1.3. Energetska obnova obiteljskih kuća

Opis mjere: Mjerama energetske obnove obiteljski kuća obnovit će se obiteljske kuće u gradu Ludbregu. S obzirom na činjenicu da u ovom dijelu Republike Hrvatske prevladavaju obiteljske kuće, Grad Ludbreg će aktivno poticati građane na korištenje ove mjere. Provedbom energetske obnove ne samo da će se povećati energetska učinkovitost, a time ostvariti i uštede, već će se obnoviti vizualni identitet kuća i produljiti njihov vijek trajanja. Građani u sklopu obnove mogu uvesti obnovljive izvore energije te tako povećati isplativost investicije. Na obiteljske kuće otpada 40% ukupne potrošnje energije u Republici Hrvatskoj, a posjeduju minimalnu ili nikakvu toplinsku izolaciju, što u značajnoj mjeri smanjuje energetske učinkovitosti. Građani se mogu javiti na Program energetske obnove obiteljskih kuća Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti. Uloga Grada Ludbrega bi bila osvijestiti građane za korištenje potpore te moguće financijski pomoći sufinancirati vlastiti udio građanima.

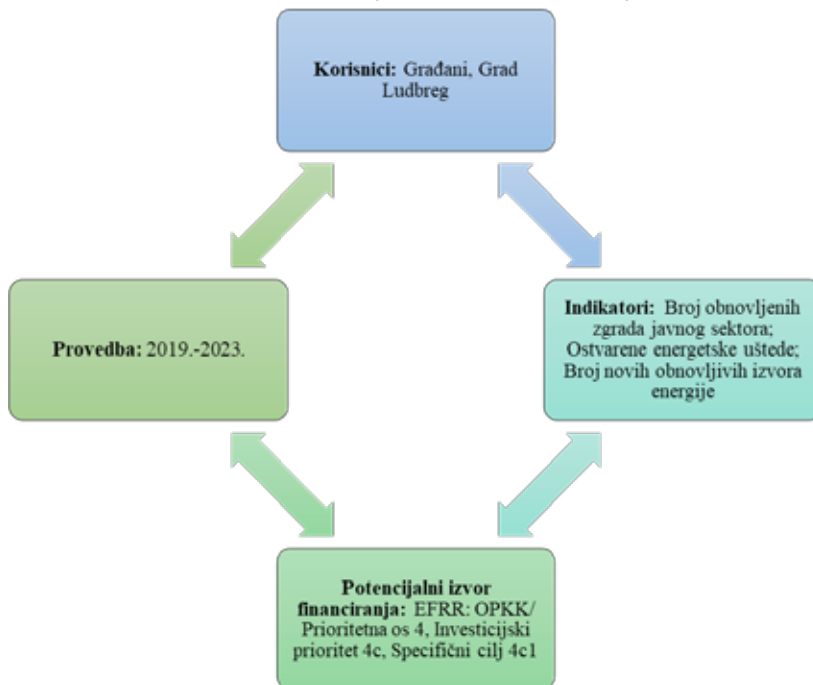
Slika 30. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 3.1.4. Energetska obnova i uvođenje obnovljivih izvora energije za zgrade javnog sektora

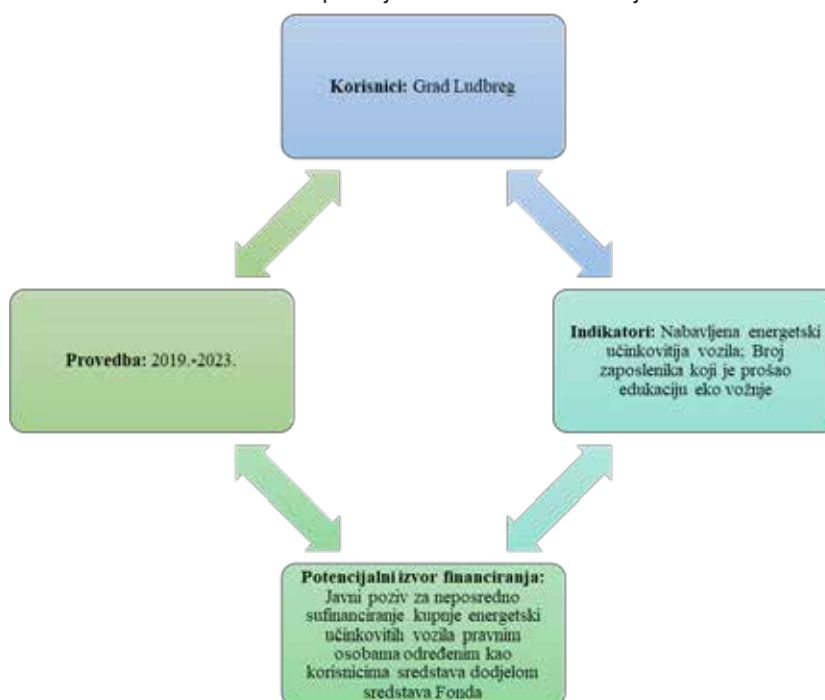
Opis projekta: Grad Ludbreg obnavljat će zgrade u svojem vlasništvu, zgrade javnih ustanova te ustanova koje obavljaju društvenu djelatnost. Cilj mjere je smanjiti potrošnju energije u zgradama javnog sektora u Gradu Ludbregu tako što će se manje energije trošiti na grijanje/hlađenje te će se uvesti obnovljivi izvori energije koji će dodatno smanjiti utjecaj na okoliš i potrošnju.

Slika 31. Opis mjera i izvori financiranja

Mjera 3.1.5. Eko vozni park

Opis mjere: Grad Ludbreg nabavit će nekoliko energetski učinkoviti automobila. U ukupnoj energetske potrošnji, promet zauzima 30%, dok u emisiji stakleničkih plinova ima udio od 25%. Čišći promet nužan je za ostvarenje ciljeva Europske unije vezane za energetiku, zaštitu okoliša, klimatske promjene te energetske učinkovitost. Grad Ludbreg će prilikom nabave automobila voditi računa o energetske učinkovitosti tako što će koristiti programe Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u koje spadaju nabava energetski učinkovitijih vozila, trening eko vožnje i ostale mjere energetske učinkovitosti u prometu. Edukacijom o eko vožnji te primjena naučenog pridonosi smanjenju emisije stakleničkih plinova, smanjenju buke, smanjuje potrošnju goriva i dr.

Slika 32. Opis mjera i izvori financiranja

10. ZAKLJUČAK

Strategijom »Ludbreg - Pametan grad 2018.-2023.« stvara se strateška cjelina za transformaciju Grada Ludbrega u pametan i ekološki održiv grad. Strategija je nastala na temelju utvrđenog početnog stanja te predlaže mjere koje bi Grad trebao poduzeti kako bi uspješno završio transformaciju u pametan grad. Strategija ukazuje na smjer kojim će Grad krenuti u narednim godinama.

Gradska uprava samo je jedan od čimbenika koji će aktivno sudjelovati na realizaciji Strategije. Kako bi Ludbreg uistinu postao pametan grad potrebno je uspostaviti sustav suradnje sa svim dionicima u gradu. Napose je važno potaknuti interes građana koji su u središtu Strategije koja je dizajnirana da olakša život građana te doprinese različitim čimbenicima u životu Grada Ludbrega. Za uspješnu realizaciju Strategije te transformaciju u pametan grad od ključne je važnosti potaknuti građane na aktivno sudjelovanje te korištenje pametnih rješenja. Uspješnost aktivnog sudjelovanja građana je ujedno i rizik jer se od građana zahtijeva veći angažman te određena promjena u načinu života.

Koncept pametnog grada još je uvijek novina u Republici Hrvatskoj te se tek u zadnjih nekoliko godina počeo primjenjivati. Postoji trend strateškog planiranja pametnih rješenja na razinama Grada, jer uspješna transformacija doprinosi povećanju razine konkurentnosti gradova te se povećava i vidljivost grada, a tako i privlačnost za daljnja ulaganja.

Transformacija u pametan grad pothvat je u kojem će sudjelovati brojni dionici u Gradu Ludbregu te je potrebno uspostaviti jasnu vertikalnu i horizontalnu koordinaciju. Cilj takvog sustava koordinacije je otklanjanje rizika od dupliciranja posla, šumova u komunikaciji te nužno djelovanje na partnerskom principu kako bi rješenja bila efikasno i efektivno provedena, rezultati (output) zadovoljili indikatore, te što je još važnije, kako bi ishodi (outcome) bili pozitivni za cjelokupnu zajednicu. Provedbom Strategije ostvarit će se misija i vizija Grada Ludbrega. Strategija je uvijek podložna izmjenama jer je teško u potpunosti predvidjeti izazove koji se mogu pojaviti u budućnosti, ali Grad će imati u Strategiji putokaz koji vodi ka cilju.

AKTI GRADONAČELNIKA

1.

GRAD LUDBREG, Trg Svetog Trojstva 14, Ludbreg, zastupan po gradonačelniku Dubravku Biliću

i

SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA REPUBLIKE HRVATSKE, Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2., zastupan po predsjedniku Borisu Pleši - za SINDIKALNU PODRUŽNICU GRADSKO UPRAVE GRADA LUDBREGA - povjerenik Mirjana Balažinec

sklopili su dana 25. siječnja 2019. godine, slijedeće

IZMJENE I DOPUNE

Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike gradske uprave Grada Ludbrega

Članak 1.

U Kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike gradske uprave Grada Ludbrega (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 16/18) u članku 34. mijenja se stavak 2. tako da glasi:

»Osnovica za obračun plaće iznosi **=3.865,00 kuna bruto** s mogućnošću povećanja ukoliko, sukladno propisima, financijske mogućnosti Proračuna budu to dopuštale«.

Članak 2.

Izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora na odgovarajući se način primjenjuju i na članove Sindikalne podružnice gradske uprave Grada Ludbrega zaposlene u gradskoj ustanovi - Gradskoj knjižnici i čitaonici Mladen Kerstner Ludbreg.

Članak 3.

Izmjene i dopune Kolektivnog ugovora stupaju na snagu s 1. veljače 2019. godine i objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 110-03/19-01/01
URBROJ: 2186/18-01/01-19-1
Ludbreg, 25. siječnja 2019.

ZA GRAD LUDBREG
Gradonačelnik
Dubravko Bilić, v.r.

ZA SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH
SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA
REPUBLIKE HRVATSKE
Predsjednik
Boris Pleša, v.r.

ZA SINDIKALNU PODRUŽNICU
GRADSKO UPRAVE GRADA LUDBREGA
Povjerenik
Mirjana Balažinec, v.r.

»Službeni vjesnik Varaždinske županije«

Službeno glasilo Županije, gradova i općina Varaždinske županije. Izdaje: Varaždinska županija, 42000 Varaždin, Franjevački trg 7. Telefon (042) 390-554. Glavna i odgovorna urednica: pročelnica Upravnog odjela za poslove Skupštine i župana Ivana Golubić Horvat. Tehnički uređuje, priprema i tiska: GLASILA d.o.o., 44250 Petrinja, D. Careka 2/1, tel: (044) 815-138 i fax: (044) 815-498, www.glasila.hr, e-mail: glasila@glasila.hr. Pretplata za 2019. godinu iznosi 200,00 kn + PDV. Svi brojevi »Službenog vjesnika Varaždinske županije« objavljeni su i na Internetu: www.glasila.hr.